

A N G E L I
P O L I T I A N I
S I L V A E.

NUTRICIA. RVSTICVS.

MANTO. AMBRA.

*Cum Scholijs Francisci Sanctij Brocensis in in-
cluta Salmanticensi Academia Latinae, Grae-
caeq; linguae Primarij Doctoris.*

SALMANTICÆ,

Excudebat Petrus Lassus.

1 5 2 6.

Licencia.

EL Maestro Doctor Fráncisco Sanchez Canonigo de la sancta Iglesia Cathedral de la ciudad de Salamanca, Cathedratco en la Vniuersidad della, Prouisor y Vicario general en la ciudad de Salamanca y su Obispado, por el Dean y Cabildo de la dicha sancta Iglesia sede episc. vacante, &c. por la presente damos licencia a qualquier impressor de libros para q̄ pueda imprimir vn libro llamado Angeli Politiani Siluz, cō Annotaciones del Maestro Fráncisco Sánchez Cathedratco jubilado de Rhetorica en la dicha Vniuersidad, guardádo las leyes y Pragmaticas del Reyno, attento que es libro q̄ se lee en las Vniuersidades y ha sido ya impresso en esta ciudad. &c. Dada en Salamanca a. 15. de Iunio de. 1596.

*El Maestro Doctor
Francisco Sanchez.*

Luis Perez.

D. ANTONIO DE GVE
VARA.

PRIORI SANCTI

Michaelis de Scalada Franci-
scus Sanctius Brocensis

S. P. D.

VI Lucubrationes, & vigilias
suas principibus viris dicant, eo
praecipue nomine, ut ab inuido-
rum moribus, & jugillationibus
muniantur: nae illi mihi viden-

tur inuidiae naturā, & ingenium penitus igno-
rare: qui, ut inquit *Martialis*, cōtra reliarium fe-
rule se defendere persenerent. Tāta enim est inui-
diae procacitas, & impudētia, ut etiā in altissi-
ma, & perfectissima quaeq; vir⁹ euomat, & ia-
culetur: tantū abest, ut metu, & autoritate ma-
gnorū virorū perterrita se cōtineat, aut expaues-
cat. Inūc & ab illis, qui cū hac teterrima fera ita
colluctantur, ut pro triumpho ducant, si latere te-
sto ab illa discedāt, auxilium, aut defensionis im
plora. Longe mihi alia mens est, qui neque inui-
diam curo, neque contra illius inanem conatum
defensionem: imò verò tunc mihi placeo, gaudeo,
& exulto: quum rodo, vellicor, inuideor. Inui-

dent enim mihi certò scio, quia se vident relictos,
& in eo, quo se se aliquid esse credibāt, oppressos.
Verum enim illud Horatianum:

Vrit enim fulgore suo qui praegravat artes
Infra se positas, extinctus amabitur idem.
Neque mirum cuiquam videri debet, si tamen
diam spreuerim, & calcauerim, qui tam diu For-
tunae, quam purpurei metuūt tyranni, mādavi
laqueum, & ut inquit ille, medium ostēderim
vnguem. Qui quum doctoratus insignia suscep-
publicè hoc desilichon proposui defendendum:

Fortuna & Casus vulgo venerabile Numen.

Este procul, tantum nomen inane mihi.

Aliae igitur mihi dicandi causae: primum quia
tu exis: deinde, ut tuis innumeris in me benefi-
cijs grata saltem memoria respondere credat, &
tu is es, qui tum demum me retulisse gratiam pu-
tes, quum memoria tenebo. Vive, vale: & in in-
vidia aut toleranda, aut vilipendenda si mea ope-
ra uti velis, aut consolando, aut consilio aut re-
mouero.

ANGE.

ANGELVS PO

LITIANVS ANTO-

niotto Gentili, TT. Sanctæ

Anastasię presbytero Car

dinali Auriensi.

S.

ARVVM quidem tuo
nomini libellum dedico
sed (vt spero) nec inanē
rerum, nec inopē. Mul-
ta & remota lectio, mul-
ta illum formavit opera.
Titulum Nutricia dixi-

mus. Qua figura & Statius Soteria. Plenior
hic enim mihi visus, & argumento coheren-
tior, quā qui olim placuerat, Nutrix. Tu ve-
ro electus potissimum in cuius appareat no-
mine, non quò rem tantillam tantæ virtutis
fortunæq; convenire arbitrer, aut hoc esse
denique putem, quod tuis erga me meritis
debeatur: verum cum prodire nollet hic in
publicum liber sine patrocinio, tuum præci-
pue sibi nomen inscripsit, ex quo tutior foret

A

atque

2
atque honestior. Quare suscipe quæso quic-
quid hoc est mei foetus, quæ me quoque ip-
sum soles humanitate. Deinceps autem plu-
ra, meliora quæ forsitan accipies, modò hunc
primum quasi gustum non asperneris. Nec
enim vel ignoro, vel dissimulo, quantum tua
mihi apud Innocentium Pont. Max. suf-
fragata sit autoritas, cui quidem & ipsi quoti-
diè à me, si non par gratia, certè aliqua
tamē pro virili parte, scribendo
saltem, bene quæ & sentien-
do, & eloquendo re-
fertur. Vale

ANGELIPO- LITIANI SILVA, CUI TITVLVS. NUTRICIA.

Argumentum, de Poetica, & Poetis,

T *A* *T* *vetus*, & *nullo*
lex *interitura* *sub* *auro*
Diuorum, *atq;* *hominū* *con-*
cors, *incidit* *in* *auro*
Scilicet *hanc* *natura* *parēs*,
dictasse *feruntur*
Fatorum *consulta* *Themis*,
solersq; *futuri*

Nondum *Caucaſea* *pendens* *de* *rupe* *Prometheus*.
Quæ *gratos* *blandæ* *officio* *nutrieis* *alumnos*
Esse *iubet*, *longumq;* *pia* *mercede* *laborem*
Pensat, & *emeritis* *cumulat* *compendia* *curis*.
Hinc *Italos* *Phrygio* *ſignauit* *nomine* *portus*
Caietæ *memor* *Aeneas*: *hinc* *vrbe* *Quirini*
Annua *cinctutos* *nudabanc* *feſta* *Lupercos*.
Hinc *pater* *aſtrigero* *Dodonidas* *intulit* *axi*
Bacchus *Agenoreo* *facturus* *cornua* *tauro*.
Hinc *iubar* *Olenium* *ratibus* *pelagoq;* *pauendū*

4 ANG. POLITIANI

Exoritur, siquidem Cretæa fertur in Ida
 Capra Iouem puerum fidei aluisse papillis.
 Ast ego, cui sacrum pleno dedit vbera nectar,
 Non olidi coniunx hirci, non raua sub antris
 Bellua, non petulans nymphe, non barbaramater
 Sed dea Pieridum consors, & conscia magna
 Pallados, humanas augusta poetica mentes
 Siderei rapiens secum in penetralia cœli:
 Quas rogo, quas referam grates, quæ præmia tanta
 Altrici soluisse queam, nec fulminis autor,
 Nec thyrsi, sceptriq; potēs? quoniam improba ducis
 Mens audum? quomodo me pietas temeraria cogis
 Attonitum? quinã hic animo trepidante tumultus?
 Fallor? an ipsa aptum dominae præcordia munus
 Parturiunt vltro, vocemq; & verba canoro
 Concipiunt sensim numero, inlibataq; fundunt
 Carmina, nunquã ullis Parcarum obnoxia pensis?
 Sic est. En agendam quæ se furor incitat ardens,
 Quæ mens, quæ pietas, quæ ducunt vota sequamur.
 Intulerat terris nuper, mandoque recenti
 Cura Dei sanctũ hoc animal, quod in æthera ferret
 Sublimes oculos, quod mentis acumine totum
 Naturæ lustraret opus, causasque latenteis
 Eliceret rerum, & summum deprenderet æui
 Artificem, nutu terras, maria, astra regentem,
 Quod fretum ratione animi substerneret vni
 Cuncta sibi, ac vindex pecudũ, domitorq; ferarum
 Posset ab ignavo senium defendere mundo.

Neu lento squallere situ sua regna, neque agram
 Segnitia pateretur iners languescere vitam.
 Sed longum tamen obscuris immersa tenebris
 Gēs rudis, atque inculta virū, sine more, sine vlla
 Lege propagabant ævum, passimque ferino
 Degebant homines ritu, visque insita cordi
 Mole obsessa graui, nondū vllōs promiserat vsus:
 Nil animo, duris agitabant cuncta lacertis.
 Nondum religio miseris (si credere fas est)
 Non pietas, non officium, nec fœdera discors
 Norat amicitia vulgus, discernere nulli
 Promptum erat ambiguo susceptam semine prole.
 Non thorus insterni genio, non crimina plecti
 Iudicio, nulla in medium consulta referri:
 Non quæri commune bonum, sua cōmoda quisque
 Metiri, sibi quisque valere, & vivere sueti:
 Et nunc ceu prorsus morientem vespere sero
 Ignari flevere diem, nunc luce renata
 Gaudebant ceu sole alio, variosq; recursus
 Astrorum, variam Phœbem, sublustis in vmbra
 Noctis, & alternas in se redeuntibus annis
 Attoniti stupuere vices, insignia longum
 Spectabant cœli, pulchroq; à lumine mundi
 Pendebant causarum inopes, rationis egentes:
 Donec ab ætherio genitor pertæsus Olympo
 Socordes animos, longo marcentia somno
 Pectora, te nostræ diuina poetica menti
 Aurigam, dominamq; dedit, tu flectere habenis

Colla reluctantum, tu lentis addere calcar,
Tu formare rudes, tu prima extundere duro
Abstrusam cordi scintillam, prima fouere
Ausa Prometheæ cœlestia semina flammæ.
Nam simul ac pulchro moderatrix vnica rerum
Suffulta eloquio dulcem sapientia cantum
Protulit, & refugas tantum sonus attigit aures.
Concurrere ferum vulgus, numerosq; modosq;
Vocis, & arcanas mirati in carmine leges
Densi humeris, arrecti animis immota tenebant
Ora cateruatim, donec didicere, quid vsus
Discrepet à recto, qui fons, aut limes honesti
Qui ve fide cultus, quid ius æquabile, quid mos,
Quid poscat decor, & ratio, quæ commoda vita
Conciliant inter se homines, quæ fœdera rebus,
Quantum inconsultas vltra solertia vires
Emineat, quæ dein pietas præstanda parenti,
Aut patriæ, quantum iuncti sibi sanguinis ordo
Vindicet, alternum quæ copula seruet amorem.
Quod gerat imperium, fractura Cupidinis arcus,
Atque iras domitura truces, vis prouida veri,
Vis animæ, celsa quæ sic speculatur ab arce,
Vt vel in astringeri semet præcordia mundi
Insinuet, magniq; irrumpat claustra Tonantis.
Agnorant se quisque feri, pudibundaq; longum
Ora, oculos, taciti inter se, immoti q; tenebant.
Mox cunctos pariter morum, vitæq; prioris
Pertæsum, ritusq; ausi damnare ferarum,

Protinus

Protinus exornare hominē, tum barbara primū
 Lingua novos subiit cultus, arcanaq; sensa
 Mandauēre notis, multa q; tuenda virū vī
 Mœnia succinctus populis descripsit arator.
 Tum licitum, vetitumq; inter discrimina ferre,
 Et precium laudi, & noxæ meditanda pœnam
 Vindicibus cæptum tabulis incidere iura.
 Mox & dictus Hymen, & desultoria certis
 Legibus est adstricta Venus, sic pignora quisq;.
 Affectus q̄ue habuerē suos, belli q̄ue, roga q̄ue
 Innumeras commenti artes, etiam æthera curis
 Substranēre anidis, etiam famulantibus aliam
 Inseruēre apicem stellis, animo q̄ue rotatos
 Percurrere globos mūdi, et sacra templa per orbem
 Plurima lustrato posuerunt deniq; cœlo.
 Sic species terris, vitæ sua forma, suus q̄ue
 Dijs honor, ipsa sibi tandem sic reddita mens est.
 An verò ille ferox, ille implacatus, & audax
 Viribus, ille graui prosternens cuncta lacerto,
 Trux vitæ, præceps animæ, submitteret æquo
 Colla iugo, aut duris pareret sponte lupatis,
 Ni prius indocilem sensum facundia vittrix
 Vinq; reluctantem irarum, flatus q̄ue rebelles
 Carmine molliſſet blando, pronis q̄ue sequentem
 Auribus, ad pulchri speciem duxisset honesti?
 Quippe etiam stantes dulci leo carmine captus
 Submittit cernice iubas, roseamque dracones
 Erecti tendunt cristam, & sua sibila ponunt.

Ille

Ille quoq; umbrarum custos, ille horror Avernæ
 Cerberus, audita Getici testudine vatis,
 Latratum posuit triplicem, tria sustulit hiscens
 Ora novo stupidus cantu, qui flexerat atram
 Tisiphonen, saeuolacrimas concinerat Orco.
 Ipsum fama Iouem, cum iam Cyclopea magna
 Tela manu quatit insurgens, tonitrūque cornuscat
 Horrisono, & cæcis miscet caua nubila flāmis:
 Ut tamen increpuit nervis, & pectine pulcher
 Delius; alternumque piæ cecinere sorores,
 Placari, totumque sua diffundere mundum
 Lætitiæ, & subito cælum instaurare sereno.
 Nunc agè, qui tanto sacer hic furor incitet æstro
 Corda virūm, quā multiplices ferat Enthea partus
 Mens alto cognata polo, qui præmia doctæ
 Frontis Apollineas ausi sibinectere lauros:
 Inclyta perpetuis mandarunt nomina seclis,
 Expediam, faueat pulcro nunc musa labori:
 Musa quies hominum, diuinūq; æterna voluptas.
 Iuppiter (ut perhibet) liquidiper & ignea mūdi
 Tempia, per & stellis radiantibus æthera fixum,
 Aurarumque animas, sola terræ, & cærulea ponti
 Disitus, errantes citharæ vice tēperat orbes
 Acrapidum imparibus cursum rotat internallis.
 Quem rata pars iamen, & certum confine discremit.
 Hinc nostro maior captus sonus exit, acutas
 Compensans grauib; septem in discrimina voces,
 Stellantesq; globos, sua quæq; innoxia Siren
 possidet

Possidet, ambrosio mulcens pia numia cantu.
 Nec tamen in nullis hominum simulacra refulgent
 Mentibus, arcanam cœli testantia musam,
 Permixtumq; Ionem. nam ceu tralucet imago
 Sideris in speculum, ceu puro condita vitro
 Solis inardescit radio vis limpida fontis:
 Sic nitidos vaturn defœcatosq; sonori
 Informant, flammâtq; animos modulamina cœli.
 Is rapit euantem feruor, fluctuq; furoris
 Mens prior it pessum, tum clausus inæstuat alto
 Corde Deus, toto lymphatos pectore sensus
 Exstimulâs, sociumq; hominẽ indignatus, ad imas
 Cunstantem absterret latebras, vacua ipse potitus
 Sede, per obsessos semet tandem egerit artus,
 Inq; suos humana ciet præcondia cantus.
 Non illos cyncæa Mele, non Dædala chordis
 Aptâ fides, non quæ duplici geniale resultant
 Naula citata manu. non vincat dulcior ille
 Flatus inæquales digitis pulsantibus implens
 Compresso de folle iubas, pius æmula contra
 Iubila cui referunt chorus, alternisq; laceffunt.
 Agnoscas properè numen, suspirat anhelò
 Grandior ore sonus, quantusq; implenerit antrum
 Phœbados, aut rupem Euboicam, nec Martius illũ
 Terrificum clangens ranci canor æris obumbret,
 Nec tónitrus Iouis, aut petulantibus incita flabris
 Ossæo pineta iugo, Nilinè ruentis
 Exsurdans vicina fragor: mirantur & ipsi

Sæpe (quis hoc credat?) quæ nupercumq; recepto
Numine, legitimi cecinere oracula vates:
Calligatq; animus visis, nec vindice lingua
Defendunt sua dicta sibi, post quàm ille quieuit
Spiritus, & pressi tacuit sacer impetus oris.
Ipsaq; Nilivæ longum mandata papyris
Carmina Phœbeos videas afflare furores,
Et cæli spirare fidem, quin sancta legentem
Concutiunt parili turbam contagia motu,
Deq; alijs alios, idem profeminat ardor
Pectoris in inctu vates: ceu ferreus olim
Annulus arcana quem vi Magnesia cantes
Sustulerit, longam nexu pendente catenam
Implicat, & cæcis inter se conserit hamis.
Inde sacros musarum amnes Heliconia Tempe
Multisoni celebrant numerofo gutture cygni,
Primâ tamen dubias fuderunt carmina sortes.
Quippe etiam antè Ionem sagis instincta resolvit
Ora sonis Nereus, Nereus quem prisca marinum
Dictat fama senem, tuq; ò consulte Promethen,
Qui tenuem liquidis ignem furatus ab astris
Mirantem frustra Satyrum, captumq; decoro
Lumine, ne flammæ daret oscula blanda, monebas.
Mox quoque Phocaico verum mugitus ab antro
Alma Themis, qua rupe pares vtring, volatus
Armigeræ posuere Iouis, tum Iuppiter ipse
Fatidico monit cantu Dodonida quercum,
Præsciaq; in Libycis concussit cornua lucis.

Moxq; Lycaonias Pan carmine terrait umbras.
 Carmen Apollinei tripodes, laurusquè locuta,
 Quæquè coronatum sonnère Philefia Branchum,
 Pastorem Branchum, tribuit cui gratus amorum
 Sortilegas voces admissus ad oscula Pæan.
 Et sua per carmen ducibus responsa Latinis
 Notuagus cecinit calcato vellere Faunus.
 Vos quoq; per carmen triplices oracula Parca
 Vestrà datis, quin & veteres prompsere Sibyllæ
 Carmen, Amalthea, & fati Marpesia diues,
 Herophileque, Idæa genus, prædoctaq; Sabbe,
 Demoq;, Phygoq;, & verignara Phaënnis.
 Et Carmenta parens, & Mæto, & Pythia longos
 Phemonoe commenta pedes, & filia Glauci
 Deiphobe, nimium viuax. & Martia fratrum
 Nomina, lymphatusq; Bacis, subterque triones
 Natus Hyperborcos Ollen, inque Atthide terra
 Clarus honore Lichas, Dodoniadesque columba,
 Nā quid ego innumeras variantē Protea formas,
 Sed dubio risus vultu, lacrimasque perosum?
 Quid ve loquar te Glauce senex? plenumq; parēte
 Id. nona, fulminei prostratum dentibus apri?
 Ampycidemque piū, Libycis quem fudit arenis
 Vipera fatifero fauces accensa veneno?
 Quid te, cui volucrum linguæ patuere Melampus?
 Quid, cui post visos nudata Pallados artus
 Cernere nil licitū? quid quē impia prodidit vxor,
 Hosticaq; hausit hum? quiq; alto im melle necatū
 B 2 Restituit

Restituit luci, quo nuper vixerat anguis,
Gramine Mineum Dictæo carcere Glaucum?
Aut qui mille rates peritura ad Pergama duxit
Thestoriden? aut qui magica fera murmura lingua
Ingeminans, liquido deduxit ab æthere fulmen
In caput ipse suum, propugnariq; bident al
Iussit, Achæmenium servantia busta tiaram?
An memorem Solymos prælustria nomina vates:
Psallentemq; Deo Regem, qui turbine fundæ
Ictæ Philistæo secuit puer ora giganti?
Teque Palestini laqueantem culmina templi
Mentis, opūq; potens Solomon, nec odora tacetem
Oscula sollicito languentis amore puella?
Pars hymnos fudere deo, sic maximus ille
Nondum clara sacris radiatus tempora Moses
Ignibus, ut rubras sicco pede transijt undas,
Demerso in signem cecinit Pharaone triumphum.
Tuq; puer modo dicte mihi Iessæe vicissim
Dulcia terribili mutans Psalteria bello,
Voce deum placas, ut quos Babylone rebelli
Lambit in horrifonis non noxia flamma caminis.
Quosq; alios veteris gens servantissima ritus,
Retrosum Indæa legit: sed enim æthera magnum,
Custodesq; alit genios (ita iusserat error
Publicus) innumerosq; lares, sanctosq; sepulchris
Mille deos, varijsq; animatum partibus orbem,
Heu frustra coluere pij, veniamque rogantes:
Qualiacunque suo placabant numina cantu.

Mox

Mox chaos & teneri prima incunabula mundi,
Et diuū genus, atq; hominum, & Titania secla
Non humili dixere tuba, quoq; edita partu
Gramina, frondiferūque nemus, gētesq; ferarum,
Quid ve parēs natura agitet, quōs ve aurea ducāt
Astra choros, vt se fraternis Delia flammis
Induat, & radijs eadem mox depleat haustis.
Quæ cælo portenta volent, quem ve ille tumultū
Misceat, aut quantis varietur ab ignibus ær,
Quo saliat quassante solum, qui torqueat irror
Oceanirefluas vndas, molēque natantem.
Inde sacrosanctas modulati carmine leges,
Multisonum fecere Nomon, nec vulnera tantū,
Sæua, sed & cæcos vincebant carmine morbos
Sacrifici quondam nec dijs ignara poetæ
Nomina. Quin magicas arcano murmure linguas
In varios duxere modos: nec fabula mendax
Parrhasio lapides mouisse Amphiona plectro,
Orpheos atque lyram curua de valle secutas
In caput isse retrō liquido pede fluminis vndas,
Cumque suis spelæa feris, cum rupibus ipsis
Dulcia Pierias properasse ad carmina fagos,
Quæque anis applauso libraret in aëre pinnas,
Penè intercepto vix se tenuisse volatu.
Illius argutis etiam patuere querelis
Tartara, terrificis illum villosa colubris
Tergemini stupuere canis latrantia monstra.
Tum primum & lacrymas inuita per ora cadentes

Eumenidum, Stygij coniunx mirata tyrannū
Indulſit vati Euridicem, ſed muneris uſum
Perdidit, heu dare nimia inclementia legis.
At iuuenem poſtquam Threſſarum iniuria matrū
Frūſtrā ſuaue melos, frūſtrā pia verba mouentem,
Diſperſit totis lacerum furialiter agris,
Cūm lyra diuulſum caput à ceruice cruenta
Heu mediū ueheret reſonans lugubre per Hebrū,
Reliquias animæ iam deficientis amatam
Maſit in Euridicen, tamen illam frigidus vnā
Spiritus, illā vnā moriens quoque lingua vocabat.
Leſboum ſtupuit vulgus, cūm flere natantes
Sponte fides, atque os domini veſtare cruentum
Vidit, & heu laſſis velut aſpirare querelis.
Improbis hanc ſtultè chelin affectare Neanthus
Auſus, Apollinea pendente ſubſtulit æde.
Quem tamen in docto ferientem pollice chordas
Vindice diſcerpſit riſtu nocturna canum vu.
Illa recepta polo, ceu quondam ſexa nemusquē,
Sic nunc ſtelliferis agit aurea cornibus aſtra.
Quin & Pellæi quondam præſaga triumphī
Delicuit ſudore ſacro Libethris imago.
Tantus honor Getico fuit, & poſt funera, vati.
At tu, qui merito dulcem cratera magiſtro
Obtuleras, volucris penetrās in ſecula fama,
Cantando trahis Elyſios Muſæe menores.
Contrā, autem indocilem nimis execratur alumni,
Immemorēquē Linus vocat, ingratiūque laborum
Amphi-

Amphitryoniaden, qui quondam triste perosus
 Doctoris magni imperium, veneranda rebelli
 Contudit ora lyra, & clamantem plurima frustra,
 Tendentemque manus, obtestantemque peremit.
 Heu non ista pia meritum sibi præmia lingua.
 Iam Methymæum vatem delphine reuectum,
 Iam Thamyram cantu doctas anteire sorores
 Fretum, mox citharæ dānatum, & luminis orbem
 Quis nescit? princepsidem (ni vana vetustas)
 Ad faciles venerem illicitam conuertit ephēbos,
 Insignemque sacro tulerat certamine palmam
 Tertius: hoc etenim Cirrhæus honore Philammon
 Claruit ante pater: sed Cres præuenerat ambos
 Chrysothemis: nam Demodoci viuacior æuo
 Fama Meletæis gaudet iuuenescere chartis,
 Et tua, Neritias inuit o pectine mensas
 Qui celebras. etenim ut stellas fugere vndiq; cælo.
 Aurea cū radios Hyperionis exeruit fax,
 Cernimus, & tenuem velut enanescere lunam
 Sic veterum illustres flagranti obscurat honores
 Læpade Mæonides: vnum quem dia canentem
 Facta virum, & sæuas æquātem pectine pugnas,
 Obstupuit, prorsusque parem confessus Apollo est.
 Proximus huic autem, vel (ni veneranda senectus
 Obstiterit) fortasse prior, caput arma virūmque
 Virgilius, cui rure sacro, cui gramine pastor
 Ascræus, Siculusque simul cessere volentes:
 Quem non tabifico mordax attingere liuor

Dente queat, linor tādē & Sādalion ausus
 Carpere, cūm dominā asseruit sua forma Dionen.
 Excipiunt gemini procul hos, longēque sequuntur
 Qui septem Cadmæa vocent ad mœnia reges.
 Hunc Phœbea Claros, Cumæa Neapolis illum
 Protulit, hic elegis etiā tua funera Lyde
 Flet pius, herois ille audax versibus effert
 Magnanimum quoque Pelidē, hic denique magni
 Instar habet populi pendētem ad verba Platonem,
 Ille etiā silvis partum sibi prædicat aurum.
 Ecce alij primo tentatum remige pontum.
 Palladiāque ratem, tabulasque dedere loquaces.
 Quorum Threicio personā primus ab Orpheo
 Accepit genitus Myscelli gente salubri.
 Alter Alexādri Nilotidas abnegat arces
 Exosus natale solum, tumidāque Colosso
 Solis, & irriguā pluuiæ Rhodon expetit auro.
 Huius in Ausonio vestigia pulvere Varro
 Ponē legit linguæ haud opulēs, vt barbara Narbo
 Vt quem paruus Atax Latiae trāscripserat vrbī.
 Atque idē imparibus proprios exponit amores,
 Leucadiāque suā numeris, succedere magno
 Aruncæ quondā frustra conatus alumno.
 Nā te Flacce sinu sulcātem cœrula pleno
 Heu iuuenem cursu excussit mors sana, priusquā
 Aesonides Pagasas, patriāque reuēctus Iolcon.
 At tibi Dædaleos monitus Heliconie vates
 Qui sequeris, neque ventosis in nubibus alas

Expandis, neq; serpis humi, sed præpete lapsu
 Ceu medium confine teris, quo carmine dignas
 Addiderim tandē, quo ve ore, aut pectore laudes?
 Scilicet huius patris pecudes in vallibus olim
 Servanti, cunctæ sese indulgere vindendas
 Aonides, laurumque viro vocemque dedere,
 Quas superum caneret stirpem, præceptaq; morū,
 Descriptosq; dies operum, clypeumque tremendi
 Herculis & veteres diuū genus Heroínas.
 Ergo & Chalcidico vatū certamine quondam
 Rettulit auritū tripodā, & si vera minores
 Audimus) cantū magnū quoq; vicit Homerum.
 Moxq; dolo extinctū, mersumq; ad littora tristic
 Delphinū vexere chorus, nec defuit index
 Turba canum, medioq; darent qui corpora sonū
 Mersa mari, & meritū placaret mortib; umbrā.
 Ossaque fatali tellus Minyæa sepulchro
 Nanc habet, annosæ conspectu inuenta volucris.
 Nec quæ magnanimum nodosæ robore clauæ
 Instruit alciden, nullum nomenq; decusq;
 Conciliat sterili Pisandria musa Camivo.
 Nec qui bis senos iterum memorare labores
 Audet, & à primo vatū figmēta priorū
 Usq; chaos repetit, non saltem laudibus æquet
 Astræum, Clariumque senes. nec Chalcis alumnū
 Euphoriona tacet, vario qui personat ore
 Mosopiam, neq; Tyrtæi Lacedæmona cantū
 Victtricem se ferre pudet, licet impare gressū

Tenderet. adde non is mutantem corpora formis
 Parthenium. pictique notantem lumina mundi
 (Nanq; hoc præcipuè se carmine iectat) Aratū,
 Cui cor ab intonsifax ore accensa Philini
 Vrebat miserum, quem terra Cilisa recepit,
 Et portentoso celebrem dedit esse sepulchro.
 Nec te quem Colophon tulerit Nicandre, tacebo
 Pæonijs celebrem studijs, qui nigra venena
 Prodis, & emissas serpentum fance salivas,
 Tam medicam subiungis opem, prædicere finem
 Morborū, & tacitas gnarus deprehendere causas:
 Atq; idem pia rura sonas, dulcissima miscens
 Austero figmenta operi. sed lustra ferarum
 Scrutatur, captat volucres, prolemque natantem,
 Mox dat habere Pio gratissimus Antonino
 Oppianus, docti prædices honore laboris.
 Pingit & exiguis totum Dionysius orbem
 Terrarum in tabulis. sed non & prælia Bacchi
 Nonnus in exigua potuit contexere tela.
 Battiades Hecalen sonat, & Marathonias gesta
 Celsior assueto, causasque ætate latentes
 Prodit, & vndeno molles pede cantat amores,
 Et nunc ingratū tenebrosus deuouet Ibin,
 Nūc superos celebrat, nūc tristibus ardet iambis,
 Nunc humili premitur focco, nunc illi cothurno
 Altior assurgit, centumque poemata pangs
 Dissipat in varios Heliconia flumina riuos.
 Sed tiberim dominum rerum, mundique potentem
 Ambi-

Ambigitur, rigine tener Sulmonis alumnus
Nobilitet magis, an verò tibi Roma pudori
Sit potius, Getica sic semisepultus arena,
Prò dolor, exul, inops, nimium quia fors an amico
Lumine Casareæ spectauerit ora puellæ.
Ille novas primo facies transformat ab ævo:
Ille cupidineas versu canit impare flammæ:
Inuoluitque nouum dubijs ambigibus Ibin:
Vel dat amatricum dictatas ore talles:
Vel miser exilium cyncæo gutture deflet:
Temporaque, & causas Romani digerit anni:
Vel memorat pisces, & adhuc ignara Latinis
Nomina, vel cælo labentia computat astra:
Et replet astrictas diuerso epigrammate chartas,
Consutum quoq; Syrma trahit, suspendit & vnca
Nare malos (quorum nunc omnia plena) poetas,
Indulgenstamen vsque sibi: nam præditus acri
Nimirum ingenio, faciem putat esse decoram
Carminis, inspersus maculet quam deniq; næuus.
Iam senior triplici vates qui corde superbit
Maonides Italis (ni fallunt visa) secundus
Bella horrenda tonat, Romanorumq; triumphos,
Inq; vicem nexos per carmina digerit annos,
Arterudis, sed mente potens, parcissimus oris,
Pauper opum, fidens animi, morumq; probatus,
Contentusque suo, nec bello ignarus, & armis.
Quem Rudijs ortum rigidi quæstura Catonis
Ad septem geminas iuuenem deduxerat arces.

Mox comes armorum Fului, qui sanguine partas
 Scilicet haud dubitat Latij sacrare camænis
 Exuvias, dedit Ætolis hostilia campis
 Corpora multa neci, longè gratissimus idem
 Scipio magne tibi, & Calabris vicinus in hortis
 Virtute emeritis, cuius gentile sepulchrum
 Mox tenuit, nullo patiens sua funera fletu
 Produci, lateoque virum volitare per ora.
 Præterea tragico bovat ampullosus hiatu.
 Comica lascivo proscenia laxat iambo.
 Exponit Satyros, Latioq; Eubemeron infert.
 Et modo repræsi deflorans carmina Nævi:
 Carmina, quæ quondam Fauui, vatesq; canebant.
 Mox gemet ipse suo natas in littore conchas
 Præcultiū purgare fimo, & sibi ferre Maronem.
 Sed quanquam imprimis docto Verona Catullo
 Gaudet, vulnificos elegis qui miscet iambos,
 Et sub adoptivum redigit te Clodia nomen:
 Parturit & fortem forti quoq; carmine Achillem,
 Atque urbis procures multo sale defricat audax:
 Cæsareaque notas, & inurit stigmata fronti:
 Nonnihil Emiliū tamē hæc quoq; iactat alūnum
 Textentē tenui Macrū subtegmina filo: (gues.
 Dū volucres numeris, dū gramina pingit & an-
 Nec qui philtre bibit, nimioque insanus amore,
 Mox ferro incumbit sic mentem amiserat omnē.
 Ut non sublimi caneret Lucretius ore
 Arcanas mundi causas, elementaque rerum

Doctus, & Arpino tamen exploratus ab vngu.
 Scilicet & veteres naturam pandere Graij.
 Carmine tentarunt celebri, ceu maximus ille,
 Aerisonas pedibus qui quodā indutus amyclas
 Influxit Siculi rapidum cratera camini.
 Et cui de vocum tenebris cognomina flenti
 Addita, quosque alios studio sapientia dulci
 Implicuit, cecinitque diu memoranda vetustas.
 Emicat Hesperio trifidum ceu fulmen ab orbe,
 Qui vix puber ad huc, rudibusque tenerrimus annis
 Hamonios iterat currus, auroque repensum
 Hecora, tartareasque domos, dirūque Neronē,
 Orpheaque, & merita peragit præconia Pollæ.
 Lasciuntque iocis, ac torrens voce soluta
 Dulichias æquare nives, & fulmina tendit,
 Quanta Pericleo lepor intorquebat ab ore:
 Mox tonat ardenti Pharsalica prælia cantu,
 Aegyptique nefas, primo vix flore genarum
 Conspicuis, toruo quem protinus ore secundum
 Respexit, captæ vis ausus fidere palmæ
 Virgilius, sed iniqua bonis Ramnusia tantis
 Heu decus hoc orbi inuidit, ne vindice ferro
 Affereret miseras incesto à principe terras:
 Tum felix tamen, ò iuuenis (nam conscia pœnam
 Corda leuant) felix inquam, licet ille cruentum
 Rugiat, & truncas desiccet sanguine venas
 Fronte minax, diræque instinctus verbee matris.
 Maeste animo, non te ò vates Parnasside lauru

Ne quicquā deus, & cithara dignatus honora est.
 Post hunc Sidoniæ damnat periuria gentis
 Emeritosque foro: musis tandem adserit annos
 Sillius, Ausonio qui quodam fulgidus ostro
 Expulit horribilem, vitæque, aulæque tyrannum.
 Ipse obiit plenûsque æui, natòque superstes
 Aspera congenito fixus vestigia clauo.
 An taceam Bassum grauido tua dona ferontem
 Vespasiane sinu? & fantem Siculo arma Senerû?
 Aut te Sidonias repetetem Pontice Thebas?
 Aut Pelusiaci missum de plebe Canopi
 Pulcra suū quem nunc Florëtia iactat alumnum,
 Gaudentem Stygio dominam iunxisse marito:
 Magnanimiq; vagos ducis ostentare labores?
 Aut te Niliaca relegentem sidera cura
 Bis vates Manli, & Babylonia signa sequentem?
 Quosque sibi æquæuos puro vocalior ore,
 Nequa laboranti incumbant oblinia fame,
 Naso refert, queruli tangens confinia Ponti:
 Et qui Smyrnæis poterat contendere plectris
 Valgius, vt tersi memorat pia musa Tibulli?
 Musa sibi primos quæ iure adsciscat honores
 Imparibus numeris, ni blanda Propertius ora
 Soluat, & ambiguam faciat certamine palmam.
 Plania materiam teneri dat, & Hostia cantus
 Nomine supposito, ceu Galli mima Cytheris
 Personam falsæ lasciuæ Lycoridos adfert
 In scenum, & docto clausam se iactat amanti,
Dum

Dum miser ipse sua fodiat præcordia ferro.
At non exigui tenuis quoque pagina Calui
Dissimulat pulchram, sed acerbo funere raptam,
Quintiliam. nec Caus ad hæc non sacra Philetæ,
Quæquæ est æger, adest. quæquæ vestigia læto
Fulta grauat plumbo. nec qui sine amore, iocisq;
Incundum nihil esse putat. Quid rustica dicam
Inbila pastorum siluis medisata sub altis?
Vt patrias Moscus non inficietur auenas:
Externasq; Bion, vt opaca Tityron vmbra
Prouocet Ausonio Calpurni fistula cantu?
Aërios procul in tractus, & nubla supra
Pindarus it Dirceus olor, cui nectare blandæ
Os tenerum libastis apes, dum fessa leuaret
Membra quiete puer mollem spirantia somnum.
Sed Tanagræa suo mox iure poetria risit,
Irrita qui toto sereret figmenta canistro.
Tum certare auso palmam interceptit optimam
Aëolijs prælata modis, atque illice forma.
Ille Agatoclea subnissus voce conoras
Dixit Olympiacas, & qua victoribus Isthmos
Frøde comã, Delphiq; tegat, Nemea q; Tesqua
Lunigenam mentita feram, tum numina diuum,
Virtutesque, virosque vndati pectore torrens
Prouexit, sparsitque pios ad funera questus.
Frugibus hunc, libisq; virum Cirræus ab ara
Phæbus, & accubitu mensæ dignatus honoro est:
Panæque pastores solis videre sub antris

Pindari

PiNDARICO tacitas mulcetem carmine silvas.
 Inde senem pueri gremio cernice reposta
 Infusum, & dulci laxantem corda sopore,
 Protinus ad maneis, & odorogermine p̄ctum
 Elysium tacita rapuit Proserpina dextra.
 Quin etiam hostiles longo post tempore flammæ,
 Quæ septem geminas populabant undique Thebas,
 Expauere domum tanti tamen vrere vatis,
 Et sua posteritas medios quoque tuta per enses
 Sensit inexhausta cinerem inuenescere fama.
 Non ego te longo præsignis Anacreon æno
 Transierim bicolore coput redimete racemo:
 Cui citharæ cordi, cui nigri pocula Bachi
 Semper, & ancipiti stimulans Amatusia cura.
 Nam modò Threici crinem miraris ephēbi,
 Nunc Samiū celebras (iubet Adrastæa) Batyllū.
 Nūc tenerā Eurypylē, tenerūq; Megistheā laudas
 Tandem acino passæ cadis incerceptus ab vna.
 Ipse Lyci nigros oculos, nigrūmq; capillum,
 Quāmq; vides digito nativam inolescere gēma,
 Exaltosque canis pugnax Alcæe tyrannos,
 Aeolium docto pertentans barbyton auro:
 Arma sed Attææ tua fles suspensa Minerva.
 Sustinet heroi valida testudine pondus
 Carminis, & dānans Helenē, laudansq; vicissim
 Amittit, recipitque oculos iuuens Himeræ cuius
 Stesichorus, quē trux Phalaris venerat & hostē
 Cuius & in labris sedit pueribus olim

Daulias, & vestrum musæ cantauit alumnum.
 Sed vocat ad lachrymas Cæcipia Nania vatis,
 Vnum Mnemosyne quoddam, præque omnibus vnū
 Quem coluit, scæque quem subtraxere ruinæ
 Ledaï iuuenes, vacuum cui tristis ad arcam
 Gratia flet laniata comas, nudata lacertos:
 Quique sui vindex fuit, & post fata sepulchri.
 Ipsi etiam patria pressi breuitate Lacones
 Ascitum largo tamen ore Alcmana recensent.
 Quem tulit auriferos ostentans Lydia fontes:
 Nunc gemit heu tineis artus, & tabe peresum.
 Atte cui numeros dictat dea Suada canoros
 Ibyce, quique marem tantum meditaris amorem
 Nec superi, nec avis pygmæa reliquit inultum,
 Et nunc Rheginis tua sedibus ossa quiescant.
 Nec vulgare canit dulcis ab Iulide Siren
 Bacchylides, sed enim lyricis iam nona poetis
 Aeolis accedit Sapho, quæ flumina propter
 Pierias legit vngue rosas, vnde implicet audax
 Serta Cupido sibi, niueam quæ pectine blando
 Cyrinnē, Megarāq; simul, cumq; Atthide pulchrā
 Cantat Anactorien, & crinigeram Telesippen.
 Et te conspicuum reciduo flore iuuentæ
 Miratur reuocātque Phaon, seu munera vectæ
 Puppe tua Veneris, seu sic facit herba potentem:
 Sed tādē Ambracias temeraria saltat in vndas.
 Quæ toties Gorgo, toties inceserat atrox
 Famosam Andromeden, patriāque libidine turpē
 D Non

Non illi Praxilla suos prædoctaque Neßis
 Contulerint, Myrtisq; modos, non dulcis Agacle,
 Non Anyte: non quæ versus Erinna trecentos
 Castalio ceu melle rigat, non candida Myro,
 Nec Thelesilla ferox, nõ quæ canit Aegida sana
 Pallados effusum crinem vittata Corinna.
 Illam etiam decimo cunctæ accipere sedili
 Pierides, sertumque nouem de floribus auro
 Contextum nitidis lætæ imposuere capillis.
 Hinc Venusina fauos dulci iucunda susurro
 Carpsit apis, sed acu ferit irritata cruento
 Hæc eadem, rigidis Auruncæ in vepribus errant
 Quas Persi manus, & bilem succensus Aquinas
 Mox legere sibi, neq; enim his metuendus iambo
 Certet Echidnæo, licet acrem effusus in iram
 Ore Lycambiadas rabioso occiderit ambas
 Archilochus, medio licet illū in Marte peremptum
 Vindicet, & nigro sit Pythia dura Calondæ.
 Nec ferus Hipponax, atro qui felle cruentus
 Bupalon & stratum morsu laniavit Athenin.
 Nec Batius, spinisq; Bibaculus asper acutis.
 Multi Bacche tuo proculcauere cothurno.
 Fortunas regum ambiguas, & sceptræ tyrannis
 Extorsere feris, totumque tremore, metuque
 Horribiles, totum luctu opplere theatrum.
 Pluræque Palladiæ quondam impēdistis Athenæ
 Dum scena Oedipoden, pavidūq; agitat Orestē
 Atreæq; & medica percussam Telephon hasta,
Oenida

Oenidæq; facem, furijsque Alcmaëona pulsum,
 Quosque alios olidum cantor produxit ob hircū,
 Quam cū barbarico Marathonia sanguine tellus
 Incaluit, multoque obstructæ funere Xerxen
 Thermopylæ tarda refugum videre carina.
 Autorem perhibent Thespin, quem iusta Solonis
 Cura cothurnatis iussit descendere plaustis.
 Tres porro insignem sibi defendere coronam,
 Aeschylus aëriæ casu testudinis ictus,
 Quemque senem meritis rapuerūt gaudia palmæ,
 Quemque tegit rabidis lacerū pia Pella moloßsis.
 Inuasere locum Plias septena secundum.
 Quippe alios, quos nec centum sit dicere linguis,
 Fortunæ nunc quemque suæ, famæq; relinquam:
 Nilatium Varius tamen obiectare Thiesten
 Ambiat, atque suū iactet mihi Corduba vatem.
 Cui? ad Herculeū tremefacta Orchestra furorcest.
 Ecce & grandiloquo semet quoque suggerit ore
 Accius, & magna conturbat voce canentem
 Paccuvius, nitidumque ostentat musa Secundum.
 Adde & mordaci quatientes pulpita risu
 Eupolin, in mediū quē mendax fabula pontum
 Clinidæ manibus puppi deturbat ab alta.
 Quique leues nebulas Attææ effuderat vrbi
 Salsus Aristophanes, compotorēque Cratinum.
 Adde novos etiam soccos, exempla que morum,
 Et variæ specimen vitæ, iam grata Menandro
 Posteritas, ipsoque volente Philemone palmam

Restituit, longè sequitur quem plurima turba
 Hand nostro referenda sono, sed pagina docti
 Reddit Athenci tamen insinuatque futuris
 Claudicat hîc latiû, vixq; ipsâ attingimus vmbra
 Cecropiæ laudis, gravitas Romana repugnat
 Scilicet, & quamvis veterum sit multus in ore
 Cecilius, quamvis iucundi scripta Terenti
 Scipio dissimulet, quamvis Plautina camænis
 Lingua opicis placeat, scenam tamen ipsa suorum
 Aeneadû fugit alma Venus, tantumque togati
 Interdum Afrani grato se indulget honore.
 Hos tamen, atque alios Volcatius ordine sistit
 Sedigitus. Mimos sed enim scripsere proternos.
 Impicitusque Sophron, risûque Philistio tandè
 Perditus, hinc Laberi lasciuiâ, multâque Publi
 Claruit Ausonio sententia dicta theatro.
 Pars quoque Sotadicos ceu prostituere cinedos:
 Pars tennes sparsere sales epigrammate multo,
 Sed Latio celebres, quem misit Iberia Marcum.
 Romuleumque suis exornans fascibus annum
 Ausonius, mitto Hortensi, doctique Catonis
 Qui solus legit quondam, fecitque poetas.
 Mitto & Cornifici lusus. Ticideæque Perillam
 Et Cinnam obscuram, tæque ore proteruior Anser
 Pammetron hic cecinit, Sillos dedit ille licentes.
 Ille Menippeæ ioca miscellanea peræ
 Inferfit, Satyros alius nudavit agrestes:
 Et patuere nouæ per mille poemata curæ:

Quas ego si Piliæ duplicentur tempora vitæ
 Iam mihi, si cunctas nostra in præcordia voces
 Fama ferat, rigidòque sonent hæc pectora ferro,
 Non amplecti ausim numero, non ore profari.
 Eualeam, tantæve situm indagare senectæ,
 Nec tamè Aligerû fraudarim hoc munere Dātē
 Per Styga, per stellas, medijs que per ardua montis
 Pulchra Beatricis sub virginis ora volantem.
 Quique Cupidineum repetit Petrarcha triumphū
 Et qui bis quinque centum argumenta diebus
 Pingit, & obscuri qui semina monstrat amoris:
 Unde tibi immensæ veniunt præconia laudis
 Ingenijs, opibûsque potens Florentia mater.
 Tu vero æternam per aui vestigia Cosmi,
 Pèrque patris (quis enim pietate insignior illo?)
 Ad famam eluctans, cuius securus ad umbram
 Fulmina bellorum, ridens procul aspicit Arnus,
 Maoniæ caput, ò Laurens, quem plena Senatu
 Curia, quèmq; graui populus stupor ore loquentē,
 Sifas est, tua nunc humili patere otia cantu
 Seceßûsque sacros auidas me ferre sub auras.
 Namque importunas mulcentem pectine curas
 Umbrosæ recolo te quondam vallis in antrum
 Monticolam traxisse deam, vidi ipse corollas
 Nexantem, numeròsque tuos prona aure bibentē:
 Viderunt socij pariter, seu grata Dianæ
 Nympha fuit, quanquàm nullæ sonuère pharetræ
 Seu soror Aonidum, & nostræ tūc hospita syluæ,

Ille tibi, laurūque tua, semperque recenti
Flore comam ciuens, pulchrū inspirauit amorē.
Mox & Apollineis audentem opponere neruis
Pana leues calamos nemoris sub rupe Pherci,
Carminē dum celebras, eadem tibi virgo vocanti
Astitit, & sanctos nec opina afflauit honores.
Ergo & nocticanum per te Galatea Corintum
Iam non dura videt, nam quis flagrantia nescit
Vota, Cupidoneūque ardentes igne querelas?
Sensit tibi Phœbeis audax concurrere flammis
Clara stella die, seu latea flore sequaci
Infelix Clytie, seu mentem semper oberrans
Forma subit domine, seu pulchræ gaudia mortis,
Atque pium tacto iurantem pectore amorem.
Atq; oculos canis, atq; manus, nineisq; capillos
Infusos humeris, & verba, & lene sonantis
Murmuraque, violēq; comas, blādū nque soporē.
Lætāque quā dulcis suspiria fundat amaror.
Quantum addat formę pietas, quā sepe decenter
Pallcat, vtq; tuum foueat cor pectore nymphæ.
Non vacat argutōsque sales, Satyrāque bibaces
Descriptos memorare senes, non carmina festis
Excipiēda choris, querulā s'ue animantia chordas
Idem etiam tacitæ referens pastoria vitæ
Otia, & urbanos thyrsos extimulante labores,
Mox fugis in cœlum, non ceu per lubrica nixus
Extremamque boni gaudes contingere metam.
Quodque alijs studiūque vocāt, durūmq; laborē,
Hic

Hic tibi ludus erit, fessus civilibus actis
 Huc is emeritas acuens ad carminna vires.
 Felix ingenio, felix cui pectore tantas
 Instaurare vices, cui fas tam magna capaci
 Alternare animo, & varias itanectere curas.
 Quod ni blanda meum lactant presagia sensum,
 Ni pietas, ni longus amor, ni vana magistros
 Aura suo nimios iubet indulgere fauores
 Quemque operi, ni me tacita experientia fallit,
 Ibit in exemplum natus, mea maxima cura,
 Ibit in acta patris, sese tanta indole dignum
 Præstabit: lustris nondum tribus ecce peractis
 Iam tamen in Latium Graix monumenta senectæ
 Evocat, & dulci detornat carmina plectro:
 Mèque per Aonix sequitur compendia sylux,
 Ereptans avidè montem, iamq; instant anhelos.
 Itiam penè prior, sic o: sic pergat, & ipsum
 Me superet maiore gradu, longèque relinquat
 Protinus, & dulci potius plaudatur alumno,
 Bisque mei victore illo celebrentur honores.

FINIS.

Absoluta est in Fesulano. VIII. Idus octobris,
 M. CCCCLXXXVI.

ANG.

ANGELVS POLITIANVS
Iacobo Saluiato suo. S. D.

EN Rusticum tibi. Id illi scilicet ab argu-
mento inditum nomen: tuo coactu pro-
dit in vulgum: tibi est vni quicquid accide-
rit imputaturus. Iam ne sentis, quā tibi tuen-
dus sit, vel tuo ipsius nomine, vel meo? Tua
enim fides in eo, meus honos agitur: cuius
quidem, & si semper cura apud te iam inde
à pueritia excubuit, tamen eum tueri nunc,
vel ob id ipsum impēsius debes, quòd es nu-
per Laurentio Medici principi viro, cuius
ergo cliens, alumnusque sum, vnus ex om-
ni Florentina iuuentute generascitus. Pro-
fer igitur in tali patrocinio auctoritatem om-
nem, atque gratiam, quam videlicet tibi &
viri excellentis affinitas, & tua egregia
indoles, morumque suauitas con-
ciliant. Vale, meque,
vt facis, ama.

•••

ANGE-

ANGELI PO

LITIANI SILVA,

cui Titulus, Rusticus.

In poëtæ Hesiodi, Vergilijque Georgicôn
enarratione pronuntiata.

*VRIS opes saturi, gnanòque agi-
tanda colono*

*Munera, & omnifera sacrum telluris
honorem*

Ludere septena gessit mea fistula canna.

istula Mantoæ quam nuper margine ripæ

Ipserenidenti dum dat mihi Tityrus ore,

Hæc puer Ascreû repete, inquit, arundine carmen,

Panades, & curui mecum sub fornice saxi

Versibus indulge, medio dum Phæbus in axe est:

Dum gemit erepta viduatus compare turtur,

Dum sua torquati recinunt dictata palumbes.

Hic resonat blando tibi pinus amata susurro:

Hic vaga coniferis in sibilat aura cupressis:

Hic scatebris salit, & bullantibus incit a venis

Pura coloratos interstrepit vnda lapillos:

Hic tua vicinis ludit lasciva sub umbris

landudum nostri captatrix carminis Echo.

Felix ille animi, diuis que simillimas ipsis,

E

Quem

Quem non mendaci resplendens gloria fūco
Sollicitat, non fastiosi mala gaudia luxus
Sed tacitos sinit ire dies, & paupere cultu
Exigit innocuæ tranquilla silentia vite,
Urbe procul, voti exiguus, sortemque benignus
Ipse suam fonet, ac modico contentus aceruo,
Non spes corde avidas, non curam pascit inanem,
Securus quò sceptrā cadant, cui dira minentur
Astra, & sanguinei iubar exitiale cometa.
Non illum fragilis fauor, indocilisque potenti
Plebs servare fidem, euectum popularibus auris
Casuro imponit solio, nec ducit hiantem
Huc illuc vanos ostentans purpura fasces.
Non mentem pavet ipse suam, nec conscius omneis
Exhorret strepitus, nec edaci pectora culpa
Carpitur occultè, non opportunus iniqui
Iudicio vulgi, aut celsa conspectus in arce
Degeneri patet invidia non ipse vicissim
Obliquo liuore macet, fœtusque veneno
Aestuat, atque aliena oculis bona limat acutis.
Rure agit in vacuo, spatiisque indulget aperti
Aetheris, aut operi insudans, aut ille sapinos
Euadens cursu in monteis, hinc scilicet omnes
Gratæ epulæ, nudis Acheloum in pocula palmis
Advocat, excussæque cibos dant brachia sylvæ,
Et fessa in duro renouantur membra cubili.
Maior quippe venit comitata labore voluptas,
Nec satias dominam, aut fastidia læta sequuntur.

Ergo

Ergo neque imbrifero pallens Autumnus hiatu,
 Nec malus hunc afflat rabioso Sirius astro,
 Seu Æve Rhiphææ labefactant frigora brumæ.
 Quippe hyemem excipere, & ventos: cæliq; ruinã
 Suetum, atq; octipedem nec opaco vertice cancrũ
 Et Ioue sub gelido nocturnos carpere somnos,
 Et pede concretas nudo calcare pruinas,
 Et perferre sitim, & ieiunia soluere glande,
 Et lassare feras cursu, & superare natatu
 Torrentem, & volucris fossam trãsmittere saltu:
 Et quercum annosam ferro obturbare bipenni.
 Tum prædam extorquere lupo, fascique maligno
 Subiecisse humeros, & iniqui pondera rastris
 Prædura tractare manu, & domitore lacerto
 Subiuga cornigeri colla obluetantia tauri
 Ducere, & iratis concurrere comminus ursoris.
 Hinc agilis subit ora vigor, robusta que magno
 Pectore vis habitat, fortesque animosa tuentur
 Membra tori, & crudo tendunt se robore nerui,
 Hinc facies procera, hinc fronti Martius horror.
 Quod si bella vocet, quis ad aspera præoptior arma
 Aut quis equum sternacẽ arctis fregisse lupatis
 Acrior? aut fortem mucrone haurire cruorem?
 Aut torquere sudẽ? aut neruo exturbare sagittã?
 Aut præpilatis aciem perumpere contis?
 Quis certet duro agricolæ? seu ducere vallum,
 Seu sit opus celso præcingiex aggere castra,
 Seu fronte aduersa tormentum figere abenum,

Quod tonitru horrifico magnas sternentia turrez
Ardua fulmineo iaculetur saxa rotatu:
Seu vigil insomnem peragat custodia noctem:
Seu tacitum raptatur iter, seu parcere parto
Conueniat, si fors lenta obsidione premantur.
Scilicet his Babylō dextris, Nabatheaque regna
Creuerunt: hic Mopsopio delectis ab aruo
Miles, Achæmeniū Marathonis in æquore Persæ
Contudit, his adiuta viris se Romula tellus
Imposuit mundo, & rerum tractauit habenas.
Nunc agê, quæ studia agricolis industria solers
Extudit, atque operū quāta experientia, dicam.
Protinus extremo cū iam Boreas autumnus
Incubuit terris, primo cū frigore tactæ
Labuntur frondes, maternaque brachia linqunt,
Nec cariæ cæcæ formidant robora syluæ:
Ecce sagax tacitam venientis rusticus anni
Curâ corde coquit, quæ bubus ab arbore plaustrū
Dedolet, vnde iuga, & curruū fabricetur aratri.
Nec mora, quin veteris truncata cacumina phagi,
Chaoniaque cadant quercus, nudataque ramos
Vlmus, & audaci laurus sonet ista securi.
Quarumquæque nouâ fumo explorata calenti
Vexatur in faciem, diuersaque munia tractant.
Continuò auditus gruis inter nubila clangor
Agricolam citat, & crista spectabilis alta
Auroram gallus vocat, applaudentibus alis.
Excitat ille operum socios, simul horrida cantus
Terga

Terga rudi centone fouet, capitique galorum
 Induitur, crudusque operit vestigia pero.
 Hinc saturos iungens loris ad aratra iuuenços
 Increpitat stimulo, & cantu minuentē laborem
 Prælongis ferrata terit dentalia sulcis,
 Aclatè elicibus collectos exprimit imbres:
 Ieiunamque fimo tellurem, & rudere pascit.
 Tum plenum farris læua seruante canistrum
 Semina dispensat parca cerealia dextra:
 Quæ ne iacta auidæ populentur grana volucres,
 Et prædam sublime ferant, ita pone minutus
 Sarcula parua tenēs puer, & frugem obruit aruo.
 At cum se Eois iam vespertinus ab undis
 Extulit Arcturus, cum versicoloribus ardet
 Terra comis, rutilosque interniret herba colores,
 Denlias, & Getici tandem secura mariti
 Ales adest, plausuque larem, cantuque salutat,
 Rursum inuadit opus, stinæque innixus, adunco
 Ponè nigrescentes proscindit dente nouales:
 Quas rapidi soles vrant, gelidæque pruina.
 Mox ubi iam sapiens cæpit frondescere morus
 Antè quidem sapiens, nunc ambitiosa, nec vllum
 Quæ pariat pomum, sed serica pensa ministret.
 Ille aliam atque aliam culturam dulcis agelli
 Pertentans, truncos plantariaque infodit aruo.
 Nec pictas lugubre fabas, nec pabula parcia
 Vernaculo mandare putri, glebasque bicorni
 Persequitur ferro, & secat insuperabile gramen.

Et montem cædit scrobibus, fortiq̃ue bidente
 Terga soli frangit, Bacchea q̃ue semina rectum
 Explicat in quincuncem, & differit ordine longo
 Atq; iterũ, atq; iterũ, terra capita ima frequētat
 Et ramos tondet falce: atque impune fluentem
 Compescit vitem fingens, & robore fulcit
 Deciduam, charæq; hærentem in pectore matris
 Acclinat sobolem sulco, iuxtaq; propagat,
 Aut ipso durus genitricis ab ubere flentis
 Abscissam rapit, atque aliò traducit alendam.
 Quid dicam? externis cūm se vernacula succis
 Robora nobilitant, peregrinaq; segmine duri
 Accipiunt trunci, aut discreto germina libro.
 Namque oculis oculos, non blandi tempora veris.
 Iungere, sed medijs gaudet fernoribus æstas,
 Aestas congestos Cereris tritura maniplos,
 Aestas absconsum siliqua excussura legumen,
 Aestas, qua grandes expectant horrea messes,
 Dum coacervatas euentilet area fruges.
 Tum sola pulverei pinguescant arida campi,
 Soluunturq; putres glebæ, ac peritura lupini
 Germina parturiunt, tum cliuo rauca sonantes
 Eliciuntur aquæ, præcepsq; recumbit agro fons.
 Post ubi iam medio vestigia librat in axe
 Ensifer Orion, croceoq; insignis amictu
 Aspicit Arcturum, pulsa Pallantias vmbra
 Sentibus horrenteis aperit iam vinea sepes,
 Aureolamque metit lentis de vitibus vuam

Vinitor, & fœtos rubicundo nectare fructus.
Quos coniux, quos virgo comes, par vertice matrē
Aut cista exportant, aut rasilibus calathiscis.
Nec sentitur onus studio, leuat ipsa laborem
Sedulitas, quin frugiferos curvantia ramos
Poma sinu, baccasq; ferunt, ficumq; nucemq;
Nec nihil addit hyems, nigros tum laurea fœtus
Exuitur, tum myrta legunt, glandemque caducā,
Glaucaq; Palladiæ dstringunt brachia syluæ.
Nocte autem ad lychnos aut iunco texit acuto
Fiscellam, aut crates virgis, aut vimine qualos
Rusticus, infunditq; faces, & robora valli.
Dolia quassa nouat, ferramentisq; repellit
Scabritiem, tritaq; docet splendescere cote.
Nam quid delicias memorē? quāque alta labori
Oia succedant? iam primūm obsessa pruinis
Cum iuga floriferi regelauerit aura Fauoni,
Suaue serenato rident vaga sidera cœlo.
Suaue ciet tardos per sudum luna iuuenços,
Ipsa quoq; ætherij melius nitet orbita fratris,
Terque quaterq; manu madidātes nectare crines
Exprimit, & glebas fœcundis roribus implet
Vestæ Medusæo Titonia præpete coniux.
Alma nouum tellus vultu nitidissima germen
Fandit, & omnigenis ornat sua temporagemmis.
Idalio pudibunda sinus rosa sanguine tingit,
Nigraque non vno viola est contenta colore,
Albet enim, rubet, & pallorem ducit amantium,
Vt

Ut sunt orta, cadunt, niue candidiora ligustra
 Nec longum durant calathos imitata patenteis
 Lilia, sed longum stant purpurei Amaranthi.
 Hic Salaminia scribunt sua nomina flores,
 Hic gratum Cereri, plenumq; sopore papaver
 Oscitat, hic inhiat sibi met Narcissus, at illic
 Corycios alit aura crocos, notumq; theatris
 Aëra per tenerum flatu disperfit odorem.
 Nec iam flammeoicæ conuiuent lumina caltæ.
 Nec melilotos abest Tyrium seges illa ruborem
 Induit, hic viuo cespes se iactat in auro,
 Hæ nineos, hæ Cyaneos superare lapillos
 Contendunt herbæ, vernantque micantia latè
 Gramina, per tumulos, perq; umbriferas cōualles
 Perque amnis taciti ripas, atque omnia rident.
 Omnia luxuriant, & amica luce coruscant.
 Parturiunt stipulæ frugem, & genitalibus auris
 Pervia, turgescunt lactentibus hordea culmis.
 Palmes agit ruptolacrymanteis cortice gemmas.
 Seque rudes primis monstrant in vitibus vuae.
 Dulce vident tenere modò nata cacumina sylue,
 Suc crescuntque piæ pullorum examina matris.
 Ipsa sibi ignotas miratur adultera frondes
 Arbor, & ascitis nativas inserit umbras,
 Auricomæ iubare exorto de nubibus adsuetus
 Horæ, quæ cæli portas, atque atria seruant.
 Quas Ioue plena hemis, nitido pulcherrima par
 Edidit, Ireneque, Diceq; & mixta parenti

Eunomie, carpuntque recenteis pollice fetus.
Quas inter Stygio remeans Proserpina regno,
Comptior ad matrem properat, comes alma sorori
It Venus, & Venerem parui comitantur amores
Floraq; lasciuo parat oscula grata marito.
In medijs resoluta comas nudata papillas
Ludit, & alterno terram pede Gratia pulsat.
Vdacboros agitat Nais, decurrit Oreas
Monte suo relinquunt faciles iuga celsa Napææ.
Neclatitat sub fronde Dryas, non iubila Fauni
Fundere, non iunctis Satyri dare sibila canis
Nec querulæ cessant tenerum tinnire volucres.
Fluctibus Alcyone, densa philomela sub vmbra,
Canus olor ripis, tecto vaga plorat hirundo.
Lene susurrat apis, plenoq; saporibus alueo
Candida multiforæ solidat fundamina ceræ.
Colludunt per prata greges, atque omne beato
Flagrat amore nemus, iuuenem lasciuia maritum
Fert equa, fert tergo salientem bucula taurum,
Setigeraque subant matres, decertat amator
Fronte aries, anidos olidum pecus accipit hircos.
Spectant innisi baculis, gaudentque magistri.
Inde vbi prægnantes partu Lucina recenti
Solvit ut exæquet numero foetura parentes.
Ipse rudem, nec adhuc vestigia certa prementem,
Fert sobolem gremio, sed onẽ, gracilemve capellã
Enisas humero subit, atque in stramine molli
Componit sensim pastor, stabuloq; recondit.

Mox ut conualuere, rubos hæc rupibus altis,
 Illa recens campo gramen decerpit aprico,
 Aut dulceis gelido delibant amne liquores
 Ut sua conclusis ne desint pocula natis
 Utq; fluat plenis dines mulsura papillis,
 Subrumi expectant hædiq; agniq; petulci:
 Cornigerasq; vocant tremulo clamore parentis.
 Bruta gregem plenum densis alit vberibus sus
 Exporrecta solo, & grunntu allestat amico
 Fellantes, turpiq; luto se immunda volutat:
 Radices eadem calloso auidißima rostro
 Eruit, & bulbum, aut madida se pulte saginat.
 Flet vitulum mæsta absentem mugitibus altis
 Mater, & immensam raucis miseranda querelis
 Siluam implet, boat omne nemus, vallesq; lacusq;
 Illa nigros latè lucos, saltusq; peragrat
 Crebra gemens, crebra ad montē, stabulūq; reuifit
 Tabescens desiderio, non vlla dolorem
 Pabula, nec salicum frondes, nec gramina rore
 Sparsa leuāt, non quæ viridi vaga flumina ripa
 Perspicuam tenui deducunt murmure lympham.
 Prata tener persultat equus, libatq; volucris
 Aequora summa fuga, aut alti subit aspera mōtis
 In iuga saxosumq; amnē pede plaudit inermi,
 Cui pulchro micat acre caput, luduntq; decore
 Fronte comæ, vibrant aures, atq; orbe nigranti
 Prægrandes extant oculi, tam spiritus amplis
 Naribus it feruens, stat cernix ardua, qualem

Præfert Marmaricis metuenda leonibus ales,
 Ales, quæ vigili lucem vocat ore morantem
 Crescunt spissa toris lateq; animosa patefcunt
 Pectora, cōsurgūtq; humeri & iā sessile tergū est.
 Spinaque depressos gemino subit ordine lumbos.
 Et castigatum cohibent crassa ilia ventrem
 Fundunt se læta clunes, subcrispaque densis
 Cauda riget setis, & luxuriantia crebræ
 Velant colla iubæ, ac dextra ceruice vagantur:
 Tum tereti substricta genu, molliſſima flectit
 Crura ferox, celsum ingrediēs, fremituq; superbit.
 Grande sonat tornata cano brevis vngula cornu,
 Ingenti referens Corybantia cymbala pulsu.
 O dulces pastoris opes, ò quanta beatum
 Quàm tenet hūc tranquilla quies? ut pectore toto,
 Lætitiam, totaq; fouet bona gaudia mente?
 Nempe odiū, fraudumque expers exemptus inani
 Ambitione, vacansque metu, speli liber, & insons
 Nativo cultu, & Gaza prædines agresti,
 Ipse sibi vivit nullo sub teste, suoque
 Pendet ab arbitrio, suus ipse est censor, & alio
 Calcat opes animo, ac regum deridet honores.
 Sinon Tenareis illi stant fulta columnis
 Robora, celatumque altè laquearia subter
 Ridet ebur, postemve flex Asaroticus ornat,
 Nec Maurusiacos pulchræ testudinis orbeis
 Delphica sustentat, nec docto trita Myroni
 Pocula, multiplici florent radiantia gemma.

Aut bis in Herculeæ Milesiæ vellera concha
 Versantur, tenuique satur lanugine bombyx
 Luteolos folleis, pretiosaque fila relinquit.
 Textile nec tenero subtegmine fulgurat aurum,
 Spiranteis referens vultus, quæ Pergamos olim
 Artifici descripsit acu, quæ stammina Memphis,
 Quæ Tyros, & Babylon radio pinxere senanti:
 At iacet in molli proiectus cespite membra,
 Quæ cauus exesum pumex testudinat antrum:
 Quæ ve susurranti crinem dat aquatica vento
 Arbor, & aut calamos, aut fixa bastilia iungit
 Cortice, statque leni casa frondea nisatigillo,
 Quam metuant intrare pavor, curæque sequaces,
 Sub qua iucundos tranquillo pectore sensus
 Nutrit inabrutoque fouet sua corpora somno,
 Silvarum, & pecoris dominus, stant sedula circum
 Turba canes, audaxque lacon, acerque molossus.
 Dant ignem extritum silices, dant flumina nectar
 Hausta manu, dat ager Cereræ: non caseus, aut lac,
 Lucorumque dapes absunt, stat rupibus illex
 Mella ferens trunco, plenoque cacumine glandem.
 Illi sunt animo rupes, frondosaque res qua
 Et specus, & gelidi fontes, & rosida Tempe,
 Vallesque, Zephyrique, & carmina densa volucrum,
 Et Nymphæ, & Fauni, & capripedes Satyrisci,
 Panque rubens, & fronte cupressifera Sylvanus,
 Sileni que senes, subdinallesque lithyphalli.
 Et montana Pales, & quo pastore Phœrei

Gaudebant campi, & crinem resoluta Mimallō.
Et qui cornigera bicolores fronte corymbos,
Pampineamque manu tenera quatit Enius hastā
Semper amor, semper cantus, & fistula cordi est,
Semper odorati, Venerisque stipendia flores,
Vitarumque altrix vrbi malè nota voluptas.
Talibus in studijs pastor molle exigit æuum.
Pòst ubi raucisonæ pinna vibrante cicadæ
Increpuere, ardensque metētibus ingruit æstus,
Paulisper tum cessat opus saxique sub vmbra
Prostrati indulgent Genio, non mollia pleno
Desunt vina cado, non lacti mixta polenta,
Aut pinguis tergum vitulæ, placidusque sonora
Lapsus aquæ, crinemque auræ, frontēq; laceffunt
Inde opus integrant, donec sub nocte cornescunt
Flammigero parvæ stellantes clune volucres.
Ecce autem dulces labris pater ingerit vuas
Autumnus, crebræque elisus verbere plantæ,
It per prala latex, puerique examine denso
Exultant lasciva cohors, circumque, supraque
Ille manu panda pronus bibit alter ab ipso
Sagit mixta lacu crepitantibus hausta labellis.
Hic sua suspensum resupinus in ora racemum
Exprimit, hic socij patulos irrorat hietus,
Irriguumque mero sordet mentūque sinusque:
Ebriaque incertis titubant vestigia plantis.
Postquā acris successit hyems, & pendula tectis
Dirigit glacies, larga siue tollitur altè,

Collucetque focus, cœunt vicina simplex
 Vnâ omnes, iuvenesque probi, materque seuera
 Coniuge cum duro, & pueris, & virgine grandi,
 Conuigilantque hilares, & primæ tempora noctis
 Decerpunt, mollicuras abigente Lyæo.
 Mutuæque inter se ludunt, tum tibia folle
 Lascium sonat inflato, tum carmina cantant
 Carmina certatim cantant, tum tenta recusso
 Tympana supplodunt baculo, & caua cymbala pul
 Et læsi saltant, & tundunt æribus æra, (sani
 Et graue conspirat cornu tuba flexilis vnco,
 Cœclamātq; altū vnanimēs, tolluntq; cachinnos
 Porro autem, quanta est differtæ copia villæ,
 Quāq; penū dines? neque enim vel frugibus hærnis
 Horrea sufficiunt, vel odoro dolia musto.
 Testæque Paladijs iam non vacat vlla tapetis.
 Terga suis pendent fumoso sordida tigno,
 Pertica pensilibus oneratur longa racemis,
 Non vnæ arentes, non pruna, & carica desunt,
 Sorbæque cum cerasis, duroque putamine clausa
 Persica nux, regiūque altæ imitata coronas
 Mespila, cumq; pyris miserorum munus amanti
 Iam laxum in rugas malum, decoctæque abenis
 Defruta, & omphacini liquor, & lacrymosa sina
 Et meditata novos Sicyonia bacca saporēs, (pis
 Tum sapa, melq; recens, edulcatæque lupini,
 Et prunæ increpitās Balanus, cōtextæque cannis
 Iscina latte madens, & durati sale fungi.

Annonam facilem vicinus suggerit hortus,
 Murmur apricantes ninea dant turre columbi,
 Expandunt alas, & amicam blanda rogantes
 Oscula circummeunt insertantq; oribus ora,
 Iam vicibus nido incubit at genitrixq; paterque,
 Iamque ova excudunt, natisque implumibus escā
 Commansam alternat, rostellaque hiātia cōplent.
 Adde gregem cortis, cristatarumq; volucrum
 Induperatores, laterum qui sidera pulsa
 Explandunt, vigilique citant Titana canore:
 Et regnum sibi Marte parāt, quippe obuia rostris
 Rostra ferunt, crebrisque acnunt assulibus iras.
 Ignescunt animis, & calcem calce repulsant
 Insesto, aduersūmque affligunt pectore pectus,
 Victor ouans cantu palmam testatur, & hosti
 Insultans victo, pauidum pede calcāt iniquo.
 Ille silet, latebrāsque petit, dominūmque superbū
 Ferre gemit, comes it meritō plebs cætera regi:
 Formoso regi, cui vertice purpurat alto
 Fastigatus apex, dulcēque errore coruscæ
 Splendescūt ceruice iubæ, perq; aurea colla, (ceter
 Perque humeros it pulcher honos palea ampla de
 Albicat ex rutilo, atque torosa in pectore pendet
 Barbarum in morem, stat adunca cuspide rostrū,
 Exiguū spatij rostrum, flagrantque tremendū
 Rani oculi, ninea s que caput latē explicat aureis
 Crura pilis hirsuta rigent, iuncturaque nodo
 Vix distante sedet durus vestigia mucro

Armat

Armat, in immensum pinnaeq; hirtique lacerti
 Prorenti excurrant, duplicique horrentia vallo
 Falcata ad cælum tolluntur acumina caudæ.
 Ipse salax totam fecundo semine gentem
 Implet, & oblongo nunc terram scalpurit ungui
 Rimaturque cibos, nunc edita nubila visu
 Explorat cauto, non illum squamea tutò
 Aggreditur serpens, non raptor ab æthere miluus
 Vocibus interea crebrum singultat acutis
 Parturiens coniux, quæ scilicet ova, subinde
 Tollit anus, signatque dies, vigilemque lucernam
 Consulit, & Lunæ crescentis tempora servans,
 Ut primum gallina glocit numero impare subdit.
 Versatisque diu, solers auscultat, an intus
 Pipiat inuolucer pultus, tenerumque putamen
 Pertuderit molli rostro, atque erumpere tentet.
 Parte alia bifero plumosam corpore messem
 Nutrit, & in crassa satur urinare lacuna
 Anser auet, stagnumque super pede remigat vdo
 Depictæ cervicis anas, prolemque natatum
 Inuitans, nunc extat aquis nunc mergitur altè
 Erigit explicitæ gemmata volumina caudæ
 Ambitiosus amans, at ficu, & polline gliscit
 Pellaci cantu deceptus ab aucupe turdus.
 Insidit mutilo turtur, seseque saginans
 Rauca gemit, dulcesque miser suspirat amores,
 Flet viduus perdix, queritur peregrina cothurnix
 Inclusi canes, hic cæca cuniculus antra

Excanat,

Excavat, hic septio pragnas lepus errat in amplo,
Capreolique, binnuliq; & aduncis dentibus apri
Hac stentunt glires, hac femina foetat echinus.
Dadala somniferos peragunt examina bombos,
Plenaque captivos seruant viuaria pisces.
Scilicet his opibus placide sua corpora curant,
Dulciaque inter se laeti tellure magistra
Officia exercent, ut qua neque ferre recuset
Imperium, neque non grandi mercede rependat,
Si qua laborifero debentur farra colono.
Ille autem, & volucra petit ardua sidera mente,
Scrutatũrque sagax, quæ sit sententia diuũm
Quid quæque emergēs, latitāsue, oriēsue, cadēsve
Stella paret, quid quadruplici celer afferat annus
Cardine, quæ sulcis, quæ sint stata tempora messi
Quidque petas ve hat Oleniũ, quæ grandine collis
Trux Nepa dilapidet, quo turbine surgat Orion,
Quos glomerēt imbreis, aut press⁹ Arione Delphin
Aut Pleas, Arctũr⁹ q; senex, Hyadesq; puellæ,
Vnde bibant herbæ diuini pocula lactis:
Cur rubigo satis, vredoque vitibus obsit:
Quid nebulas abigat, tempestatesque repellat:
Quod vento ingenium, quæ nubes causa serenet:
Quidq; silens moneat, quidq; intermēstrua Phæbe
Vel cū plena meat, vel cū decrescere rursus
Incipit, ille etiam numeros, legēsque dierum
Prouidus obseruat: scit enim quid septima portet
In qua nascentem excepit bona Delia fratrem.

Scit quāq; post decimā quid prima, quid altera luce
 Iniungat operum, quocirca aut vellera lanae
 Demeritis aut gravido maturas mergite aristas:
 Aut telam loquat vxoris: nam pendula in ortu
 Posteriorē suas etiam net aranea casses,
 Quae sequitur bona virgultis, inimica serēdis (get
 Frugibus ergo cauet, qđ obest, quodq; expedit vr
 Nonit exim quota cōnubijs, quota parub² obftet,
 Aspirētne dies, quota pinguem emasculet hœdū,
 Septāque circūdet pecori, quota iungat amāteis
 Et clandestinos inbeāt misere susurros:
 Qua ponat canis hirritum male suadāque pectus
 Cura nimis laceret, qua tristis oberret Erinnis
 Noctē magis, secat ille suo sibi tempore lignum,
 Dolia degustat, subigit iuga ferre iuuentum.
 De flabris quoque de pluuia dulciq; sereno,
 Aut lunæ occasus, aut idem consulit ortus
 Tractat opus, si pura micet, sin atra recedat.
 Aut quinto directā die, aut medio orbe retusa,
 Nec gracili cornu, aut triplici sit culta corona,
 Tecta subit metuens hyemes, si rubra coruscet
 Tum verò expectat ventos, nec fallit eundem
 Quo Borcā cornu, quo Cynthia pronocet Anstrum
 Consulit & Phœbi flammās, an grandinis angur
 Palleat an radijs monstret discordibus imbrem.
 An præ se exoriens nubeis agat, an niger orbem
 Circulus extremum claudēs, quā rumpitur, acres
 Carceris Aeolij moneat consurgere flatus.

Adnotat, & cœli faciem, num stella sereno
Aethere lapsa cadat, rapidi prænuntia Cauri.
Conscia num subita semet caligine obumbrent
Astra, trahūtq; hyemē, gemino Thaumantias arcu
Quid ferat, aut curto cūm vix secat aëra gyro
Et penē unicolor taurina fronte minatur.
Nunc præsepe oculis, nunc Bacchi spectat asellos,
Quiq; Noton cernit quiq; est obuersus ad Arcton,
Fulgores, tonitrus, inspersaque veller a cœlo,
Brumalēque diem, & totum semel aspicit annū.
Necnon & nantis ruiturum in carbasa nimbū
Augurat, vndisonum si fors mare surrigit Aegō,
Canāque conspergit sale saxa & littora frāgit,
Tunc & tristifico roboant montana fragore
Et repetūt siccū mergi, atque ex æquore clamant
Ipsa volans sublimē auras, æthramque lacescit
Ardea, collidunt falicæ, plauduntque gregatæ
At lasciuia lacus alis præstringit hirundo,
Et summas propē radit aquas, ranæque coaxant.
Fusca gradu cornix lento metitur arenas,
Aut fluium capite, & madida ceruice receptat
Cocituque graui pluuiam increpat vsque moratē.
Clāgunt Naupliadæ volucres, & peruia pinnis
Nubila conscribunt, incertus in æquore Delphin
Difflat aquas latrant corui, vocemque resorbēt.
Progerit oua canis patiens formica laborum.
Blanda canis terram pedibus scabit, ore lapillos
Tardigradus prendit cancer seseque saburrat,

Atque hæret ripæ, densû occidit improbulus mus.
 Straminaque exculcat, quin cœtipedes Scolopēdre
 Parietibus reptant, aures pigra motat asella.
 Dependunt bullæ lychus, sitiensque creoris.
 Musca redit, summûsque proboscide mordicat ar.
 Nec longè à tectis apis ingeniosa recedit. (tus.
 Prunaque, concretûsque ima cinis hæret in olla.
 Carbôque pellucet: neque non prænunciat Euros
 Pluma natâs, folium ve errans, pappique volâtes.
 Flammâque cûm flectit, cû se se elidit, & ipsis
 Vix sedet in stuppis, scintillamque excutit vda.
 Vos quoque pastores ventos horretis, & imbres
 Cû temere excursâs pecus ampla in pascua fertur
 Cûmque alacres ludûnt agni, calceisque proteruos
 Subsultim incutiunt inter se, & cornibus hærent:
 Aut cûm se è pastu vi, vix, ægrèque renellunt:
 Cûmque boues liquidi suspectant lumina cœli,
 Olfactantque auras, & succos naribus vdos
 Crebra trahunt, dextrûq; latus cõsternere gaudet.
 Aut lingunt aduersa pilos, aut vespere sero
 Mugitu ingenti redeunt, caulasque fatigant.
 Cûm sibi non factos sus dissipat ore maniplos,
 Cumq; antro lupo exuiulat, cûmq; improbus idẽ
 Nec metuens hominum propius cõsistit, & offert
 Se mendicanti similem, ac loca culta pererrat.
 Ergo in consilium maria aduocat, æt heræ terras,
 Naturamque omnem, vniitq; autoribus astris
 Cura deûm agricola, atq; animo præscita recenset
 Et

Et rerum euentus sensu præfagit acuto.
 Hanc ò cœlicolæ magni concedite vitam.
 Sic mihi delicias, sic blandimenta laborum,
 Sic faciles date semper opes, hac improba sunt o
 Vota tenus, nunquã certè, nunquã illa precabor,
 Splendeat vt rutilo frons inuidiosa galero,
 Tergeminaq; grauis surgat mihi mitra corona.
 Talia Fesuleo lentus meditabar in antro
 Rure suburbano Medicum, quã mons sacer urbẽ
 Meoniam, longique volumina despicit Arni.
 Quæ bonus hospitium felix, placidãq; quietem
 Indulget Laurens, Laurès, hand vltima Phœbi
 Gloria iactatis Laurens fida ancora Musis
 Qui si certa magis permiserit otia nobis,
 Afflabor maiore deo, nec iam ardua tantum
 Silua meas voces, montanaque saxa loquentur
 Sed tu (si qua fides) tu nostrum forsitan olim
 O mea blanda altrix non aspernabere carmen.
 Quamuis magnorum genitrix Florentia vatum,
 Doctaq; me triplici recinet facundia lingua.

FINIS.

G 3

ANG.

55

A N G E L V S

P O L I T I A N V S L A V
rentio Medici, Petri Francisc
ci F.S.D.

 OGIS tu quidem me Lauren-
ti carmen edere inconditum, in
emendatum, & quod in publico
semel pronuntiatum, nimis fuisse
impudens, visum sit. Satis profecto fue-
rat, vixisse vnum diem, quod tam foret im-
perfectum animal, ac posse etiam inter in-
secta illa quæ vocentur Ephemera connu-
merari. Namque ego id ad præsentem dun-
taxat celebritatem, quasi Adonidos hor-
tum, concinnaueram. Prorogare tu nostræ
Mantus, (ita enim inscribimus) non tam vi-
tam cupis, quam dedecus: ferreus sum, si ti-
bi quid denegem, tam nobili adolescenti
tam probo, tam mei amanti, tanto denique
eam rem studio efflagitanti. Quare habe
tibi quidquid hoc libelli, ac tu quoque de-
desi

ludio nostro aliquando subueni & quæ ti
 bi musæ amatoria carmina vernacule sug-
 gerunt, ne patere, quæso, à nobis expecta-
 ri diutius. Vale. Florentiæ, III. Nonas No-
 uembris, M. CCCC. LXXXII.

ANGELI POLITIA-
 ni in Siluam, cui titulus Man-
 to, Præfatio.

STABAT adhuc rudibus Pagaseo
 in litore remis
 Quæ raris undosum prima cucurrit
 iter?

Dum tamen extremis hærent succincta ceruchis
 Linthea, dum nautas flamina nulla vocant,
 Conueniunt Minyæ, gemini Chironis ad antrum,
 Qua fugit obliquo garrula lympha pede.
 Quæ ingens platanius genialibus excubat umbris,
 Explicat hic faciles rustica mensa dapes.
 Crescit fronde torus, vernant in flore capilli,
 Sed viret Herculeis populus alba comis.
 Dat puer Eacides niuea Carchesia dextra,
 Sed suus Alcideæ pocula miscet Hylas.
 Finis erat dapibus, citharâ pius excitat Orpheus,
 Et mouet ad doctas verba canora manus.

Con-

Conticuere viri, tenuere silentia venti,
 Vosque retrò cursum mox tenuistis aquæ.
 Iam volucres fessis pendere sub æthera pinnis,
 Iamque truces videas ora tenere feras.
 Decurrunt scopulis auritæ ad carmina quercus,
 Nudaque Peliacus culmina motat apex.
 Et iam materno permulserat omnia cantu,
 Cùm tacuit, querulam depossuitque fidem.
 Occupat hanc audax, digitosque affigit Achilles
 Indoctumque rudi personat ore puer.
 Materiam quæris? laudabat carmina blandi
 Hospitis, & tantæ murmura magna lyra.
 Riserunt Minyæ: sed enim tibi dicitur Orpheu.
 Hæc pueri pietas grata fuisse nimis.
 Me quoque nunc magni nomen celebrare Maronis
 (Siqua fides vero est) gaudet, & ipse Maro.

ANGÉ

ANGELI PO

LITIANI SILVA

cui titulus, Manto.

In Bucolicò n Vergilij enarratione
pronuntiata.

EST dea quæ vacuo sublimis in aëre
pendens
It nimbo succincta lacus, sed candida
pallam,

Sed rediata comam, ac stridentibus insonat alis.
Hæc spes immodicas premit, hæc infesta superbis
Imminet, huic celsas hominum contundere mætes
Successusque datum, & nimios turbare paratus.
Quem veteres Nemesis genitam de Nocte silenti
Oceano dixere patri, stant sidera fronti,
Frena manu, pateramq; gerit, semperq; verendum
Ridet, & insanis obstat contraria captis:
Improba vota domans, ac summis ima revoluens
Miscet, & alterna nostros vice temperat ætus,
Atq; huc atque illuc ventorum turbine fertur.
Viderat hæc domitis tumidam te Græcia Persis,
H Signa

Signa quoque Eorum victricia ferre sub orbem.
 Viderat & cantu Aonio, eloquijsque superbam
 Ire altum, magnumque loqui, cæloque supinum
 Insertare caput, nec dijs te ferre minorem.
 Mox fasces exosa graueis, ceruice coegit
 Ferre iugum, & Latijs superatâ subdidit armis
 Nec fandi permansit honos: tu namque potenti.
 Protinus ore tonans, ardentis fulmine lingua
 Cuncta quatis Cicero: Pyliæ non mella senectæ,
 Nec iam Dulichias audet conferre procellas
 sponte tibi virides transcribens Græcia palmas.
 Se tamen Aoniæ solatur fronde coronæ
 Deerat adhuc Latio vatū decus horrida quāquā
 Bella tubasque rudi cantauerat Ennius arte.
 Editus ecce Maro, quo non felicior alter,
 Seu sylvas, seu rura canit, siue arma, virūque.
 Nanque Syracosijs cūm vix assurgat auenis,
 Hesiodum premit, & magno contendit Homero.
 Ergo agē quis cētū mihi nūc in carmina linguas,
 Immensumque loqui, vocemque effūdere abenā,
 Quis mihi det Siculas Latio clangore sorores
 Post Geticam superare chelyn? dū te optime vatū
 Imbellis pietas audaci promere cantu
 Audet, Atlanteasque humeris fulcire columnas.
 Vnde ego tantarum repetam primordia laudum?
 Aut qua sine sequar? facit ingens copia rerum
 Incertum: sic frondifera lignator in Ida
 Stat dubius, vastæ quæ primum robora sylvæ
 Vulne

Valneret hîc patulam procero stipite phagum
Hic videt annosam sua pandere brachia quercum
Illic succinctas caput exertare cupressos,
Metiturque oculis Phrygiæ nemora alta parētis.
Te nascente Maro Parnassi è culmine summo
Affuit Aonias inter festina sorores
Calliope blandisque exceptum sustulit vlnis,
Perpulsi que manu quatiēs, terque oscula iūxit.
Omnia ter cecinit, ter lauro tempora cinxit.
Mox aliæ dant quæque tuis munuscula curis:
Certatim dant plectra, lyram, pellēmque pedūque
Dant & multiforam modulanda ad carmina locō
Et decrefcenti compactas ordine auenas.
Dant Pandionias volucres, ter murmure placāt
Liuenteis oculos, ter frontem baccare tangunt.
Venit & Elyseo ventari præscia Manto.
Manto quæ iuuenem fluuio conceperat Ocnum,
Ocnum, qui matris dederat tibi Mantua nomen,
Venit & horrentes quatiens vittamque comasq̃,
Sanguineamque rotans aciem, sic ora resoluit
Plena Deo, & veras excussit pectore voces.
Dicebam memini, memini tibi Mantua quondam
Surge bonis auibus fundata, & fulmine læuo:
Surge, paremque astris contende educere molem,
Pyramidum supra suptus, pro quanta manet te
Gloria, quàm longum senibus celebrabere seclis.
Nascetur, video, supera tibi missus ab arce
Sydereus vates, alti cui numinis haustum

Mens cœlo cognata ferat, quem grande sonantem
 Nō Linus Inachides tātū, atq; Ocagri⁹ Orpheus,
 Aut mea qui Tyrio construxit mœnia plectro,
 Sed vos ô Musæ, sed tu mireris Apollo.
 Et nunc ecce puer tranquillæ ad lumina lucis
 Ille diu promissus adest, vitamque salutans
 Has teneris iam nunc mulcet vagitibus auras.
 Euge beate puer sanguis meus, horreat ortus
 Græcia tota tuos, laurumque habitura secundam
 Ascra, Arethusa suis metuât, & Smyrnacoronis.
 Incipe adhuc gracili connectere carmina filo.
 Incipe magne puer, nec vota intexere diris
 Impia, nec Culici gemitum præstare merenti,
 Nec te Lampsacium pudeat luisse Ithyphallum,
 Blandaque lascivis epigrammata pingere chartis:
 Acmonidas refer, & Brôtē, Volcaniaque antra:
 Igniuomōsque apices montis raucōque tementem
 Murmure Trinacriā, quoties per nubila flammæ
 Eruât, tentâtque latus versare Typhæus.
 Dic Scyllam subitis miseram quæ se induit alis,
 Scyllam quæ nimio flagrans Minois amore,
 Ah potuit rigido genitorem invadere ferro
 Crudelis, potuit cano spoliare capillo
 Crudelis, sed duro quis contendat amori?
 Crudelis, sed culpa tua est, tua culpa Cupido.
 Atq; hæc prima novi fuerint elementa poetæ:
 Hæc fuerint timidæ præludia prima iuventa.
 Iam vatem, iam Roma vocas, iam sensa recessit
Pan.

Paupertas, præstatq; pijs gratia otia Musis
 Tusculus eques, nosco hunc, atavis qui regibus ortus
 Discinctū iuvenē, cerno & te maximè princeps,
 Purpureos inter procures, sanctūmque Senatum
 Pendentem stare ad numeros atque ora tenētem.
 Tu tamen ô misera nimium vicina Cremonæ
 Quid fles amissum, quid fles mea Mantua campū?
 Pascentem niveos herboso flumine cycnos?
 Nonne vides ingrata tuis quæ præmia damnis
 Accumulent superi, & solatia quanta rependāt?
 Ipsa en Roma tuo sese quoque iactat alumno.
 Iamque Phalantei resonant pineta Galeæ,
 Tityrete vacuo meditantem murmur in antro,
 Iamque tuam dociles recinūt Amaryllida sylvæ:
 Nigræque dum raucum tremulis cuibrat ab alis
 Carmen, & epoto canit ebria rore cicada,
 Montibus ab solis formosum iactat Alexin
 Vocalis Corydon, & Alexin reddit imago.
 Ecce autem imparibus dum sibila flectit aueis
 Impubis pastor, faciles dum ludit amores,
 Aureolo petit hunc malo, lascivâque currit
 Ad salices nymphe furtivo prodita risu.
 Sed maiora vocant, nunc, ô nunc omnis abesto
 Impius, & casti linguisque animisque fæcento.
 Stelligero Deus ille, Deus se fundit ab axe
 Aeterni mens certa patris, quique omnia nutu
 Torquet, Idumææ se virginis inserit aluo
 Aurea sparsurus rediit in secula mundo,

Tu tamen ante alios felix mea vera propago,
Cui licitum in sylvis, inter coryleta iacenti
Rimari quid fata parent, quid pulchra minentur
Sydera, quique mihi diuini pectoris hæres,
Enthea Cum eis incingas tempora vittis.
Verùm agè iã gelidòsque tegāt umbracula fòreis
Et folijs cumuletur humus densique manipulis
Inspirent flores, vacuòque incisa sepulchro
Candida formosum testetur littera Daphnin,
Daphnin ad astra vocet tenero caua fistula càtu
Ebrius intereà nostri nutritor Iacchi
Silenus molli dormit resupinus in antro,
Ebrius, & nimio venas tumefactus alumno.
Securum pueri audaces, atque improba Nais
Inuadunt furtim, dèque ipsis vincla coronis,
Quæ senis è mutilo modò vertice defluxerunt,
Iniiciunt alacres, promissaque carmina poscunt:
Carmina cum sylvis totos mulcentia montes.
Iamque tuis Minci glauca sub arudine ripis
Vincitur alterno Corydonis carmine Thyrsis.
Iam repetit querulam Damonis tibi Musam:
Damonis Musam scopuli, pinùsque loquuntur.
Sed quid io tam dulce tibi est Galatea sub vndis,
Quã fermosa vocet ne quiquã ad littora Cyclops?
Infelix Cyclops, sed enim infelicior illo
Gallus amat, queriturque suã procul esse Lycorin
Gallus quem rigidaẽ fleuere in montibus orni,
Cuius amorem omnes nequeunt mutare labores:

Gallus quem frustra verbis solatus Apollo est.
Hac sat erit simas inter cecinisse capellas
Pastorem, tu victricem fer Mantua palmam.
Ecce lacertosi quarunt non a turba coloni
Quo segetes veniant campo, quo lydere tellus
Vertatur, quod sit falcis, quod tempus aratri.
Egredere ô sylvis iuuenis, currûque leuatus
Triptolemi Latios facunda messibus agros.
Nec cœlebs iam palmes agat, sed reptet ad vlmû
Ebrius, ac dulci rubeat noua nupta marito,
Et pater autumnus medio consurgat ab aruo
Pomiferum viridi caput altè vmbatus amictu,
Atque Acheloe tuum teneat grane dextera cornu
Stetque catenatas suadens nudare palæstras.
Palladis ampla arbor bicoloribus horrida baccis,
Frondebis & versis longum discriminet annum,
Iam latus inter saltus, frondosaque tesqua.
Hinc vitulus primo cui frons protuberet æuo,
Mugitu tenero matrem vocet, inde per herbas
Candida lasciuo discurrat bucula saltu.
At quibus assurgunt pleno iam cornua gyro,
Interse aduerso decertent pectore amantes,
Dum rudis exultim florentis in æquore campi
Ludite equus volucresque fuga præuerrere vêtos
Aut iranare amneis, aut cursu euincere montem
Gestit, Olympiacæ rapturus dona coronæ.
Lanigerumque pecus primo propellat Eoo
De stabulis pastor, dum pratis rosida lucent

Gramina, dum teretes per flexa cacumina guttae
Colludunt, ipsae haerentes vix rupibus altis
Aspera Cyniphiae carpant dumeta capellae.
Tum glomerata cauo fundant se examina saxo,
Halantemque rosam, & tenerorum germina florum
Taurigenae populentur apes, plenoque recurrant
Poplite, iam lentum teneat fundamina gluten:
Iam portas, arcemque & propugnacula condant,
Ceraque neftareas ducat sex angula cellas:
Aut natos, aut mella legant, fucosque repellant
Turpe pecus, iamque accinctae civilibus armis
Expediantque manus rostris, & spicula vibrent,
Nocturnoque sonent mussantia castra susurro.
At tu quae tellus aestuque gelumque laboras,
Cui sacer hybernos Helycon intercipit ortus,
Ne cessa acceptam nostrae submittere laurum,
Nec iam supremi certent de sanguine vatis
Smyrna, Rhodos Colophoni, Salamis, Chios, Argos,
Athenae.

Quippe Bianoream manet haec victoria gentem.
Namque meus timido qui rura, & pascua versu
Haecenus excoluit, stimulis tandem acribus actus
Dediscetque metum, validasque in pectore vires
Contrahet, attonitumque canet fera pectine bella.
Qualis adhuc breuib⁹ quae vix bene fidere pinnis
Caepit avis, matrem primò, nidosque loquaces
Circumit, & crebrum patula super arbore fudit.
Colligit inde animos sensim, & vicina volatu

Stagna legit, terrasque capit, captæq; relinquit,
 Lasciitque fuga, tandem & Sublimia tranat
 Nubila, & iratis audens se credere ventis,
 In spatia excurrit, in flisq; eremigat alis.
 Ac primum Siculis magnum producet ab oris
 Laomedontiadem, vndisq; & turbine sæuo
 Auferet in Libyen, quem Dido ignara futuri
 (Sic placitum superis) animoque domoque receperet
 Reginaq; hospes divi commenta Sinonis,
 Mendaces Graios, vanæ perituræ gentis;
 Et populata malis Neptunia Pergamæ flammis,
 Se quoque iactatum referet terræque marique
 Illa avidis bibit ignem oculis, noctemque diemque
 Nutriet infelix vasanum pectore amorem.
 Venatu tandem in medio Saturnia nimbum
 Pronuba diffundet, soloque Hymenaus in antro
 Affuerit, nullasq; faces masculum afferet omen.
 Fulgorèsque dabit Nymphis vlulantis æther.
 Ipse Iouis monitu Aeneas rursus ire per vndas
 Cogetur vento, rursus Itala querere regna,
 Surgentem Ausonia solio impositurus Iulum.
 At Phœnissa rogem sæuo furiata dolore
 Incendet moritura, trucesque in vota vocabit
 Eumenidas, mox & Phrygium, prohi trisiadona,
 Abniveum per pectus aget miserabilis ensem.
 Discolor interea taurino combibet ore
 Iris aquas, iterumque antris effundet apertis
 Hippotades hyemem, & rapidis ruet æquora vêtis.

Zancleas iterum fessi eijcientur ad oras
 Troes, & hospitio fidi accipientur Acestæ.
 Hic patris ad tumulum solenneis ordine pompas
 Dux feret, ac meritos celebrabit littore ludos.
 Tum pelagus relegens amisso præside puppis
 Vix tandem Euboica lacrymans potietur arena.
 Atque ubi fata deum viuacis ore Sibyllæ
 Hauserit, infernas etiam descendet ad umbras,
 Opietas, manesque petet per Auerne paternos,
 Romanosque suos Lethæi ad fluminis undam
 Conferet, & magnos gaudens cognoscet Iulos,
 Paciferumque ducem, fuluo cui pulchra metallo
 Secia fluent, cui pressa grani pede bella iacebunt.
 His lætus porta ad socios euadet eburna
 Dux Anchisiades, Tuscumque enabit ad amnem.
 Necdum parta quies, restant bella aspera, restat,
 Et crassus multo stagnabit funere Tybris.
 At tibi Castalijs renouentur pectora lymphis
 Chære nepos, nunc nunc ingenti est ore sonandū
 Græde opus à tergo, quis enim alto euincere cætu,
 Clamoresque virum atq; hinnitus speret equorum.
 Tu tamen euinces licitum tibi maxime vatū
 Arma, acies, furias, Mariæ ipsum æquare canedo.
 Iamque volans superas Aleto impune per auras
 Tartareum canit, & resides stridentibus hydris
 Instimulat, dux ipsa manu Saturnia scæna
 Clausura quatit belli, postresque irata refringit.
 Iam Latiae coiere manus, domat aspera duris

Oralupis sonipes, facilèsq; in puluere gyros
Flectit eques, ipsæ Alpino de vertice sylvæ
Præcipitant, avidæ Phrygios haurire cruores.
Iam ræstri pondus rigidum diffingit in ensem
Cædis amor, versique abeunt in pila ligones,
Attritusque caua mutatur casside vomis.
Iamque aurè horrissono rumpunt fera classica bōbo,
Armorūmq; minax perstringit lumina fulgor.
Dūmq; alacres secū in Martē Cythereius heros
Arcadas, & missum auspicio Pallanta sinistro
Audacem puerum, melioraque fata sequutos
Tyrrenos rapit, & tantis accingitur ansis.
Ecce furens Rutulus, sæuōque instinctus amore
Nequicquā in Phrygiā iaculatus lampada classē
Miratur subitas pelago consurgere Nymphas,
Nec minus irrumpit castris, altamque cruentus
Dat stragem, flumioque euadit lætus amico.
Ultor adest, sociōsq; exponens littore tuto
Auspiciū belli, maternis fulgurat armis
Dardanides, totasque in pugnam exsuscitat iras.
O qui sudor equis, qui se alto in puluere reges
Turpabūt, quanto exsurget rubra sǎguine tellus,
Nectūus hasta Deus, nec te tua dextera forti
Mezentileto eripiet, visque effera mentis.
Sed consors nato accedes tumulique, necisque.
At tu quò nimio spoliūrum, & laudis amore
Inconsulta ruis? quin sæuas bellica virgo
Insidias prius, & venientem respicis hastam.

Tuque miser pone ò rapti mala gaudia baltei,
 Et caesi exuvias pueri, invidiamque deorum
 Turne caue, dabis heu pœnas, dabis im pbe, & ista
 Euandro debes animam, atque vlticibus vmbribus
 Sic tandem Iliacas properans pensare ruinas
 Ad Teucros fessis revolat victoria pinnis.
 Grande tamen vobis levi solamen honesti
 Magnanimi heroes nati felicibus astris
 Afferet Aonius iuuenis, cui dia canenti
 Facta virum totis pariter præconia linguis
 Soluet fama loquax, cui dulci semper ab ore
 Rosida mella fluent, cuiusque Acheloia Siren
 Gestiet innocuo divina poemata cantu
 Flectere, cui blandis infidet Suada labellis,
 Cui decus omne suum cedit stupefacta vetustas.
 Ipsa illi quem vix ducibus largiris honorem
 Sponte feres, totòque assurges Roma theatro.
 Hæc ubi veridico fudit de pectore Manto
 Composuit vultum, teneròque arrisit alumno,
 Osculaque ore legens sacrum inspiravit amorem,
 Afflauitq; animum, tennesq; recessit in auras.
 Plauserunt hilares ad tanta oracul Mansæ.
 Plauserunt Nymphæ, quique alto à vertice môtis
 Affuerat, capripes concussit cornua Faunus
 Et triplices carmen scripsere adamante sorores.
 Vos agè nunc alacres certatim Ethrusca iunctus
 Aonijs operata sacris accurrite mecum
 Dædala perpetui visum monumenta poetæ,

Qualia nec castæ peplis intexta Minervæ
Solenni veteres lustris explicuistis Athenæ
Picta rubro quoties animantur prælia cocco.
Nec vetus immensum fuerint quæ sparsa per orbem
Gloria, septena celebrat spectacula fama.
Nam neq; belligeris Babylon pulsata quadrigis
Mænia, nec liquido pomaria pendula cælo
Conferat, aut dextris constructa altaria Delos
Cornibus, aut vasti molem Rhodos aurea Phœbi.
Non Cares Mausole tui cælamina busti,
Phidiacum non Elis ebur, non ipsa superbas
Pyramidas iactet lascivi lingua Canobi.
Namq; hæc aut valido Neptuni quassa tridenti:
Aut telo Sumane tuo traxerunt ruinam:
Aut trucibus nimbis, aut iræ obnoxia Cauri
Aut tacitis lenti perierunt dentibus ævi.
At manet æternum, & seros excurrit in annos
Vatis opus, dumque in tacito vaga sydera mundo
Fulgebunt, dum sol nigris orietur ab Indis
Prælia luciferis aderit dum curribus Eos,
Dum ver tristis hyems, autumnum proferet æstas,
Dumque fluet spirans, refluëtq; reciproca Tethis,
Dum mixta alternas capient elementa figuras,
Semper erit magni decus immortale Maronis
Semper inexhaustis ibunt hæc flumina venis,
Semper ab his docti ducentur fontibus haustus,
Semper odoratos fundet hæc gramina flores,
Vnde piæ libetis apes, vnde inclytæ nectat

Serta comis triplici Luenalis gracia dextra
 Ecquisio iuuenes tanti miracula lustrans
 Eloquij, non se immensos terræq, marisque
 Prospectare putet tractus? hic vberelargo
 Luxuriant segetes, hic mollia gramina tondet
 Armentum, hic lentis amicitur vitibus vlmus,
 Illinc muscoso tollunt se robora trunco, [nis
 Hinc maria ampla patent, bibulis hoc squallet are
 Littus, ab his gelidi decurrunt montibus amnes,
 Huc vastæ incumbunt rupes, hinc scrupaea pādum
 Antra sinus, illinc valles cubuere reductæ.
 Et discors pulchrum facies ita temperat orbem,
 Sic varios se se in vultus facundia diues
 Induit, & vasto nunc torrens impete fertur
 Fluminis in morem, sicco nunc aret in alueo,
 Nunc se se laxat, nunc exspatiata coerces,
 Nunc inculta decet, nunc blandis plena renidet
 Floribus, interdū pulchrè simul omnia miscet.
 O vatū preciosa quies, ò gaudia solis
 Nota pijs, dulcis furor, incorrupta voluptas,
 Ambrosiæq, deūm mensæ, quis talia cernens
 Regibus inuideat? mollem sibi prorsus habeto
 Vestem, aurum, gemmas, tantum hinc procul esto
 malignum

Vulgus, ad hæc nulli perumpant sacra profani.

FINIS.

ANG.

ANGELVS

POLITIANVS LAV-

rentio Tornabono suo

S. D.

DEbetur hæc silua tibi, vel argumento
vel titulo: nam & Homeri studiosus es,
qualique noster cōsectaneus & propinquus
Laurenti Medicis summi, præcellentisque
viri: qui scilicet Ambram ipsam Caianam,
prædium (vt ita dixerim) omniferum, quasi
pro laxamento sibi delegit ciuiliū labo-
rum. Tibi ergo poëmation hoc qualecūque
est nuncupamus, vt sit amoris nostri moni-
mentum; sit incitamentum tibi ad studia li-
terarum, præsertimque Græcarum, in qui-
bus tamen itatātum processisti, vt videre
ad summum breui, si modo perrexeris, eua-
surus. Vale Florentiæ, pridie nonas Nouem-
bres. M. CCCCLXXV.

ANGE-

ANGELI PO

LITIANI SILVA

cui titulus Ambra.

In poetæ Homeri enarratione
pronuntiata.P I C E A si Cereris templo suspen-
sa coronaDonum erat agricolæ quondam, si vi-
nitor vnam

Seposuit Bromio, quoties prædiuite cornu
 Copia se fudit, placidam si lacte recenti
 Pastores sparsere Palem, spumantia postquam
 Complerant olidam supra caput vbera multæram,
 Primitias & quisque sui fert muneris auctor,
 Cur ego non vocem hanc, aut si quid spiritus olim
 Concipit egregium, si quid mens ardua conscit
 Rarum in signe sibi, si quo se murmure iactat
 Lingua potens, cur non totum in præconia solvam
 Mæonidæ magni, cuius de gurgite viuo
 Combibit arcanos vatam omni turba furores.
 Utq; laboriferi ferrum lapis Herculis altè
 Erigit, & longos chalybum procul implicat orbes
 Vimque suam aspirat cunctis, ita prorsus ab vno
 Læpe

Impetus ille sacer vatū dependet Homero.
 Ille Iouis mensæ accumbens, dat pocula nobis
 Iliaca porrecta manu, quæ triste repellant
 Annorum senium, vitamque in secula propagent.
 Ille deū vultus, ille ardua semina laudum
 Ostentat populis, ac mentis præpete nisu
 Pernolitat chaos immensū, cælū, æquora, terras,
 Vimq; omnem ex sinuat rerum, vocesq; refundit,
 Quas fera, quas volucris, quas vëti, atq; ætheris ignes.
 Quas maria, atque amnes, quas diique, hominèsq;
 loquantur.

Quin nudam virtutem ipsam complexus honores
 Fastidit vanos, & ineptæ præmia famæ
 Despicit exemptus vulgo, ac iam monte potitus,
 Ridet anhelantem dura ad fastidia turbam,
 Vos agè nuncianti precor incunabula vatis
 Divinosque ortus Clio dictate canenti,
 Muneris hoc vestri, longis siquidem obsita seclis
 Famata tacet, certumque deæ premit ora vetustas.
 Iuerat Aethiopum solitas inuisere mensas
 Oceanumque senem, & fœcundæ Tethyos antra
 Iuppiter, Aetnæoque manum exarmanerat igni,
 Contentus sceptris, frontem tranquilla serenat
 Maieestas, sanctoque nitet pax aurea vultu,
 Nimbi, hyemes, tonitrusq; pcul, regē omne decorū
 Concilium facie, cultuque insigne sequuntur.
 Bistonij Mars instat equis, tu iungis olores
 Phæbe Terapnæos, Getica Mars fulgurat hasta

Contendisti phœbe fides, arcusque retendis;
 Lynceas agit Bromius, paucos Saturnia pictos,
 Tardos luna boues, annosas Delia ceruas:
 Grypas Hyperboreos Nemesis, Cytherea colymbas
 Feri pedibus pinnas puer Arcas, crine galerum,
 Et chelyn incuruam, atq; incuruā sustinet harpen,
 Paciferaque duos virga discriminat angues,
 Goriton puer Idalius calamosq; facemque,
 Alcides clauam, & Nemæi vellera mōstri,
 Tartaream Pallas galeam, & Phorcynida gestat,
 Concordes gemino radiantur Castoris astro:
 Clauiger in semet redeuntem computat annum
 Iam dextra deus, ad Saturnum lanæa compes
 Mulcibero iubet ire patrem, nec dextra Prometheu
 Non tua Caucaſeæ meminit ferrata catena.
 Arma deos sua quæque decent, nec ſegnius alti
 Numina conueniunt pelagi, rex ipſe biſformes
 Arduus vrget equos, ſæuoq; tridente minatur
 Euroq; Boreaq; & vultu temperat Auſtros,
 Solus equo Zephyrus tremulis perſultat in vndis,
 Ipſe ſinu facilem molli fouet Amphitriten,
 Ludunt Nereidum ſimplex chorus, illa ſororem
 Prouocat, & Blando certat ſuperare natatu,
 Hæc iunctum Delphina regit, premit illa leonem,
 Trux vehit hanc aries, olido ſedet illa iuueneco,
 Inſultant aliæ monſtris: quæ plurima vaſtus
 Subluit Oceanus: ſcopulis horrentia Cete
 Ballænam: Piſtrinq; et Phyſetera marinos,

Si qua fides vero est, efflantem ad sidera fluctus.
 Quasdam & semiferi dorso Tritones amico
 Excipiunt, bifida que ligant curuamine caudæ,
 Et nunc tortilibus permulcent æquora conchis,
 Dulcia nunc flexis cernicibus oscula captant.
 It Phorcus pater, it Glaucus, longãq; per undas
 Canitiem trahit, & Nymphis lucantibus instat
 Inousque puer, Glaucæ cum matre, repulsas
 Nunc subter lascinit aquas, nunc improbus extat
 Pube tenus, conchasque, & rubra corallia vellit.
 Tu quoque non dubio frontem laxare seueram
 Tandem ausus risu Proteu: verum vna peremptis
 Plorat adhuc natum Thetis, & crudelia diuinæ
 Numina, crudeles Parcas miseranda laceßit,
 Ac precibus mixtas obliquans sæua querelas,
 Exiijque reum citat, & conuitia fundit,
 Tum vix passa thoro primos accumbere diuinum
 Procurrit turbata comas, & pectore nudo,
 Sic dolor ille monet, lauaque amplexa verendi
 Gonia Iouis, dextraque attentas supplice barbã
 Talibus affata est: O qui stellantia nutu
 Regna quatis, viden', vt magna de gente dearum
 Sola ego perpetuo (quid enim mea vulnera celè?)
 Tabescam luctu, vestrasque infesta profanem
 Hæsepulas? quodnã ob meritum pater optime? certè
 Non ego vincla tibi, scis ô, scis ipse parabam
 Magne sator, non Corycio tua tela sub antro
 Seruabat Thetis anguipedi inrata Typhæo.

Nec nunc mortaleis thalamos, humilēq; maritum
 Conquerimur: fuerint Parcarum vellera iustis
 Inuida connubijs, liceat timuisse tonanti.
 Quāquā ō (sed taceo) cur autem summe deorū,
 Cur meus Aëcides Latoia tela cruentat
 Te minor? an ne etiā sobolem damnauimus ipsa?
 Aut faciem Titani tuam? sed vertite, quæso,
 Me quoq; iādudū in silicem, nec marmora solū
 Tristibus æternū lacrymis Sipyleia manent.
 Hos certē ingrato cineri, mutisq; sepulchris,
 Quādo aliud quid sit, genitrix persoluat honores:
 Si neque perpetuæ, saltem illum munere laudis
 Dignaris pater, & Lethen parua accolet umbra.
 Talia verba refert, genibusq; affixa tonantis
 Hæret inexhaustum lacrymās, sparsisq; capillis.
 Iamque deos omnes dictis, & imagine mæsta
 Flexerat, inuidiam sensit, vultusq; retorfit
 Ad Venerem Phœbus, tum diuā pauca moratus
 Subleuat omnipotēs, verbisq; ita mulcet amicis:
 Ne crede æterno incisas adamante reuelli
 Possedeūm leges, stant omne immota per æuum
 Quæ triplices neuēre colus, nec funera nati
 Flet Thetis vna sui, communes desine casus
 adnumerare tibi ac totam hanc circūspice turbā:
 Scilicet inuenies consortes vndique luctus,
 Me quoque in his: siquidē trāsegit Opūtia cuspis
 Duellorē Lyciæ, & moribūdū in puluere merfit.
 Nec tu digna taceam, fateor (ni fata repugnent)

Quæ tam sæua gemas, quæ mortales Hymenæos
 Nerei pertuleris, nec solus Apollinis arcus
 Pignora diuarum Phrygijs tamen obruit aruis:
 Est etiam cui Memnoniam Pallantias urnam
 Imputet, atque adeò tristes ut pectore curas
 Excutias, animumque leues, reddetur Achilli
 Ingens tantorum pretium (mibi crede) laborum:
 Nā neque Cerbereos rictus, nec Erynnidas atris
 Anguibus implicitas, inamœnaq; Tartara passus
 Elisium tenet hic magna venerabilis umbra
 Mutatis pulchram auspicijs sibi Colchida iunget
 Solis & Oceani voluenti progener æuo.
 Utq; Rhodos Solē, Venerē Paphos, atq; Cythera,
 Iunonēque Samos, Cereremque Typhoias Aetne,
 Me mea Creta colit, sic nato candida Leuce,
 Leuce, quæ Scythicis procul insula p̄sonat undis,
 Tempa tuo ponet, nautis hic ille sub alto
 Fata canet lūco venturæ nuntia sortis,
 Adde, quod & pulchro tradetur pulchra marito
 Tyndaris Aeacidæ stellis fulgentibus ardens:
 Meque dabit socerum, thalamis en sternuit istis
 Pulcher Hymen, gratasq; vices sortita voluptas
 Iam nunc diuiduos iuueni despondet amores.
 Utque tuos artus nunc dulci Gratia nodo,
 Nunc Paphie roseis neſcit Vulcane lacertis:
 Sic illum formosa Helenæ, formosa Cythæis
 Auferet alternum, & lentus festa otia ducet.
 Famaque (ne dubita) centeno gutture vestros.

Indefessa canet: cæloq; æquabit honores.
 Audiet hos: & quem torrenti flammæus astro
 Carcinus æstiferis latè dispescit arenis:
 Et quos Herculeæ summorum orbe columnæ,
 Atque hominum primi Blemycæ, quosque altior axis
 Cogit Hyperboreos subter durare Triones.
 Nulla virūm gēs, nulla dies, nusquam vlla tacebit
 Posteritas, nulla teget inuida nube vetustas,
 Quippe deū sancta nascetur origine vates,
 Qui lucem æternam factis immambus addat,
 Qui regum fera bella tonet, grandique tremendas
 Obruat ore tubas, cuius vocalia Siren
 Pectora, & Aonidum miretur prima sororum.
 Ille tuum Theti Peliden venientibus annis
 Dedet honoratum serisq; nepotibus vnum
 Theffalus exemplum virtutis habebitur heros,
 Quondam etiam nostro iuuenis de sanguine cretus
 Dux bello inuictus, Gangen domiturus, & Indos,
 Atque Semiramias fracturus cuspide turres,
 Felicem tanto præcone vocauit Achillem:
 Et dubitabis adhuc obductæ nubila frontis,
 Atq; importunas Euris mandare querelas?
 Quin audes laxare animum, vultusq; priores
 Induis, & lætis hilarem te cœtibus infer?
 Dixerat, illa oculis iamdudum absteraserat imbrem.
 Læta omnem, ætherio grates agit inde tonanti,
 Instauratque comas, cultusq; habitusque deceros
 Accipit, hic diuinam Glaucarum tota sororum

Circumfusa cohors studio excolit, ipsa sibi obstat
Sedulitas, pars multifidi discrimine dentis
Cæsariem comit, molli pars colligit auro
Effusam, pars fingit acu, crinemq; lapillis
Spargit Hydaspeis, hæc baccas auribus addunt,
Restituuntq; sinus, illa aurea cingula donat.
Donat Erythais hæc plena monilia conchis.
Latantur Nereusq; pater, grandævaque Doris.
Continuo redit ille decor, suffusaq; pulchris
Fax radiat tranquilla genis, procul exulat omnis
Tristitia, insuetam tentant noua gaudia mentem.
Haud aliter verno cum pulsa rosaria nimbo
Froudentis rutilum virgæ spoliatur honorem,
Defluit expirans dominæ cruor, iactaq; lapsis
Commoritur folijs balantum gratia florum.
Ast ubi mox clarum iubar aureus exeruit sol,
Augescunt recidua nouis tum germina truncis,
Lætæque nativas ostentat purpura gemmas.
Iamque implere fidem diuini cœperat oris
Aeacides thalomo, & templis, & honoribus auctus:
Cum partum ingentem memor extulit Ilithyia.
Hermæo prætenta sinu fuit inclyta quondam
Vrbs toti prælata Asiæ, Bæbeius illam
Coniugis extinctæ monumentum nobile Theseus
Esse dedit Smyrnes, arcemque in monte locauit
Prospectantem undas semel, & sua tecta tuentem,
Quò flet mastæ silex Niobe, Niobesq; sepulchrum.
Hic placido fluit amne Meles, auditque sub altis
Ipse

Ipse tacens antris meditates carmina cycnos.
 Hæc vatem eximium tellus, ita sancta vetustas
 Credidit, hæc illum dias in luminis oras
 Prima tulit, pater Aonij deus incola luci
 Ductare assuetus Thiasos, sacrisque sororum
 Responsare choris, & par contendere Phæbo,
 Furtivo pulchram implerat Critheida fætu:
 Inde capax nato ingenium, largusque verendæ
 Scilicet haustus aquæ, primo (si credimus) ille
 Vagitu horrissoni sternebat murmura ponti,
 Pacabat ventos, molliabat corda ferarum.
 Ipsa etiam lacrymas Sipyleia fundere cautes
 Destitit audito, reptabat maximus infans
 Fluminis in ripa, reptantem mollibus vlnis
 Nais areniuagum rapiebat sæpe sub amnem
 Ostensura patri, & rursus exponebat in vlna
 Flore breues cinctum, aut apio rorante capillos,
 Vosque Etheocleæ (ni mendax fama) sorores
 Misistis letas Horarum à fronte corollas,
 Flauaque virgineam puero immulsiſſe papillam
 Dicitur Actæo ceu quondam Pallas Erechteo.
 Ipse ut iam certo vestigia ponere niſu,
 Utque datum varia voces effingere lingua,
 Gaudebat calamos Hybleis iungere ceris,
 Dilectos Bromio calamos, gaudebat & vncam
 Ore instare pio, ac digitis percutere loton.
 Grande tamen calami reboant, græde vncia remugit
 Tibia sæpe illum vicina Faunus in vmbra

Demirans, aureis tacitus tendebat acutas,
 Et subito puerum Satyri cinxere theatro.
 Cum Satyrisq; feræ, sed quæ nil triste minentur,
 Cumq; feris sylvæ, sed quæ alta cacumina motent,
 Multifidæque sacris admittent legibus auræ.
 Ipsi quin etiam riguo Pactolus, & Hermus
 Certatim affluxere auro, iussosque tacere
 Ripa ab utraque suos Mæander misit olores:
 Mæander sibi met refluis sæpe obuius vndis.
 Mæander sub humum pudibundo flumine labens:
 Quod puerum ignarus Carpon, dum ludit in vnda,
 Delicias nati, mox natum meraserat alveo
 Infelix genitor: sed venti id crimen amantis.
 Verum ubi primæuæ dubio se flore iuuentæ
 Induit, ac plenis adoleuit fortior amnis,
 Carmē amat, carmen, pro maxima numina vatum,
 Carmen Appolineo tantum modulabile plectro
 Carmen Caucasæas silices, cauteq; Sicanam
 Quod trahat, & rigidi leges infringat Auerni,
 Exarmetq; Iouis minitantem fulmine dextram,
 Iamque insana sacrum vis, insertusque medullis
 Extimulat vatem Aeacides, iam parturit altum
 Mens opus, & magnis animosa accingitur ausis.
 Ille tamen quænam ora sui, qui vultus Achilli,
 Qui ve oculi, quantus maternis fulgeret armis,
 Scire auet, ab nimius voti, violentaque fundens
 Murmura, terribilem tumulto ciet improbus umbræ.
 Continuo Sigæus apex concussus in æquor

Procumbit, raucumque gemit Rheteia contra
Littora, et effusis tremat ardua fontibus Ide,
Semiustūque cauo Xanthus crinem abdidit antro.
Ecce tuens toruum, nec vati impunè videndus
Phthius honoratis heros adstabat in armis:
Qualis Peliaca Thencros obtriueraſt haſta
Priamiden verſa à Danaïs dum quæreret ira
Ultor, & heu fluuijs miſeros campisque fugaret:
Flammeus igneſcit thorax, auroque minatur
Terrifico radiatus apex, in nubila ſurgit.
Fraxin⁹, et longa rurſum Hectora vulnerat vmbra.
Iple ardens clypeo oſtentat terramque, fretumque
Atque indefeſſum Solem, Solisque ſororem
Iam plenam, & tanto violentia ſidera mundo.
Ergo his deſixus vates, dum ſingula viſu
Explorat miſer incauto, dum lumina figit,
Lumina nox pepulit, tum verò exterritus hæſit
Voxq; reſſa metu, et gelidos tremor impulit art⁹
At iuuenem ſacer Aonium miſeratus Achilles,
Quandoquidem Saturne tuas inflectere leges,
Haud licitū cuiquā, clypeo excipit, oraque iungens
Inſpuit augurium, baculum dat deinde potentem
Tireſiæ magni, qui quondam Pallada nudam
Vidit, & hoc raptam penſauit munere lucem,
Suetus in offenſos baculo duce tendere greſſus.
Nec deeſt ipſe ſibi, quin ſacro inſtincta furore
Ora mouet, tantique parat ſolatia damni.
Acaciden tamen, Acaciden cælo æquat, & aſtris,
Aca-

Acaciden famæ leuat arduus alite curræ,
Vnum Dardanidis, vnum componit Achivis
Acaciden, vnum ante omneis miratur, amatque
Ac primum irarum causas, trepidique tumultus
Expedit, vtque luem neglecta induxerit ægris
Religio popalis, vt regem irritet amantem
Testorides, vt acerba fremens, vix temperet ipso
Ense puer Thetidis, vix magni sanguine Atrida
Abstineat, diuæ admonitu, quæ iurgia contrâ
Dux ferat incensus dictis, quo vulnera Nestor
Melleriget, quantum amisso dux frendeat alter
Munere, quos nato genitrix exoret honores,
Quid doleat, Iuno, cælo quid portet ab alto
Insidiosa quies, quæ rex obliquet inertis
Tentamenta fugæ, faciat Laertius heros
Quantū operæ pretium, cūm dulcibus aspera miscet,
Cūm vaga clamosæ reprimat conuicia linguae,
Cūm suadet durent castris, præsagæque monstrat
Fata deūm, memorat platanum, infantesq; volucres
Cum matre absumptas, versūmq; in saxa draconē.
Quo Pylius fremat ore senex, vt pacta, fidemque
Deploret, dextrâsque datas, vt fulmina narret
Missa polo, ac pretium ostendet victoribus urbem.
Quæ facies Danaūm, cūm sese in mania Martis
Accingunt, quantum dux ore, & pectore, & armis
Emineat. tum Pieridas sua numina rursum
Consulit, Hectoreâsque Agamemnoniâsque phalanges
Enumerans, ipsos icta mox fœdere amantis

35 ANG. POLITIANI.

Committit, victumq; rapit Phryga nubibus atris,
 Victorem Atriden necopino vulnerat arcu.
 Tum pugnam instaurans toto dat funera campo
 Haud dubitans alta Tydiden strage cruentum
 Dardanio, Lycioque duci, totidemque repente
 Obiectare deis, Glauci post munere pulchro
 Insignem auratis ostentaturus in armis.
 Quid nunc Sidoneo tentatam Pallada peplo,
 Quid memorem lacrymas Thebææ coniungis, & te
 Parue puer cristas, & cassidis æra timentem?
 Tèque heros longè gradientem & torua tuentem,
 Quas antemque procul metuendâ cuspидis umbram,
 Atque ausum corde impauido solum Hectora cõtra
 Stare diu? quid te populorum fata deorum
 Lancibus æquantem imparibus, rex magne deorum
 Aut misero tonitru Danaos, et lampade sæua
 Terrentem? quid te vallo castrisque minantem
 Priamida armipotens his rursus adiungitur ardēs
 Heu precibus nihil, & donis inflexus Achilles,
 Exceptusque Dolon, & somno proditus heros
 Othrysius, tacitæque auersi nocte ingales,
 Qui superent candore nives, qui cursibus æquent
 Flamina, mox ipsi ferro, telisque repulsi
 Duçtores Danaum, clypeoque interritus Ajax
 Tutari sociam classẽ, Iliaciũque paratus
 Duçtorem, & ferrum, et flammã exceptare, Iouemq;
 Quem cæsto tamen Idalio, coniũxque, sororque
 Implicat, & somni facies mentita volucrem

Dum pater æquoreus fessis aspirat Achivis
Nec mora Peliacis cum longè horrendus in armis
Emicat, & nubent belli defensat Achivis
Ætorides, ac sanguineo Sarpedona campo
Obruit, heu magni prolem Iouis. inde secund'is
Elatus rerum, Balium, Xantumq; iugales,
Quos Zephyro peperit geminos Harpyia Pod. urge:
Et te captivo funalem Pedase collo
Igneus extimulat, Scææq; in limine portæ
Concidit, ab tanti nimium securus amici.
Nam quid Panthoiden fœdantem sanguine crineis
Illos, prò dolor, argentoque auroque micanteis:
Quid primos querar heroum pro corpore functo
Certatim obnisos inter se haud cedere certos,
Atque animã ex animum funus super exhalant es?
Ecce suum tandem cantor Smyrnæus Achillem
Suscitât, ardentem clypeo atque Hyperionis orbem
Orbe laceffentem pulchro, & cœlestibus armis,
Ingentique manu Centaurica tela tenentem,
Atque immortaleis adigentem in prælia bigas.
Hic verò obuersis victoria remigat alis
Dum rapit inferias, dum curribus ille, virisque,
Atque armis, & equis minitantem infestior inpleat
Xanthon, & arsuras angustat cœdibus undas.
Vix ego nunc si mille sonent mea pectora linguis,
Voxque adamante rigens atque indefessus anheles
Spiritus, infusum totos pœana per artus,
Bella deum narrẽ, terrã ipsam immane gementem,

Clangentemq; polum, Martēque in iugera septem,
 Porrectum multoque comas in pulvere mersum,
 Aegidaq; horrificam, protectamque Aegide pectus
 Pallada, nil magni metuentem fulmina patris,
 Imbellemq; deum Venerem, & te Phœbe tridenti
 Summittentem arcus, & te Latonia virgo
 Iam pauidam, ac vacua linguētem castra pharetra
 Nec si Castalios ipsis à fontibus amnes,
 Hauriat os avidum, nec si Pyrenida lympham.
 Pimplæosque bibat latices, æquare canendo
 Hec̃tora sanguineum, violentumq; ausit Achillem:
 Hec̃tora pro patria charisque penatibus vnum
 Stantem animis contrā, qualis draco pastus amaro
 Per brumam succos, venientem expectat iniquus
 Pastorem, & tumido furiatus felle cruentum
 Spectat, hians immane, cauoque aduoluitur ingens.
 Aeciden autem cædem, & crudele ferentem
 Exitium, qualis vasti Canis Orionis
 Per noctem exercet radios, sæuimque minatur
 Iamq; illum ante oculos amborum, ante ora parentū
 Raptatum Hæmonio circum sua mœnia curru,
 Iam funus Patrocle tuum, Priamūque superbos
 Porrectum antè pedes, atque auro supplice victum,
 Dixerat inuictum iuuenem, lamenta que sæua
 Iliadum, mæstosque rogos, cineremque sepultum:
 Cum subitò in somnis Ithaci experientis imago
 Visa viro, sic ampla humeros, sic pectora fundens,
 Sed letale gerens vulnus, nanque in scia nati

Dextera quæsitum per cæcula vasta parentem
Protinus æquoreæ viroso Trigonos ictu
Perculerat, siue ira Deum seu fata iubebant.
Atque ait: O magnæ qui princeps debita laudi
Præmia persoluis, qui lenta obliuia seclis
Excutis, & seros famam producis in annos,
Anne tot exhaustos nobis terraque marique
Lethæo mersos fluvio patiere labores?
Nec sua reddetur virtuti gloria merces?
Nanque licet virtus semet contenta quiescat,
Sola tamen iustos virtus adsciscit honore,
Solaque se meritò laudum fulgore coronat,
Quin etiam ignaris præferre nepotibus optat
Prima facem, ac monstrare viam, quæ tēdat in altum
Culmen, & è celso scandenti porgere dextram,
Quem neque posteritas, neque tangit fama superstes
Nempe alijs exempla sibi vitam invidet amens.
Ergo sub Iliacis tractantem prælia muris
Grains Achilleis populus donauerit armis:
Tu verò emenso quæ gessi plurima ponto,
Quæque tuli, nullo vates dignabere cantu,
Quem solum vocat iste labor, cui pectore pleno
Defluit illa meæ felix opulentia linguæ.
Incipe, nanque adero, & præsens tua cœpta iuuabo.
Hæc ait, & pariter somnusque Ithacusq; recessit.
Ille nouo rursus musarum percitus æstro
Concinit abiegnæ Danaos compagibus alui
Occultos, & equi molem, fraudemque Sinonis,
Indi-

Indicijque metu præclusum pollice fauces,
 Anticlon Ortygiden, populataq; Pergama flammis,
 Disiectasque rates, patriumque à Pallade missum
 Fulmen, Orlidenque ignes, & sulfura fixo
 Pel tore prostantem, tēque importunè Capharen,
 Nec faciles Ciconas, fortunatosque ciborum
 Lotophagos, vinòque grauem Cyclopa per antrum
 Es: porrectum ingens, humanàque frustra vomentem
 M'ixta mero, inq; bonis constrictos tergo ventos
 Et Lamia Antiphaten, & virgā, & pocula Circes,
 Cimmerionq; domos, Euerridenque locutum
 Vera senem, fusòque allectos sanguine maneis,
 Et maris illecebras, vocemque impunè canora
 Virginis auditā, Scyllamque, avidamq; Charybdin,
 Lampetienq; patri violata armenta querentem,
 Inmersosque vndis socios, ipsamque natantem
 Littus ad Ogygies, & Atlantidos antra Calypsus,
 Neptunumque iterū ventosque vndasque cientem,
 Leucotheamque piam, Cercyræosque recessus
 Hospitio faciles, subitūque in gurgite montem,
 Assertūque larem tandem, vlticēsque sagittas.
 Ergo tegunt geminæ victricia tempora laurus
 Vatis Apollinei, geminis ergo ardens alis
 Fugit humo, celsūque altis caput intulit astris,
 Parsuperis, ipsiq; Ioui, quo nulla rebellis
 Spicula liuor agat, quò nulla aspiet iniqua
 Tempestas fœda inuidia, sic eminet extra
 Liber, & innocens, toto sic ille sereno

perfruitur gaudens, magni ceu purus Olympi
 Suprà imbres vertex, & rauca tonitrua surgit,
 Despectatque procul ventorum praelia tutus.
 Quo nunc dinitias animo si carminis ore
 Exequar? haud illi plena se conferat urna
 Hermus, & aurata radians Pactolus arena.
 Et Tagus, & Durius latebras quòdque eruit audax
 Dalmata, quodq; procul Bessus rimatur: & Astur,
 Fusile calaica quodque in fornace liquescit,
 Decolor in toto quodque inuenit Indus Hydaspe,
 Quenque Rhodo fuluis hausit de nubibus imbrem,
 Quodque manu dea cæca tenet prædiuite cornu:
 Vique parens rerum fontes, & flumina magnæ
 Suggest Oceanus terræ, sic omnis ab istis
 Docta per ora virum decurrit gratia chartis.
 Hinc fusa innumeris felix opulentia seclis
 Ditaui mentes, tacitòque in floruit æuo:
 Omnia ab his, & in his sunt omnia, siue beati
 Te decor eloquij, seu rerum pondera tangunt.
 Nam quæ tam varium Memphis stamen arundo
 Separat, aut quæ sic Babylonos texta potentis
 Sollicita pinguntur acu, quæ tanta colorum
 Gloria, cum pinnis Zephyri rorantibus adsunt,
 Quantus honos vocum, quàm multis diues abundat
 Floribus, & clavis augesci lingua figuris?
 Siue libet tenui versum deducere filo,
 Seu medium confine tenet, seu robore toto,
 Fortior assurgit: seu vena paupere fertur

91 ANG. POLITIANI

Aridius, celeri seu se brevis incitat alueo,
 Gurgite seu pleno, densisq; opulentior vndat
 Vorticibus, siue humentes læto vberè ripas
 Dædala germinibus variat, maiore nec vnquam
 Sermo potens meminit se maiestate loquentem.
 Quod si facta vniū victuris condere chartis,
 Flectere si manus orando, & fingere mentes,
 Hunc optato ducem: non causas doctius alter,
 Personamq; locumq; modosq; & tēpus, & arma,
 Remq; ipsam expediat, dum nunc iactantior exit,
 Nunc contorta ruit, nunc se facundia profert
 Simplicior, varia nunc floret imagine rerum.
 Dulcius eloquium nulli, nec aperior vnquam
 Vis fandi fuit, aut quæ mentibus acrior inslet.
 Indole quæque sua pingit, sua cuique decenter
 Attribuit verba, & mores, vnumq; tenorem
 Semper amat, meminitq; sui. scit & vnde moueri,
 Et quo sit prodire tenus, fusumque gubernat
 Arte opus, & medijs prima, ac postrema reuincit:
 Nunc teneras vocat ad lacrymas, nunc igneus irā
 Suscitāt interdū retrahit, probat, arguit, vrget,
 Nunc noua suspendunt avidas miracula mentes,
 Fæta bonis, ipsum vtiliter celantia verum.
 Quicquid honorato sapiens canit ore vestitas.
 Doctæque multijugæ post hunc diuortia sectæ,
 Hinc haustum, siue infanti cunabula seclis,
 Seu conspirantes pugnaci fœdere causas,
 Discordemq; fidem, & genitalia semina rerum

Sen potius mundi fines diuūq; rotatas
 Contemplere domos, atq; obluētantia cælo
 Sydera, quæ magnū vis tanta Hyperionis orbem
 Torqueat, exhaustam reparet quo fonte sororem
 Ausam fraternis mediam se opponere flammis,
 Et subitis violare diem, lucemque tenebris.
 Conscia factorum num mens animauerit astra,
 Vnde tremat tellus, trifidāne impulsā labore
 Cuspide Neptuni, cæcis an terga caernis
 Subdat atrox Boreas, nostrū erupturus in orbem.
 Ventorum nunc ille vices, nunc fulminis ortus
 Mostrat, & elisis crepitantes nubibus auras:
 Cūque ruunt imbres, subitus cur lumina fulgor
 Sic ferit, vt medium credas discindere cælum.
 Esse Deum, mētem immensam, rerūq; potentē,
 Cunctaq; complexum, stabili qui lege gubernet
 Naturam, mundique vices, qui fata solutis
 Subinget arbitrijs, qui temperet omnia solus.
 Esse animos leti exortes, sed corpore claudi
 Ceu tumulo, quos in varias tamen ire figuras,
 Hoc dictante docet tacitæ dux ille cohortis,
 Ante ortus memor vsque sui, sibiq; ipse superstes.
 Quin & præcelsa rationem sistit in arce
 Ceu dominam, tristes in pectore concitat iras,
 Viscera de generi damnata cupidine passus.
 Nec tacet, vnde ager cruciat dolor, vnde rebellē
 It furor in rabiem, cur pallent ora timentum,
 Genua tremūt, stāt corda gelu, at vertice crines

Quæ summi si meta boni, quæ ve orbita rectum
 Signet iter, quò se confundat deuius error,
 Quot virtus fluat in riuos, quo cardine honestum
 Vertatur, rebus quantum Fortuna caducis
 Præsit, ut humanos tolaret mens cruda tumultus,
 Quæ ciues mensura premat, quo robore leges
 Firmentur, plus consilio res crescat, en aris
 Publica, quas belli tentet dux calidus arces:
 Quàm vocum sit amica fides, quàm magna gregælis
 Relligio numeris, quantis præfagia signis
 Consultes: quantum succos rimata salubres
 Ardua Pæonia valeat solertia dextræ.
 Hinc & magniloquis voces crenære cothurnis:
 Hinc lasciuia datos riserunt compita soccos.
 Hinc hausisse iocos teneri creduntur amores,
 Quiq; astricta breui claudunt epigrammata nodo.
 Quin & Apellæos digitis animare colores
 Monstrat, Olympiaco quin is dedit ora tonanti.
 Nec faber ille negat, dum nigris mota laborant
 Cuncta supercilijs, immortalesque sequuntur
 Astra iubas, sancta dum maiestate tremendum
 Excipiunt, magnoq; assurgunt numina patri:
 Heroumq; idem facies, & celsa potentum
 Ora Deum, varijsque horrenda animalia formis
 Diuersasq; vrbes, positusque habitusq; locorum
 Innumeros, sensusq; animorum, carmine pulchro
 Naturamque omnem illa ipsa mirante figurat.
 Huic aras, huic templa dedit veneranda vestustas.
 Hunc

Hunc ære, hunc saxo, fuluôque colebat in auro:
Hunc vnum authorem teneris præfecerat annis,
Rectorêque vagæ, moderat remque iuuentæ:
Hunc etiâ leges viæ agnouere magistrum:
Omnis ab hoc doctas sapientia fonte papyros
Irrigat: hunc proprias olim Gangetica tellus
Transtulit in voces: huius natalia septem
Quæq; sibi rapiunt studijs pugnacibus vrbes.
Hunc & Subonij patientem iura flagelli
Asseruit patrio vindex Ptolemæus ab amne:
Hunc quoque captiuo gemmatû clausit in auro.
Rex Macedûm, medijs hûc consultabat in armis
Hoc inuitabat somnos, hinc crastina bella
Concipere, huic partos suetus iactare triumphos:
Et nos ergo illi grata pietate dicamus
Hanc de Pierio contextam flore coronam,
Quam mihi Caianas inter pulcherrima nymphas
Ambra dedit patriæ lectam de gramine ripæ:
Ambra mei Laurentis amor, quâ coruiger Vmbro,
Vmbro senex genuit domino gratissimus Arno:
Vmbro suo tandem non erupturus ab alueo.
Quem super æternûm staturæ culmina villæ
Erigis, handquaquam muris cessura Cyclopum,
Matte opibus, matte ingenio, mea gloria Laurens:
Gloria musarum Laurens, montesque propinquos
Perfodis, & longo suspensos excipis arcu,
Prægelidas ducturus aquas, quâ prata supinum
Lata videt Podium riguis vberima lymphis,

Aggere tuta nono, piscosifq; vndiq; lepta
Limitibus, per quæ multo seruante molosso
Plena Tarentinis succrescunt vbera vaccis,
Atq; aliud nigris missum (quis credat?) ab Indis
Ruminat ignotas armentum discolor herbas,
Ac vituli tepidis clausi fœnilibus intus
Expectant tota sugendas nocte parentes.
Intereâ magnis lac densum bullit abenis.
Brachiaque exertus senior, tunicatâque pubes
Comprimit: & longa siccandura ponit in umbra.
Utque piæ pascuntur oues, ita vastus obeso
Corpore sus Calaber cauea stat clausus olenti.
Atque aliam ex alia poscit grunnitibus escam.
Celtiber ecce sibi latebrosa cuniculus antra
Perforat, innumerus ne serica vellera bombix.
Ad vaga floriferos errant dispersa per hortos,
Multiforûmque replent operosa examina suber.
Et genus omne animum capitis instrepat alis.
Dumque Antenorei volucris cristata Timani
Parturit, & custos Capitoli gramina tondet,
Multa lacu se mersat anas, subitâque volantes
Nube diem fuscant Veneris tutela comluba.

F I N I S.

FRANCISCI

SANCTII BROCENSIS,
 in incluta Salmāt. Academia Rhe-
 torices, Græcæq; linguæ primi Do-
 ctoris in Siluas Angeli Politiani,
 quas adolescens illustrauerat,
 curæ maturiores, &
 ampliores.

*De vitæ instituto Angeli Politiani, ex libro. 9.
 suarum Epistolarum, ad Pannoniæ
 Regem Matthiam*

VI si fin verò, quem vè inter li-
 teratos locum teneam, malo
 equidem ex aliorum tibi, quā
 ex meis indicari verbis. Tantū
 dixerō me Laurentij Medicis

magni, sapientisq; viri tuarum virtutum
 studiosissimi, non diligentia minus, quam
 liberalitate de obscuro, tenuiq; loco, qui
 nascentem susceperat, in aliquam certè lu-
 cem, dignitatemq; nullis adeò, nisi litera-
 rum adminiculis peruenisse: profiteri iam
 A multos

multos annos Latinas Florentiæ literas magna (quod omnibus notum est) celebritate: sed & Græcas ex pari cum Græcis, quod nescio an alteri Latinorum (dicam enim audacius) mille circiter annos ante contigerit: stylum denique sic ipsum per omnia pene materiarum diuerticula duxisse foelicitè, ut (quod erubescō, quamquam pene testatum referre) cunctos ferè, quicunque in literis ætate mea claruerunt, habere meruerim laudatores.

Et paullo inferius de Silua Nutricijs.

Ut autem gustum sumere aliquem iam nunc vigiliarum nostrarum possis, en Poematibi multa lima cruciatum, quod historiā continet omniū ferè vatum. Sed & mittā commentarios paullo post in id opus copiosissimos, in quibus quicquid de varia, multiplicique lectione cōdidimus, explicabitur. Ac (nisi me dulcissimus amor suscepti laboris fallit) tantas ex hoc libello velut è thesauro diuitias proferemus, ut magna ex parte studiosæ iuventutis quædam veluti inopia releuetur: actum denique puto quivis intelliget, quam multis ista mihi lucubrationibus constiterint. Quare ne quæso numeret Angeli Politiani carmina lector, sed ponderet.

Silua quid, & de Nutricijs.

Silua dicitur à filendo, vnde Horatius non
semel trifillabum enuntiauit, si lu æ. Virgil.

4. Aeneid. *Quum tacet omnis ager, pecudes pi-
æq; volucres.* Et infra, *sub nocte silenti.* Silua,
Nemus, & saltus diferunt. In silua sunt arbo-
res sine cæduæ, sine incæduæ. Silua cædua
est (inquit Caius) quæ in hoc habetur, vt cæ-
datur. Seruius eam esse aiebat, quæ succisa
rursus ex stirpibus, aut radicibus enascitur.

L. Silua. 30. D. de verb. sign. Saltus est vbi
siluæ & passionēs sunt. Nemus etiam à pa-
ssione, vel pascendo dictus Græcis, sed est
magis locus voluptatis causa paratus, siue
arte, siue natura constet. Siluæ rursus per
translationem dicuntur illa, quæ congerun-
tur & comparantur ad componendum li-
brum, vel orationem. Cic. 3. Orat. Primum
silua rerum, ac sententiarum comparanda
est. Sed crediderim potius Politianum sil-
uarum inscriptione delectatum, eò quòd in
siluis scripserit, & in secreto nemore. Nam
in Fesulano nemore, vt in fine primæ siluæ
fateretur, sedem habebat. In fine rustici sic mo-
dulatur:

*Talia Fæsuleo lentus meditabar in antro,
Rure suburbano Medicum: qua mons sacer urbem
Mæoniam, longiq; volumina despicit Arni.
Qua bonus bospicium felix, placidamq; quietem*

Indulget Laurens. cæt. Idem in Epigram. de fonte Ambra Laurent. Medicis.

Vt lasciuia suo furtim daret oscula Lauro,

Ipsa sibi occultas repperit Ambra vias. cæt.

Quur autem Nutricia inscripserit primam filuam, ipse in epistolio declarat. Sunt enim Nutricia præmia illa, quæ nutricibus dantur. Vnde Manilius lib. 4.

Et pretium cæli sua per nutricia ferre.

Sic victorum præmia vocantur Niketeria: & Euangelia vocabantur, quæ ob lætū nūcium exhiberentur mercedes. vnde forte Arabes corrupere Albricias. Minerualia vocat Iuuenalis disciplinæ præmia. Multa huiusmodi apud Græcos nomina sunt: nā nūllum genus certaminis aut contentionis est, cuius apud eos non sit retributionis nomē. Gratias agit in hac filua Nutrici suæ, id est, Poesi. eamque miris modis extollit, ab utilitate primum, quam in vitam humanā intulit, ab antiquitate, atque præstantia, sed præcipuè à numerosa & egregia sobole, dum diuersi generis Hebræos, Græcos, Latinos, & Thuscōs Poetas dinumerat, & extollit.

Stat vetus, &) Celebris extat oratio Aristidis Adrianensis, quæ Panathenaica dicitur: ea sic incipit:

Νόμος ἐστὶ τοῖς ἑλλήνοσι παλαιός, οἶμαι δὲ καὶ τῶν
 βαρβάρων τοῖς πλείοσι τροφένσιν χάριν ἐκτίνειν
 ἀπαρ' αὐτῶν δύναται,

id est, Antiqua est apud Græcos lex, & apud
 Barbaros, ut puto, plerisque viget, quæ iu-
 bet nutritoribus maximas pro viribus gra-
 tias referre.

Diuorum, atque hominum cōcors.] Cicero lib. 1.
 de Legibus scribit; deos, ac homines, non so-
 lum communione legis naturalis, verum-
 etiam gente & agnatione teneri. Hac lege
 tenentur grati homines exemplo ciconiæ,
 quæ suos senectute fessos, & debiles paren-
 tes humeris portat, & cibos suppeditat. Vn-
 de natum prouerbum Antipelargein, id
 est, more ciconiarum nutricia rependere.
 Hanc legem amplexi sunt Bacchus, Iupiter,
 Aeneas, & Romulus, qui suis nutricibus
 amplissima præmia persoluerunt. de quibus
 suo loco.

Incidit in auro.] Hoc dicit propter aureum
 sæculum: sed leges nō in auro, sed in ligno:
 ut duodecim tabulæ Rom. ut Axones, &
 Cyrbes Atheniensium, & Lacedæmoniorū
 Rhetræ. Horat. in poet. Leges incidere li-
 gno. Contendunt aliqui in æs incidi solitas,
 illud certè negari non conuenit, decreta Se-
 natus,

natus, quæ publicè proponebantur, in æs incisa. Nam decretum illud quod in Rubicone Cæsari è Gallijs aduenienti fuit propositum, in ænea tabula præscriptū scimus. Laurent. Valla lib. Eleg. 3. cap. 18. contendit nō posse dici, literæ incisæ sunt in ære, sed in æs, quanuis dicatur, in ligno, in auro, cæt. Tu sine scrupulo, vt voles vteris, nec id sine testimonij facies.

Fatorum consulta Themis, soliersq; futuri Prometh.] Fatorum consulta dixit: vt, iuris consultus: & sollers futuri, vt Horat. in Arte: Musa lyræ sollers. Porro Sollers cum duplici ll. à Sollon, voce osca, id est, totum, quasi totus ars: vnde sollempne: vt latius disputauimus in Minerna, de Themide & Prometheo. postea.

Hinc Italos.] Caietā (inquit Seruius. 7. Aeneid.) alij Aenex, alij Creusæ, alij Ascanij nutricem volunt. Porro de Caieta vrbe varia traduntur. Nam ante Aeneam vocatam tradunt Aieten. Stabo vocat Caiattam, & Laconicam vocem arbitratur. Nam Lacones, curua, vel concaua vocant Kaiattā. vnde Iuuenalis — littore curuo Caietæ. Seruius à Kaiein, id est, incēdere, vel cremare deduci dicit se comperisse, quia ibidem casu Troiana classis incensa fuit, vt cunq̃ue sit,
noster

noſter poeta ſequitur Virgil. 7. Aeneid.

Tu quoque littoribus noſtris Aeneia nutrix,

Aeternam moriens famam Caieta dedisti.

Hinc vrbe Quirini.] Quirinus dictus eſt Romulus, cuius nominis tres cauſas aſignat Ouid. 2. Faſtor.

Sive quod haſta Quiris priſcis eſt dicta Sabinis

Bellicus à telo venit in Aſtra Deus.

Sive ſuo Regi nomen poſuere Quirites:

Sen quia Romanis iunxerat ille Cures.

Annua cinctutos.] Hæc ſacra Ouidius. 5. Faſtorum ab Euandro inſtituta canit: vbi etiam legendum:

Semicaper coleris cinctutis Faune Lupercis

non ſuccinctis. Sed Plutarchus in Romulo, illi hæc ſacra tribuit, vel inuenta, vel renouata. De cinctutis diximus in Scholijs ad artem poeticam Horatij. Et de Lupercis & Lupercalibus ſatis multa Alex. ab Alexandro lib. 4. cap. 12.

Hinc pater Aſtrig.] De Dononidibus Bacchi nutricibus adſcribam Latine verba Scholia ſtis Homeri Iliad. 18. In Tauri cornibus (inquit) ſeptem ſtellæ poſitæ ſunt: vocantur autem Huades, ſiue quia in figuram V literæ ſunt diſpoſitæ, ſiue quod imbriū cauſa ſint, (huo enim pluere eſt) Iupiter, quum primum ex femore Bacchum eduxit Dodonidibus

dibus numphis alendum traddidit, Ambrosiæ, Koronidi, Eudoræ, Dionæ, Aisulæ, Poluxoni. Ipse autem Dionusium postquam educarunt, cum ipso peragrantes nuper inuentam ab ipso deo vitæ hominibus gratificatæ sunt. Lucurgus autem usque ad mare persecutus est Bacchum, ipsas vero miseratus Iupiter in stellas transformavit. Historiâ (inquit) narrat Pherecudes. Hesiod⁹ autem quinque tantum commemorat Bacchi nutrices, Phaefulam, Koronin, Kseian, Phæo, Eudoran. Arati interpres Latinus Pleiadas facit Bacchi nurrices, nō Huadas, nescio an falso. Vide Politianum epist. 2. lib. 1. Ouid. 5. Fast.

Ora micant Tauri septem radiantia flammis

Navita quas Huadas Graius ab imbre vocat.

Pars Bacchum nutrisse putat: pars credidit esse

Tethyos has neptes, Oceanumque senis.

Hyadas antiqui Latini appellauere Suculas ignorantia Græci sermonis, putarunt enim dictas ab his huos, vel sus suos, id est, sus, vel porcus, quia dictæ sint à pluendo, hoc est: Hycin. Cic. 2. Nat. Deor. de Tauro loquens: eius caput stellis conspersus frequentibus: has Græci stellas Huadas vocitare fuerunt à pluendo, nostri imperite Suculas, quasi à suis essent, non ab imbribus nominatæ.

Plin

Plin. lib. 8. cap. 26. Hyadas appellantib. Græcis has stellas, quod nostri à similitudine cognominis Græci propter sues impositum arbitantes, imperitia appellauere Suculas. Quare autem Pleiades, & Huades filies dicantur Atlantis, & Pleiones explicat interpres Arati dicens: Atlantem esse finitorem seu Orizontem, & Pleionem Oceanū, unde Pleiades Huades, aliaque signa oriuntur. *Hinc iubar Olenium.*] De capra Olenia, quæ Iouem infantem lactauit, multa Ouid. 5. Fa- stor. sed hæc nota:

Nascitur Olenia signum pluuiæ capellæ,

Illa dati cælum præmia lactis habet.

Olenia dicitur ab Oleno Vulcani filio, cuius filia Iouis fuere nutrices: aut ab Oleno Achaia urbe, cuius meminit Strabo lib 8. sic, Aega, seu Aege hoc tēpore deserta est: at vero Aegium satis incolarum habet: hoc loco Iouem à capra nutritum scribunt: in quibus Aratus.

Dinaq; capra Ioui, fama est, hic præbuit vber.

Oleniamq; Iouis vates dixere capellam.

Sed Arati interpres Oleniam dictam scribit, quod in vlnis Aurigæ locata sit. Olenos enim vlnam significat

Ast ego cui sac.] Pro sapodosis figura, id est, redditio est. & simul sustentatio, vel suspen-

fio. Non olidi coniunx hirci, propter nutri-
 cem Iouis: non raua bellua, propter Romu-
 lum: non petulans numphæ, propter Bac-
 chum. & infra. Nec fulminis autor: hic est
 Iupiter: nec Thurſi potens: hic est Bacchus,
 cuius miniſtri dicebantur Thurſigeri, atque
 adeò ipſe Bacchus pro ſceptro thurſum ge-
 rebat. Sceptri potēs, hic eſt Romulus, & pro
 quolibet rege ponitur. Nectar à Græcis di-
 citur, quod non moriantur qui eo vtuntur.
Olidi coniunx hirci, id eſt, capra foetida, vel
 vxor foetidi. Capræ dicuntur etiam meretri-
 ces, quia in foetido lupanari habitant. & alæ
 ſub brachijs foetentes dicuntur hirci, vel ca-
 capræ. *Raua bellua.*] id eſt, lupa, raui color,
 non melius poteſt declarari, quam ex villis
 luporum, lupi enim propriè dicuntur rui,
 vt fului leones, & oculi rui, quales ſunt lu-
 porum.

Intulerat terris.] Hæc elegantiffima carmina
 ingenioſe & copioſe deſumpta ſunt ex proce-
 mio Ciceronis ad primum librum de inuen-
 tione rhetorica, ex quo aliqua ſuggerât ver-
 ba, quoniam elegantiffima ſunt, & corre-
 ctiora, quàm quæ in codicibus antiquis erant,
 deſcribam. Ac ſi volumus eius rei, quæ vo-
 catur Eloquentia, ſiue Artis, ſiue Studiij, ſiue
 Exercitationis cuiuſdam, ſiue Facultatis à
 natura

natura profectæ considerare principium: re-
periemus id ex honestissimis causis natum,
atque optimis rationibus profectum. Nam
fuit quoddam tempus, quum in agris homi-
nes passim bestiarum modo vagabantur, &
sibi victu ferino vitam propagabāt, nec ra-
tione animi quicquam, sed pleraque viribus
corporis administrabant. Nondum diuinæ
religionis, non humani officij ratio coleba-
tur: nemo legitimas viderat nuptias: nō cer-
tos quisquā inspexerat liberos: non ius equa-
bile quid utilitatis haberet, acceperat. Ita
propter errorem, atque inscientiam cæca,
atque temeraria dominatrix animi cupidi-
tas ad se explendam viribus corporis abute-
batur perniciosissimis satellitibus. Quo tem-
pore quidā, magnus videlicet vir & sapiens,
cognovit, quæ materia esset, & quanta ad
maximas res opportunitas in animis inesset
hominū, si quis eam posset elicere, & me-
liorem præcipiendo reddere. Qui dispersos
homines in agris, & in tectis siluestribus ab-
ditos ratione quadam vnum in locum com-
pulsit, & congregavit: & eos in vnamquam-
que rem inducens vtilem, atque honestam,
primo propter insolentiam reclamantes,
deinde propter rationem, atque orationem
studiosius audientes, ex feris, & in manibus

mites reddidit, & mansuetos. Ac mihi quidē videtur hoc, nec tacita, nec inops dicēdi sapientia perficere potuisse, vt homines à consuetudine subito conuerteret, & ad diuersas vitæ rationes traduceret. Age vero vrbibus constitutis, vt fidem colere, & iustitiam retinere discerēt, & alijs parere sua voluntate consuescerent, ac non modo labores excipiendos communi causa commodi, sed etiam vitam amittendam existimarent: qui tādē fieri potuit, nisi homines ea, quæ ratione inuenissent, eloquentia persuadere potuisset? Profectò nemo nisi graui, ac suauī cōmotus oratione, quum viribus plurimū posset, ad ius voluisset sine vi descendere, vt inter quos posset excellere, cum ijs se pateretur æquari, & sua voluntate à iucundissima consuetudine recederet, quæ præsertim iam naturæ vim obtineret propter vetustatem. Hactenus Cicero. Horat. in Poet.

*Siluestres homines sacer interpresque deorum
Cædibus, & victu fædo deterruit Orpheus:
Dicitur ob hoc lenire tigres, rabidosque leones:
Dicitur & Amphion Thebæ conditor arcis
Saxa mouere sono testudinis, & prece blanda
Ducere quo vellet: fuit hæc sapientia quondam,
Publica priuatis secernere, sacra profanis:
Concubitu prohibere vago: dare iura maritis:*

Oppida

*Oppida moliri: leges incidere ligno.
Sic honor & nomen diuinis vatibus, atque
Carminibus venit.*

*Et summum depræderet.] Deum agnoscimus
ex operibus eius inquit Cic. 1. Tuscul.*

Possent ab ignauo sen.] Virgil. 1. Georg

————— *Pater ipse colendi*

*Haud facilem esse viam voluit: primusq; per artē
Mouit agros, curis acuens mortalia corda:*

*Nec torpere graui passus sua regna veterno. cæt.
Visque insita cordi. Diuinæ particulā auræ vo*

*cat Horatius in Serm. Inchoatas intelligen-
tias vocant Græci Prolepseis, vel ennoeas,
nostri notiones, vel informatiōes appellāt.*

*Nondum relig. si credere dignum est. quia vt in-
quit Cic. 2. nat. Deor. Omnibus innatū est,
& quasi inscriptum, esse Deos.*

*Non thorus insterni genio. id est, nō erant con-
iugia inter illos. vnde lectus genialis, pro
coniugali accipitur. Festus Pompeius scri-
bit Genium appellatum Deum, qui vim ob-
tineret omnium gerendarum (ieo genen-
darum, pro gignendarum.) Et subdit: Ansp-
ritius, inquit, genius est deorum filius, & pa-
rens hominum, ex quo homines gignuntur,
& propterea genius meus nominatur, quia
me genuit. Alij geniū esse putarūt, vniuscū-
iusq; loci Deū. Hæc Festus. Virgil. 5. Aeneid.*

*Incertus Genium ne loci, famulumne parentis
Esse putet.*

*Horatius lib. 2. epist. epist. 2. in fine. Naturæ
deum videtur appellare, sic.*

*Scit Genius natale solum qui temperat astrum
Naturæ Deus humanæ: mortalis in unum.*

Quodq; caput, vultu mutabilis albus, & ater.

*Quo in loco Lambinus, & item Turneb. lib.
2. cap. 15. ex corrupto loco Plauti disputant,
Genium dici Naturæ deū. Locus Plauti est
in Mænech. scena. Bene obsonavi.*

M E N. Nunc ipso naturæ deo, responde mihi.

*Alciatus lib. 10. cap. 14. Pareg. sic emenda-
vit.*

M E N. Nunc obsonator a deo responde mihi.

*Sed iam in emendationibus legitur rectè, &
mutatis personis.*

*CYL. Menæchme, numero huc aduenis ad prædiū
Nunc obsonatu redeo. M E N. Responde mihi.*

*Et nunc ceu prorsus morientē.] Heraclitus (quē
refellit Aristot. lib. 2. cap. 2. Meteor.) dice-
bat Solem quotidie iuuenescere. Vnde Vir-
gil. 4. Aeneid. vt etiam adnotat Seruius.*

Et iam prima nouo spargebat lumine terras.

*Aurigam dominamque. cat. Hæc ex Horatii
lib. 2. epist. 1.*

Os tenerum pueri balbumque poeta figurat,

Torquet ab obscenis iam nunc sermonibus aurem:

Mox

Mox etiam pectus præceptis format amicis:
 Recte facta refert: orientis tempora notis
 Instruit exemplis: inopem solatur & ægrum:
 Castis cum pueris ignara puella mariti
 Disceret unde preces, vatem ni Musa dedisset?
 Poscit opem Chorus, & præsentia numina sentit:
 Cælestes implorat aquas docta prece blandus:
 Auertit morbos: metuenda pericula pellit:
 Impetrat & pacem, & locupletem frugibus annū.
 Carmine dii superi placantur carmine manes.
Ausa Prometh.] Interpretatur ex Platone, &
 alijs, quid sit furtum Promethei. Siquidem
 ideo dicitur adiutrice Minerva furatus scin-
 tillam ignis solaris, & in nates terreni homi-
 nis insuflasse, quia primus Dialecticam inue-
 nit, & vim disputandi in terras deduxit.
Nam simulac pulchro eloquio sapientia. Maxi-
 mus Tyrius Platonice sermone. 29. varijs
 argumentis contendit Poeticam à Sapien-
 tia, vel Philosophia nō differre, cuius ex ini-
 tio sermonis hæc verba sunt. Quid enim est
 aliud Poetice quam Philosophia vetus, me-
 tricis numeris consonans, & argumento
 mythologica Philosophia deinde quid est
 aliud, quam Poetica tempore iunior, sentē-
 tia expeditior, & apertior? Duarum igitur
 rerum tempore tantum, ac figura discrepan-
 tium quisnam differentiam constituat? Ci-
 cero

cero & Quintilianus subiectam olim fuisse eloquentiæ sapientiam testantur.

Densi humeris. Horat. lib. 2. Od. 13. *Sed magis pugnas, & exactos tyrannos Densum humeris bibit aure vulgus.*

Quidne fide cultus, quid ius æquabile. Fide pro fidei: ius æquabile vocat Epieikeian, de qua Aristot. Ethicor. libro. 1. cap. 10. Aequum & bonum.

Quod gerat imperium fract. Eleganter expressit diuisionem appetitus, ex Platone & Aristotele. Appetitionis tria sunt genera, consiliū, ira, cupiditas: de quibus nos in nostris Rhetoricis lib. 1. vide in Ambra prope finē.

Quin & præcelsa. cæt.

Mandauere notis. Horat. Satur. 3. lib. 1.

Donec verba quibus voces, sensusq; notarent, Nominaq; inuenere. Idem. vt supra retulimus.

Oppida moliri, leges incidere ligno.

Succinctus arator. Virgil. Aeneid. 3.

Interea Aeneas urbem designat aratro.

Olim aratrum tam in cōdendis, quàm euerendis urbibus circumduci solebat. Horatius lib. 1. Od. *Imprimeretq; muris hostile aratrum Exercitus insolens.* Vnde Varro 4. Ling. Lat. ab vrbo, id est, aratri curuatura dictas vrbes ostendit

Venus desultoria. Sueton. in Iulio. *Quadrigas,*

gas, bigasque, & equos desultores agitaue-
runt nobilissimi iuuenes. Pollux, & Aelia-
nus vocant amphycopus, id est, Desultores,
eos qui duos æquos agitantes, ex altero in al-
terum mira pernicitate desiliebant.

Etiā æthera curis substranere.] Ovidius. i. Fa-
Felices animæ quibus hæc cognoscere primum.

Inq; domos superas scandere cura fuit.

Et statim.

Admonere oculis distantia sidera nostris

Æthera que ingenio supposuere suo.

Animo que rotato.] Horatius in Odis de Archi-
ta. *Nec quidquam tibi prodest,*

Ætæas tentasse domos animoque rotundum

Percurrisse polum morituro.

An vero ille ferox.] Hæc fere sunt verba Ci-
ceronis ex illo loco supra citato, quum dici-
tur: *Profecto nemo, cæt. & subiūge versus Ho-*
ratij. Siluestres homines. cæt. vide Quintil. lib.
2. titulo: An utilis sit Rhetorica.

Rosæamq; dracones.] Claudian⁹ lib. i. de rapt.

Angues Triptolemi stridunt, & scammea curuis

Colla leuant attrita iugis, lapsuque sereno

Erecti roseas tendunt ad carmina cristas.

Draconum cristas qui viderit, non reperi-
tur. Plin. lib. ii. cap. 37.

Ipsam fama Iouem. Hesiodus in Theogonia.

Principium à Musis igitur deducimus: illæ

*Laude animum patris exhilarat: plerūq; canētes,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox vêtura trahatur.
Vox concors, atque indefessa canentibus illis.*

*Adde quod aula Patris solet arridere dearum
Carminibus, resonat domus alta nivalis Olympi,
Cœlicolũm domus: immortalis voce sacrores
Diutorum genus extollunt, laudantque canendo:
Nunc Age qui tanto. Nunc de Enthusiasmo
poetarum, & eius ratione perite differit. Est
autem Enthusiasmos, furor, vel afflatio nu-
minis. Enthusiasticos, diuinus, seu animos
rapiens. Et Entheos, numine afflatus, vel di-
uinus. Hispane, Endiosado.*

*Premia doctæ frontis Horat. Oda prima: Me do-
ctarum hæderæ premia frontium Dijs miscent su-
peris.*

Musa quies hominum. Lucretius lib. 6.

*Calliope requies hominum, diuque voluptas.
Iuppiter vt perhibent. Hic incipit narratio de
præstatiã poetarum, & poeseos. Quum (in-
quit) verum sit illud,*

*Virgil. — Deum namque ire per omnes
Terrasq; tractusq; maris, cœlumque profundum:
debemus etiã fateri, in omnibus rebus har-
monica modis latrone temperatis Deũ exi-
stere. Hanc harmoniam in planetis, & Plato
& Pithagoras, & deprehenderunt, & do-
cuerunt. Hinc Microcosmus dictus est Ho-
mo,*

mo, in quo cœlestis hæc elucet harmonia. Adde his, poetas esse aliquid supra homines, his diuinæ particulam auræ magis communicat Deus, vnde Enthei appellâtur. De Musica siderum præclara ex Platone scribit Cicero in Somnio Scipionis: Quis hic, inquam, quis est, qui complet aures meastantus, & tam dulcis sonus? Hic est, inquit ille, qui interuallis coniunctus imparibus, sed tamen pro rata portione distinctis, impulsu, & motu ipsorum orbium efficitur: qui acuta cum grauibus temperans æqualiter concentus efficit. Multa hic Macrobius disputat in Somn. lib. 2. cap. 3. ex Platonis Politia, & Censorinus de die natali. Plin. lib. 2. c. 22. De Enthusiasmo autē multa Iamblicus contra Porphyrium, qui dicebat Vaticinium esse phantasiā, aut morbum, qualis accidit melancholicis, aut phreneticis: sed pauca huc inserā ex. §. de inspiratione diuina: Animi, inquit, diuinitus afflati, percitiq̃ue subiecerunt vitam suam penitus afflanti Deo. Ideo siue vt vehiculum, siue vt instrumentum se subiecerint, priorem vitæ modum deposuerunt. Atque vel vitam propriā, in vitam diuinā cōmutauere, vel vitā suam penitus ad Deū agunt. Ideo neque vtuntur sensibus, neque ita vigilant, vt qui vigiles habent sensus: ne-

que ipsi præfagiunt, aut moventur humaro
quodam impetu, atque more, neque suum
statum animaduertunt: neque ullam edunt
cognitionem, actionemque propriam: sed
totum illic agitur sub forma cognitioneque
diuina.

Stellantesque globos sua quæque innoxia Siren.
Innoxia dicitur, quia Sirenes, quas Homer⁹
finxit, appulsis erant noxiæ. Macrobius lib. 2.
in Som. sic ait: Hinc Plato in rep. sua, quum
de Sphærarum volubilitate tractaret, singu-
las ait Sirenas singulis orbibus insidere: signi-
ficans Sphærarum motu cætum numinibus
exhiberi: nā Siren, Deo canens Græco intel-
lectu valet. Hæc ille. vnde subdit Politian.

Ambrosio mulcens pia numina cantu.

Veteres Theologi etiam orbibus cælestibus
Musas dedicauere, sumpta ex Hesiodi Theo-
gonia occasione. Atque etiam in sacris lite-
ris Iob cap. 38. Quis enarrabit cælorum ra-
tionem, & concentum cæli quis dormire fa-
ciet? Suidas sic ait:

οειρῆνες α̃ τῆς ἰσυχῆς ἐναρμονοί, καὶ μουσικαὶ δι-
νάμεις, id est,

Sirenes sunt enarmonicæ ac musicæ virtu-
tes, seu potestates. Vnde Politianus:

*Nec tamen in nullis hominum simulacra resulget
Mentis.*

Mentibus, arcanam. cæt.

Nam cœtralucet imago. Sannazarus loquens
de sacra Virgine lib. 2.

*Haud aliter, quam quum purum specularia Solē
admittunt, lux ipsa quidem pertransit, & omnes
Irrumpens laxat tenebras.*

Cœn puro condita vitro. Si limpidissimā aquā
vase vitreo inclusam soli opponas, contra-
diorum coniuncti ex altera parte stupas in-
cendunt.

Irrapit euantem feruor. Lucanus libro quinto
graphice describit sacerdotē fœminā Deo
plenam: vbi hæc sunt carmina.

*Non vnquam plempior artus
Phœbados irrapit Pæan: mentemque priorem
Expulit, atque hominem toto sibi cedere iussit
Pectore,*

Enthusiasmum, præter Lucanum, describit
late Cicero in libris de diuinatione: & Plu-
tarchus in libello, de Defectu Oraculorum.
Cygnea mele. Melos in plurali ta melea, &
contractione ta mele, id est, cantica. Lu-
cretius lib. 2.

*Et Cygnea mele, Phoebeaque dædala chordis
Carmina consimilitatione oppressa silerent.*

Ibidem paullo ante.

*Ac museæ melle per chordas organici quæ
Mœbiis digitis experge facta figurant.*

Plato

Plato in Phaedone: Cygni morituri tunc maxime canunt, lætantes quod ad eum deum ituri sunt, cuius sunt ministri.

Naula citata. Politianus cap. 14. Miffel. in illud Ouid. 3. Art.

*Disce etiam duplici genialia Naulia palma
Vertere, conueniunt dulcibus illa modis.*

Naulia (inquit) de minutum puto, siue nabilia ab illis, quæ vel Naula, vel Nabla dicimus. Etenim b; literas & u, ferme pro iisdem positas inuicem sæpe veteribus monumentis adnotauimus. Suidas etiam Nabla organi species ait. & idem alio loco: Psalterium, inquit, organum est musicum, quod Naulon etiam vocatur. Quin Sophoclis versum Plutarchus adducit:

ἡ ναῦλα κοκὺ τοῖσι μ, λύρα φιλα, id est,

Non naula luctibus, non lyra grata. Sed & Theodoretus in Psalmos de eo meminit, & Plutarchus in Sympos. Sunt autem multa organorum barbara nomina, sicut Strabo uarrat, inter quæ nabla quoque enumerantur, id est, Psalteria. & infra. Neuel (ait Solomon Gallus) idem est quod Psalteria, id est, Psalterium, & in Esaia legitur Nauei, à quo Græca figura Naulon, inde Naulion, hoc Ouidianum, & paullo post: Denique Genialia

nialia cur dixerit Ouidius, ex oratione Scipionis, quam ponit Macrobius lib. 3. cap. 14. Satur. cognosci potest. Docentur prestigias inhonestas: cum cinædulis, & sambuca, psalterioque eunt in ludum histrionum: discunt cantare. Ambrosius lib. 3. de utilitate ieiunij: psalteria docet adhiberi conuiujs, ut libidines incitentur. Hæc ille.

Dulcior ille flatns. Elegans organici instrumenti descriptio, cuius & chori vicissitudinibus alternis psalmi canuntur, descriptio. Nouum inuentum est, & à Syringe stipata & frequēte deductum. Græcum de hoc instrumento epigramma fecit Politianus. Latine sic. lib. 5. epist.

Aerem fistularū conspicio ordinē: sed quis in ipso

Efficit occulte multisonum strepitum?

Is, qui citis vicissim motos digitos palmis

Versat, tremulasque vtrinq; agit tabellas.

Sed dispersorum vnde ipsi tantum agmen flatuū?

Non vides folles geminos retrorsum?

Antrum Phoebados. Phoebas erat illa Sibylla, quæ Cumis, id est, in antro Euboico reddebat Oracula. Cuius Enthusiasmon describit Poeta. 6. Aeneid. Et lib. 3. dicit:

Insanam vatem aspicias, quæ rupe sub ima

Fata canit.

Id est, sonus grādior, qui ex pectoribus poetarum

tarum erumpit, tantus est, quantus fuit Cæ-
mis Sibyllinus: quem neque tubæ horridi
Martis vincant: nec Iouis tonitrua: nec etiā
pinnorum sibila in Ossæ montis cacumine:
aut ruentis Nili cataractæ, qui maximus fra-
gor est. De Nilo multa Pomp. Mela, lib. 1.
cap. 9. de cuius Cataractis, siue Catadupis,
quæ sunt ante Elephantinam urbem Aegy-
ptiam: sic Plinius lib. 6. cap. 29. vbi Nilus præ-
cipitans se fragore auditum accolis aufert.
Cic. in Somn. Sicut vbi Nilus ad illa, quæ Ca-
tadupa nominantur, præcipitat ex altissimis
montibus, ea gens, quæ illum locum acco-
lit, propter magnitudinem sonitus sensu au-
diendi caret. Lucan. lib. 10.

— Quis te tam lene fluentem
Motarum totas violenti gurgitis iras
Nile putet? sed quum lapsus abrupta viarum
Excepere tuos, & præcipientes Cataractæ,
Ac nusquam vetitis vllas obistere cantes
Indignaris aquis, Spuma tunc astra laceßis.
Cuncta tremunt undis, ac multo murmure motis,
Spumens inuictis albescit fluctibus amnis.
Hinc Abatō quæ nostra vocat veneranda vetustas
Terra potens, primos sentit perculsa tumultos.
Ipsaque Niliacis, cæt. Ceu ferreus olim. Totum
hoc expressum ex Platone est. Socrates in
Ione dicebat, se quoties Homerum legeret,
diuinum

diuinum quodammodo spiritum imbibere.
Deinde: Diuina autē vis est, quæ te mouet
qualis est in eo lapide, quem Euripides qui-
dem Magnesium nominauit: alij vero Hera-
cleum. Hic enim lapis non solum ipsos an-
nulos ferreos attrahit, verum etiā eam vim
infert annulis per quam idem, quod lapis ip-
se possit efficere: nepe alios annulos duce-
re: ita ut interdū longa series, longa que cate-
na annulorum ferreorū inter se apta, & con-
nexa sit: & omnibus ijs ex illo lapide vis at-
trahitur: ita ipsa Musa poetas diuino instin-
ctu concitat, poetæ conciti, alios furore cor-
ripiunt. Lucret, lib. 6.

*Quem Magneta vocant patrio de nomine Graij,
Magnetum quia sit patrijs ē sedibus ortus.
Hunc homines lapidem mirantur: quippe catenam
Saepe ex annulis reddit pendentibus ex se:
Quinque etenim licet interdum, pluresque videre
Ordine demisso leuibus iactarier hamis:
Vnus ubi ex vno dependet subter adherens:
Ex alioque alius lapidis vim, vinclaque nescit.
Vsq̃ue adeo permanenter vis perualet eius,
Plinius lib. 36. cap. 16. Magnetem ab inuen-
tore nomen accepisse narrat. Sunt qui eum
vocat sideritem, quia ferrum trahat. Dici-
tur & Heraclius. Vnde Polit. Ambra.
Utque laboriferi ferrum lapis Herculis alte
D Erigit,*

la, siue malum arborem fructus aureos ferē-
tem, quos obseruaret draco Typhonis &
Echidnæ filius, centum qui capita, & multi-
genas voces haberet. Nymphæ autem Io-
uis, & Themidis filix, quæ speluncam iuxta
Eridanum habitabant, Herculi, de hoc dubi-
tanti consuluerunt, vt à Nereo disceret, vbi
aurea mala posset reperire: vt ipsum vi com-
prehenderet, monuerunt: qui quum primū
in aquam, deinde in ignē sese cōuerteret, in
pristinam formam reuersus, locum esset de-
monstraturus. Ita Hercules ad aurea mala
properauit. *Tuq; ò consulte Promethen.* Prome-
theus ideo dictus cœlestem ignem induxisse
terris, quòd Rhetoricem, & poesin docue-
rit: & Assurios Astrologiam, quam in Cau-
caso fuerat speculatus. Ex Luciano constat
fuisse vatem, Iouem quippe monuit, ne cū
Thetide concumberet, fore enim vt filius,
qui ex concubito nasceretur, patrem poten-
tia superaret. Apollonij Rhodij interpres,
Agrætam rerum Scythicarū scriptorē com-
memorat dixisse Promethei cor ideo ab
Aquila cōsumi dictum fuisse, quod suam re-
gionem fluuius, cui Aquilæ nomen erat, fre-
quentibus inundationibus corrūperet. (He-
par enim idem est quod Huthat) quum ve-
ro Hercules quibusdam fossis fluuium auer-

tisset. factum est, ut aquilam abegisse, ac Prometheus liberasse diceretur. Sunt qui dicant, Prometheus, quum Scythis (quibus præfuit) præstare non posset in vinculis tantum diu detentum, quoad Hercules Aquilam fluuium in mare deduxisset. Vide etiã problema Aphrodisei.

Mirantem frustra Satyrũ.] Plutarchus de utilitate ab inimicis capienda: Satyro (inquit) primo ignem conspicienti, illumque complecti, & deosculari cupienti Prometheus dixit: Hircementũ dolebis: vrit enim si quis attingat, Pomp. Mela lib. 3. cap. 10. Sũt quibus ante aduentum Eudoxi, adeo ignotus ignis fuit, adeoque vsus mirum in modũ placuit, ut amplecti etiam flammæ, & ardentia sinu abdere, donec noceret, maximẽ libuerit. Aiunt autem in Delo primũ fuisse ignẽ inuentum: quare Delos, quæ multa nomina sortitur: etiã Pyripilẽ dicta fuit, quia ibi ignis inuentus. Plinius.

Mox quoque Phocaico.] Themis fatidica (ut diximus) sedem habuit in Parnaso, qui est in Phocide: vbi etiam sunt Delphi: dicti (ut ait Strabo lib. 9.) vmbilicus mundi: propterea quod Iupiter totius vniuersi medium emetiri volens, aquilas celeritate pares ab ortu, & ab occasu dimisit: quæ peruolantes ad

Pytho-

Pythonem urbem prope Delphos tandem concurrerunt. Itaque ex illo aquilarum concursu ibidem totius orbis medium esse definiuit. Postea vero in huiusmodi rei memoriam duas aquilas aureas constituens Apollinis in templo collocauit. Quarum effigies in Phocico bello (quod Eumelus intulit) sublatae sunt. Hæc ex Pindari scholijs Ode. 4. Pyth. & Strabone. Meminit & Pausanias in Phocicis. Hinc illud Ouidij, 10. Metam.

— Et orbe

In medio positi caruerunt præside Delphi.

& eiusdem lib. 15. — *Mediamque tenent is
Orbis humum Delphos adeunt Oracula Phæbi
& illud Lucani. 5. Pharsa*

*Hesperio tantum, quantum semotus Eoo
Cardine Parnassus gemino petit æthera colle.
Item Ouid. lib. 1. Metam.*

*Mons ubi verticib. petit arduus astra duabus.
Nomine Parnasus: & rursus.*

*Coricidas Nymphas, & nomina montis adorat,
Fatidicamque Themis, quæ tunc oracula tenebat.
Claudian. in prologo Penegyr. in Manliū.*

*Iupiter ut perhibent, pacum quum discere vellet
Naturæ, regni nescius ipse sui:*

Armigeros utrique duos æqualibus alis

*Misit ab Eois, occiduisque plagis,
Parnassus geminos fertur iunxisse volatus*

men vñquā inuestigare potuiffc: fed poſtea
 hæc, quæ dicebantur, de eis audiviſſe. Hæc igitur
 Thebis de eis audiebam. Antuſtites autē
 Dddoneorum illas aiunt geminas ex Aegy
 pto columbas aduolaſſe, vtramque nigram,
 vnam quidem in Africam, alteram ad ipſos,
 quæ ſago inſidens humana voce ſit eloqua
 ta: eo loci Iouis oraculum condi debere, &
 ſe interpretem eſſe, quod ipſis annūtiaretur
 diuinitus fieri: & ob id ſe ita feciſſe. Eam ve
 ro, quæ ad Afros abiſſet, columbam præce
 piſſe Afris, vt Ammonis oraculū conderent
 Quod oraculum & ipſum Iouis eſt. Et paul
 lo inferius: Quod autem mulieres à Dodo
 neis vocatæ ſint columbæ, ob id mihi vide
 tur factum, quia barbaræ eſſent, quod videli
 cet ſimile quidam auibus ſonarent. Interie
 cto deinde tempore columbam humana vo
 ce locutam aiunt, poſtquam more ipſorum
 mulier locuta eſt. tandiu volucris modo ſo
 nare viſa, quandiu barbære loqueretur. Nam
 columba quodammodo humanam vocem
 ſonat. Nigram autem columbam eſſe dicen
 tes Aegyptiam ſceminam ſignificant. Silius
 Italic. lib. 3.

*Nam cui dona Iouis non diuulgata per orbem,
 In gremio Thebes geminas ſediſſe columbas?
 Quarum Chaonias pennis quæ contigit oras*

Implet

*Implet fatidico Dodonida munere quercum
At quæ Carpathium super æquor vecta, per auras
In libyen niueis tranauit concolor alis cæt.*

De his colūbus agit Strabo in fine. 7. & Homeri schol, Odyss. 8. & Petrus Crinitus libr. 25. cap. 10. & Suid. in voce Dodone. Præsciaq; in Libycis. De oraculo Ammonis in Cyrenaica vide Q. Curtium lib. 4. & Plutarchum in vita Alexandri. & Politiani Miscell. cap. 52. Multa etiā Strabo, & Herodotus. Plutarchus in libello de Iside & Osyr. sic ait: Porro quum plerique existiment, peculiare apud Aegyptios nomen Iouis esse Amūn (quod nos producto vocabulo Ammonem dicimus) Manethos Sebennita ea voce occultatum, & occultationem indicat significari.

Moxque Lycaonias De Pane multa diximus in scholijs ad Emblemata Alciati, Dedit oracula Panem, ex Pausania in Arcadicis liquet: ibi multa leges de Lyceo Pani & Ioui sacro. Ponem, inter vates commemorat Statius lib. 3. Thebaid.

— *Licet Aridus Ammon*

*Inuideat: Lyciæque parent contendere sortes:
Niliacumque pecus: patrioque æqualis honori
Branchus: & vndosæ qui rusticus accola Pisæ
Pana Lycaonia nocturnum exadit in vmbra.*

Terruit umbras, dixit, alludens ad prouerbiū:
Panici terrores, de quo prouerbio diximus in
 Emblematis ad illud: Effuso cernens: cæt.

Carmen Apollinei tripodes, Qua forma Tripus
 esset, varie describunt: quidam mensam Del
 phicam vocant, alij perforatum sedile tradi
 dēre. Ego ex antiquis numis hāc formā sum
 cōtemplatus, in Vitelio, & Vespasiano. Tri
 pus area est, in qua insertus est lebes, quem
 crederem dici à Virgilio Cortinā, in qua se
 dens virgo Phoebas responsa dabat. Tripus
 veto dicata Phoebō propter tria tempora, vt
 ex Homero transtulit Virgilius.

——— *Novit namque omnia vates*
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox vêtura trabātur:
Laurusque locuta, Tripodes, quum Phœbus re
 sponsa daret, lauro coronabantur, quia hæc
 arbor Phoebō sacra fuit, & vates Daphniph
 gi vocabantur, vt in emblematis adnotaui
 mus.

Quæque coronatum, Statius rursus. 8. Thebaid.
Delon, & intonsi claudet penetralia Branchi.
 Lactantius, siue Lutatius Statij interpres
 lib. 8. ex varronis libris rerum diuinarū Bran
 chi fabulam sic annotauit. Olus quidam deci
 mus ab Apolline, quum in peregrinatione
 pranderet in litore, ac deinde proficiscere
 tur, oblitus est filium nomine Simerum vel
 E Sucro-

& templo consecrauit. Porro quum Politianus pastorem Branchum numinat, allusit ad carmina Terētiani facta ex Callimachi hymno, qui non extat.

———— Branchiadae Phoebos cantasse Ioui,
Pastorem Branchum, quem captus amore pudico
Fatidicas sortes docuit de promere Pæan.

Iamblicus in Oraculo Branchidico haurientes vaporē ex aqua vaticinari autor est, quē vide in Titulo: Inspiratus, cæt.

Idem Iamblicus in lib. de Myster. A Egypt. Huic oraculo fœminam in axe sedētem præesse dicit. Quam Bochariacen dictam fuisse arbitratur Zezes Lycophronis interpres.

Et sua per carmen Faunus, Faunus apud Latinos oracula reddebat, quem pellibus substratis consulebant somnos capiētes. 7. A Eneid.

At rex sollicitus monstris oracula Fauni
Fatidici genitoris addit. & rursus.

———— huc dona sacerdos
Quum tulit, & cæsarum ouium sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnosque petiuit
Multa modis simulacra videt volitantia miris.

Item.
Atque harum effultus tergo, stratisque iacebat
Velleribus: cæt.

Vos quoque per carmē Parcæ, Catullus in Argonaut. Parcas inducit dātes oracula. Vnde Virgil.

gil. Sic voluere Parcas. Homerus in hymno Mercurij in calce. Horatius in carmine sæculari: *Vosque veraces cecinisse Parcae.* Apud Lucianum Iupiter fatetur sese etiam Parcarum vocibus obligari; nam id erat fatũ. Plato in primo politico de Parcis egregie disputat. Parcas non dici per Antiphrasin (vt Græmatici fabulantur) disputauimus in Minerva. de his est vulgatus versiculus.

Clotho fert colũ: Lachesis net: & Atropos occat.
Quin & veteres Sibyllæ. Plura traduntur de Sibyllis, quam vt hic Inculcari debeant. Vide Lactantium, & D. Augustinũ. ¶ *Amalthea,* in septimo loco enumeratur à Varrone, & alijs. Hæc dicta fuit Cumana, siue Cumea: sunt qui vocent Herophilen, sed Politianus dissentit. Hanc etiam (vt aliqui sentiũt) Virgilius vocauit Deiphobẽ Glauci filiam. Hæc dicunt libros illos famigeratos obtulisse Tarquinio. ¶ *Marpeſſia.* Hæc octauo loco recensetur. Fuit Hellespontiaca, & à pago Marpeſſo (non Marineſo, vt scribitur in Lactantio) Marpeſſia dicta fuit. ¶ *Herophyle,* sacerdos Sminthei Apollinis fuit, & in eius Luco sepulta. De his Tibull. lib. 2. eleg. 5.

Quicquid Amalthea, quicquid Marpeſſia dixit,
Herophile Phoebo grata quod admonuit.
Quodque Albana sacras Tiberis per flumina sortes
Portarit

Portarit, sicco per laereoque sinu.

In quibus carminibus legendum est Albuna, & Tiberis, non Albana & Tiburis, ut aliqui emendant. Albuna est Albunea. & sortes vocat Tibullus libros vaticinos, quos illa Tarquinio detulit. *¶ Sabbe*, siue Säbethe, memoratur in primo loco, Persica (alijs est Chaldæa (non Chalcidica ut perperam aliqui scribunt) Alij Hebræam dicunt, filia fuit Berosi, & Erymâthes: Cuius meminit Pausanias in Phocicis, dicitque à quibusdam Babyloniam vocari, ab alijs Aegyptiam, Nupsis se traditur vni filiorum Noe, arcamq; ingressam, deque turri Babylonica, & de Christo multa vaticinatam. *¶ Demò*, de hac Pausan. in Phocicis, quam etiam Erophilem vocare videtur. Quæ & ab alijs Demophile appellatur. Nam Demò contractam esse vocem dicunt ex Demophile: ut Persò, à Persephone Phigò. Sexta (inquit Suidas) proprio nomine vocata Phytò. nescio, an corruptum sit exemplar. Pausanias videtur vocare Boeò. in Phocicis: ut statim citabimus. *Phænis*. Phænis (inquit Pausanias) filia regis Chaonum: & Columbæ apud Dodoneos responsa ex dei instinctu ipsæ etiam dabant: Sibyllæ tamen ab hominibus nō appellatur. *Carmenta*, mater fuit Euādri, dicta proprio nomine Nicotrata.

costrata. A Dionysio & Plutarcho vocatur Themis. Ouid. 1. Fast. late. & quia Carminis fuit inuētrix parens hic vocatur, & Carmenta. *Mantô*, Thirefiæ vatis Thebanæ filia. Unde dicta fuit Mantua Virgilij patria. ¶ *Phœmonoe*. Paus. de Phœmonoe, de Boëo, & de Olene, in Phœicis. Magna (inquit) fuit nominis delectritate Phœmonoe, quæ quū dei interpret prima fuit, prima etiam senarijs longioribus oracula decantauit. Boëo tamen indigena mulier Delphis hymno cōposito aduenas ab Hyperboreis profectos oraculum Apollini dedicasse tradidit: Cū alios, tum Olena, qui primus vaticinatus eo in loco fuerit, primusq; Senarios longiores repererit. Ij sunt quos Boëo fecit versus:

*Hic posuere tibi Iuuenes penetralia Phœbe,
Olem ab Hyperboreijs Pagasusque, & dius A-
gyieus:*

Enumeratis alijs Hyperboreis, in ipso hymni fine Olena nominauit.

Atque Olen primus cecinit qui oracula Phœbi.
Communis tamen hominum opinio priscae memoriæ autoritatē sequuta solas agnoscit mulieres oraculorum interpretes. Hæc Pausan. Carmen hexametrum Longum vocat Ennius Cie. 2. Leg. in fine: Quatuor heroïcis versibus, quos longos appellat Ennius.

¶ *Dei-*

Deiphobe. Septimam (vt dixi) hanc enume-
rant. de cuius viuacitate fabulā habes apud
Ouid. 14. *Metam.* in princ.

Et Martia fractrum Cicero nunc Martios fra-
tres, nunc Martium vatem lib. 1. de *Diuinat.*
Similiter (inquit) Martius, & Publius ceci-
nisse dicuntur, & eodem lib. Martios quo-
dam fratres nobili loco natos apud maiores
nostros fuisse scriptum videmus & lib. 2. Eo-
dem modo neque Publio nescio cui, neque
Martij vatis neque Apollinis Apertis cre-
dendum existimo, Seruius. 6. *A Eneid.* de Si-
bullis loquēs: Qui libri in templo Apollinis
seruabantur: neque ipsi tantum, sed & Mar-
tiorum: & Begoes nymphæ, quæ artem scri-
pserat fulguritarum apud Tuscos Martij
multa carmina colligit Macrobius lib. 1. Sa-
turnum. 17. Oraculum Martij vatis apud Li-
uium corrigit Alciatus lib. 5, *Parerg.* cap. 18.
Plin. lib. 7. de Martio: Quem ego arbitror de-
signatum pontificem à Numa, & præfectū
omnibus publicis & priuatis.

Lymphatusque Bacis; Bacis legendum est, non
Bachis vt in primo de *Diuinatione* legeba-
tur. Si Bacidis (inquit Plutarchus de virtu-
tib. mulier) atque Sibulla responso simul cō-
parem, iure ne quisquam hoc demonstrandi
genus accusabit? Pausanias in *Phocicis* inter
fatidi

fatidicos viros Bacin enumerat, ita legit & transtulit Romulus Amasæus quanvis alij Bacchin scripserint. Idē Plutarchus in Messen. Ad ædificationem Bacidis oracula potissimum Epaminondam perpulerunt. Bacis enim ex afflatu Nympharū furore percitus tum alijs de Græcis, tum de Messeniorum reditu est vaticinatus. Vide etiam Suidam, & comment. Aristophanis. & Herodotum in vrania. Lymphatum appellat Politianus ex verbis Pausaniæ in Messen. & in Phocici. & ex Bocotia.

Natus Hyperboreos Olen, Pausanias in Phocicis: Bæō mulier indigena, quæ hymnum Delphis composuit, oraculum dei instituisse tradit, tum alios qui ex Hyperboreis profecti fuerant, tum Olenem etiam. Hunc item primum responsa dedisse, & primum cecinisse carmen heroicum Bæō autem, quum enumerasset Hyperboreos, & alios, sub finem hymni Olenem etiam nominavit, sic.

*Olen qui primus factus tibi Phæbe prophetae,
Primus & antiquo modulatus carmina cantu.*
Hæc tamen omnia non probāt Olen natum esse in Hyperboreis, vt credit Politianus: Suidas sic ait. Olim Dymæus, vel Hyperboreus, vel Lycius epicus, magis autē Lycius
ex

ex Zantho, ut indicat Callimachus in Deli
hymno sic

*Quique senis Lycij decantant carmen amœnum
Quod Zantho ex dia deduxit patifer Olen.*

Herodotus Melpom. ubi de Argi & Opi Hyperboreis puellis loquitur, dicit, Olenem in illarum honorem apud Hyperboreos hymnos quosdam cōposuisse. Rursus Pausanias In Eliacis. Esse Hyperboreos ipsos gentem supra Aquilones, primus certè versibus mandavit Olen Lycius in hymno, quem in Achæin fecit: venisse Delum ex Hyperboreis Achæin.

Inque Attide terra clarus honore Lychas, Non dubium est, quin Politianus ad Pausaniæ verba respexerit, qui sæpe in Messenicis Lycum vatem, prophetem & fatidicum vocat, eiusque nonnulla citat oracula. Verba Pausaniæ in principio quarti sic habent. Magnarum vero dearum (loquitur de Messeniaco templo) initia multis post Cauconē annis Lycus Pádionis filius quā augustissima, quāque celeberrima ut essent effecit. Et statim. Quod autem Pádionis Lycus fuerit filius, qui sunt ad Methapi efūgiem versus aperte declarāt. Nam & Methapus quosdam initiorum ritus reformauit. Fuit hic vero Atheniēsis patria, initiorum, opertorumque, & cuiusvismodi

F sacro-

sacrorum designator: Idem vero & Cabi-
rum Thebanis initia cōstituit: & iuxta Lyco-
midarum septum imaginem cum inscriptio-
ne dedicavit. Ea inscriptio, quā alia, tum
imprimis quæ ad Methapum pertinent te-
statur.

*Cuncta Lycus quare prisco Pandione cretus
Andaniam magnis portavit mystica Athenis.*

Hæc Pausanias. Suspicio autem ex illis ver-
bis Pausaniæ (fuit hic Atheniensis patria) de-
ceptum Politianum. Nam Pausanias loqui-
tur de Methapo, qui multa sacra constituit
apud Messenios. Idemque Methapus mira-
tur Lycum, quia ex Athenis multa sacra int-
lerit in Andaniam, quæ est in Messenia. Hi
fuit Lycus Pandionis filius qui à se Lycian
cognominavit, autor Herodotus & Mela.
Si tamen contendas legendum apud Politia-
num Lychas, alia via nobis enitendum erit.
Fuit enim Lyches augur, sed Lacedæmonius
genere, Cuius meminere Xenophon in li-
bro memorabil. Socratis. & Herodotus lib.
primo, his verbis. Quum semper in bello La-
cedæmonij à Tegeatibus repellerentur, mis-
sis Delphos consultoribus, oraculum sunt
sciscitati, quemnam deorum placarent, ut
Tegeatum victores existerent. His Pythia re-
spondit, id fore, si ossa Orestis filij Agamem-
nonis

nonis refferent. Cuius vnam quum nequirent inuenire, rursus ad Deum mittunt de loco sciscitatum, in quo situs Orestis esset. Hec nuncijs interrogantibus, ita Pythia retulit.

Est pars Archadiæ Tegeæ in regione patenti

Hic duo flant venti, vi peruehemente coacti

Forma hostis formæ, & plagæ superaddita plaga.

Hic Agamenonides terra omni parente tenetur:

Quo tu sublato Tegeæ superabere victor.

Vbi hæc audierunt, nihil tamen minus inuentione frustabantur, & si omnia disquirentes, donec Lyches vnus Spartiatum, eorū qui Benemeriti vocantur, comperit. Sūt autem Benemeriti, ex ciuibus semper militia equestri perfunctis, quini quotannis, qui quo anno ex Equitibus Spartiatis exeunt, ne torpescant, alij alio mittuntur. Ex ijs Lyches quum esset, rem apud Tegeam adinuenit fortuna pariter atque solertia vsus. Nam quum Tegeates à Lacedæmonijs hoc anno commertio mutuo adeundi essent: & hic in ærariam officinam venisset, intuebatur ferrum dum procudebatur. Quo in spectaculo admirandum animaduertēs faber ferrarius, intermisso opere: Quanto magis Lacon, inquit, hospes admirareris, si idem quod ego, tu nosses, qui tantopere admiraris ferrarium opificium. In hac enim Corte puteum face-

requum vellē, incidi in sepulcrum septem cubitorum: quod (quia incredulus eram omnino fuisse maiores, quam nunc sunt homines) aperui: vidique omnino sepulcrum cū cadauere connenire. Quod ubi mēsus sum, iterum obrui. Hæc illo referente, quæ videbat, Lyches considerans, coniecit hūc ex oraculo esse Orestem. Hac videlicet, coniectura: duos namque, quos cernebat excussoris folles totidem comperit esse ventos. Incudem vero & malleum formam formæ hostem: ferrum verò quod procuderetur, plagam super inditam plagæ. Hac ratione coniecitabat, quod in plagam hominis ferrum inuentum est. Hæc itaque secum agitans Spartam regressus rem omnem Lacedæmoniis refert: illi ex composito hominem criminis convictum ex illo damnant. Qui in Tegeam profectus, & calamitatem suam referens fabro excusori conducit ab eo uolenti vendere cortem, ibique aliquandiu habitans ubi recognouit, effosso sepulchro ossa collegit, eaque portans Spartam rediit, quo ex tempore Lacedæmonij quoties cū Tegeatibus congressi sunt, superiores extitere. Hæc ex Herodoto. Ego vero credo Politianum ex Pausania suum Lycum, non Lycham eruisse. *Dodoniadesque columbae*, De his Horod. in. 2. lon-

longam texit fabulam, ut diximus. Pausanias in Phocicis Peliadas vocat, Peliadas (inquit) Phemonoe fuisse dicunt ætate superiores. & mulierum omnium primas versus illos decantasse.

*Iupiter est, fuit, atque erit: obone Iupiter alme,
Quæ tribuit fruges Tellurem dicite matrem.*

Seruius in 9. virg. eclogâ: In Epiro dicitur nemus fuisse, in qua responsa dabant colubæ, quod ideo fingitur quia lingua Thessala Peliades & columbæ vaticinatrices appellantur. Vide supra.

Innumeras variantem Protea formas, De Proteo & eius varijs formis multa Homerus lib. 4. Odyss. itemque Virgilius lib. 4. Georg. & Adagium extat, *Protheo mutabilior*. Fuit Rex Aegypti oriundus ex Pallene Thesaliæ urbe, cuius filios Telegonem & Polygonium scelerosos Hercules interfecit cuius rei causa Pallenē Proteus reuisebat. Virg. 4. Georg. *Hic nunc Æmathiæ portus, patriamq; renisit
Pallenem.*

Diodorus Siculus lib. 2. Protei metamorphoses allegoricè enarrat. Consuetudo, inquit, regibus Aegypti tradita Græcis causam huiusmodi transmutationis fingendæ præbuit. Nā Aegypti regibus mos erat Leonis. tauri, aut draconis priorem partem in capite

ferre, principatus insignia: aliquando vero arborem, uinc ignem, aut redolentia supra caput unguenta, atque aquas. Hæc enim tum ad decorem atque ornatum spectabant, tum stuporem ac superstitionem quandam insipientibus iniiciebant. Hæc ille. Licetius hanc fabulam sic expressit.

Spumat aper, fluit vnda, fremit leo, sibilat anguis.
Quidam ob multarum disciplinarum peritiam has illi tribuunt mutationes. Physice autem est Proteus prima materia, quæ in varias formas vertitur, ut ex Platone docti possunt expiscari: sed hæc altioris sunt indagationis: & Hercule acerrimo Hylæ indagatore indigent. Claves enim Ponti generationem rerum esse volunt doctissimi.

Sed dubio vultu, id est, quid dicam, Proteus perosum risus, & perosum lacrymas dubio vultu? Sumit hoc Politianus (ut alia multa) ex enarratore Lycophronis Isacio Zeze. Proteus (inquit ille) Aegyptius quum ex Thracia in Pallenensin Phlegiam demigrasset, uxorem duxit Toronem, ex qua Tmylum, & Telegonem suscepit, qui hospites in lucta superatos occidebant: quam iniuriam non ferens Proteus à patre Neptuno optavit, ut se patriæ terræ rursus sisteret. A quo, (hiatu, cuniculoque à Pallene in Aegyptum facto)

in Aegyptum perductus est. Quumque non multo post Hercules adesset, Tmylum & Telegonem in palaestra occidit. Quo cognito pater neque rider, quia filij essent, nec flet, quia hospicide. Sed historia hoc habet: Quum Proteus agreferret, quod filij hospites cederent, illosque vehementius carperet, ipsum in hiatum Pallenes praecipitem necauerunt. Vbi neque flet, neq; rider. Hæc Zezes. Quum autem Politianus in Ambradicit, Proteum non dubio vultu risisse, per hyperbolen loquitur, sic.

*Tu quoque non dubio frontem laxare seueram
Tandem ausus visu Proten.*

Quid veloquarte Glauce, Pausanias in Beot. Est, ait, iuxta mare, vt vocant, Glauci saltus. Piscatorem hunc fuisse perhibent: & herbã vt comedit, deum marinum factum: eundẽ que futura hominibus etiam num praedice- re: & alij verum esse arbitrantur, & qui mari nauigant, quam plurima de Glauci vaticinatione singulis annis commemorant. Alij fuere Glauci, de quibus egimus in Emblemate cuius titulus Gramen. vide Philostratum in Iconib. Titulo Glaucus, & Ouidium late Diodorum in. 5. Apoll. Rhod. lib. 1.

Plenumque parente Idmonam, Idmon (vt aiunt Pherecides, & Higinus) filius fuit Apollinis & Aste-

& Asterie, seu Cyrenes. Fuit vnus ex Argonautis, & vates eximius, qui etiam si augurio præscisset in illa expeditione moriturum, tamen ire non recusauit. Rex Lycus in Propo- tide benigne Argonautas hospitio suscepit, quinque inde procederent venatum Argonautæ, ab apro percussus Idmō interijt. Aprū autē occidit Idas Apharei filius, vnde dictus vltor. Aliter hæc Seneca in Medea narrare videtur, in calce actus tertij.

*Idmonem, quauis bene fata nosset,
Condidit serpens libycis arenis.*

Sed locus Senecæ male habet, curabitur, si legas totum sic: (& serpens, sit particip.)

*Ite nunc fortes, perarate pontum
Sorte timenda: hæc*

*Idmonem, quauis bene fata nosset,
Condidit: serpens Libycis arenis*

Omnibus varax sibi falsus vni

*Condidit Mopsus: caruitque Thebis
Ille qui vere cecinit futura.*

Huius meminere Apollonius lib. 2. Argon. & Orpheus in Argon. Val. Flaccus in Argō. Ouidius in Ibin.

*Quique Lycurgidem lacerauit: & arbore natum:
Idmonaque audacem te quoque rumpat aper:*

Idmon autem dictus est à peritia vaticinandi. Aufonius.

Idmona quod vatem: medicū quod Lasida dicūt:

Discendas artes nomina praeueniunt.

Plenum parente vocat, Idmona, qui filius Apollinis fuit.

Ampycidemque piam, De Mopso loquitur,
qui Ampyci & Chloridos filius fuit. de quo
Ouid. lib. 12. Metam.

Nec tu credideris tantum cecinisse futura.

Ampycidem Mopsū. Saepe vocatur Ampycides ab Apollonio, sed in lib. 1. Titaresius idem dicitur quia Ampycus Titaronis filius fuit. ut ait Lycophron.

Venit & huc Mopsus Titaresius, quem super omnes

Latoides docuit per praepetis omina pennae

Hic interemptus fuit à dracone in arenis Libyae latēte, ut refert in 4. Apollonius. Alius fuit Mopsus, & idem Vates post bellū Trocanum, Apollinis siue Ratiij & Mantūs Tiresiae filiae filius, qui cum Chalchante de penia diuinandi concertauit.

Quid te cui voluc. Melampus. Ex Didymo in lib. Odyss. 15. & ex Apollonij Rhodij lib. 1. scholijs, & ex Theocriti commentarijs Idilio. 3.

lio. 3. fabulā tibi lepidam concinnabo. Sed prius vnde Melampus dicatur dicendum. Quū puellū mater per agrū portaret, & sol incalesceret, ipsa puerū in luco sub arbore collocavit in vmbra, ibique eum reliquit: Sol tamen altius se euehens pedes pueri nudos intra vmbra positos denigravit, vnde Melampus est dictus. Historia sic habet. Melampus Amythaonis filius ex Dorippe, quū aliquando peregrinaretur, a Polyphate fuit hospitio susceptus. Quo sacrificante draco erepsit, seruumque Polyphatis deuoravit. Polyphates draconē occidit: occisum Melampus sepelijt, eiusque filios fouit, & enutriuit. Ob quod meritum draconis pulli Melampodis aures lingentes diuinationis artē illi inspirarunt. Neq; id tantum, sed vt volucres, & cætera animalia posset intelligere, accepit. Fuit illo in tempore (quod ex Homeri Odyss. intelligimus) Tyrò Salmonei filia, quæ ex Neptuno peperit Neleum, & Peliam: sed quum grauida esset fugiens patrem ad auunculum Deioneum confugit, qui illam fratri Cretheo locauit vxorem: ex quibus nati sunt Aeson, Pheretes, & Mythaon. Deioneo nepos Iphiclus fuit ex Phylaco, & Clymine. Hic ille fuit Iphiclus (vt ait Orpheus, referente Ioanne Zeze) qui sege-

segetis per sūma volabat Gramina, nec tene-
ras cursu laedebat aristas. Ab hoc Neleus bo-
na matris suæ Tyrus repetebat: quæ quum
ille negaret, Neleus filiam Però venustissi-
mam nemini vxorem dare volebat, nisi il-
li, qui boues Iphicli sibi detulisset. Quod
quum nemo auderet, Bias Melâpodem fra-
trem ad tantum facinus excitauit: amabat
enim ardentissimè Peronem. Melampus in
fratris gratiam aliquid audendum existima-
uit, etiam si vaticinabatur aliquid mali. Tan-
dem in furto deprehensus ad Iphiclum à pa-
storibus perductus in carcerem est conie-
ctus: datiq; sunt ei custodes vir & vxor, qui
ministrarent illi. Et vir quidem reuerenter
eum habuit, vxor verò laceſſebat oppro-
bijs. Quum iam ferè annus esset, audiuit ver-
miculos inter se colloquentes de trabibus
carceris iam corroſis: vnde diuinabat cito
caſuram domum. Audiens igitur hoc, vt se
in alium locum transferrent imperabat. Ius-
ſa faciunt: vir caput, vxor apprehendit pe-
des: vix bene vir exierat, quum totum ruit
aedificium, occiditq; vxorem. Vir hoc nun-
ciauit Phylaco, Phylacus Iphiclo, veniunt
ad Melampodem, rogant, Quis eſſet? Va-
tem se eſſe reſpondet. Illi vltro pollicentur
boues daturus, si artem aliquam inueniret,

qua Liberos, Iphiclus posset inuenire. Melampus Ioui bouem sacrificat: volucribus omnibus portionibus dispertit: omnes adfuerunt praeter vulturem: Rogat illas de progenie Iphiclea: dicunt sese dubitare: sed tamen vulturem arcessunt, qui indicet. Vultur veniens sterilitatis causam statim aperuit. Iphiclum ex concepto timore sterilem permanuisse. Nam quum videret aliquando Phylacus filium Iphicli indecore se se gerentem, aut, boues castrantem, stricto gladio eum persequabatur: quem quum apprehendere non posset, gladium in Acherdum (id fruticis spinosi genus est) impulit. Iussit igitur vultur gladium ex Acherdo adferri, rubiginemq; detrahi: potendamque in vino per decedies Iphiclo dari. Quod quum Iphiclus fecisset, genuit Podarceon, deditq; boues Melampodi: quas ille fratri donauit, quo dono Bias duxit Peronem, ex qua genuit Perialen, Aretum, & Alphosiboean. Mirè variant authores huius narrationis, atque adeo ipse Didymus sibi non constat. Hic fuit ille Melampus, qui filias Priati regis ab insania curauit.

Quid cui post visos.) Tiresiam Thebanum vatem intelligit. Propert.

*Magnam Tiresias prospexit Pallada vates
 Fortia dum posita Gergone membra lauat.
 Extat elegantissima Callimachi Elegia de
 hac eadem re, quam Politianus Latinam fe-
 cit. Vide Miscell. cap. 80. & Homer. Odyss.
 & Strabonem, & Aeschylum in septem ad
 Thebas. & Pausan., & Valer. Maximum.
 Quem impia prodidit vxor, Amphiarai di-
 cit, quem vxor Eryphile torque aureo ac-
 cepto prodidit. Hoc latè Statius in Thebaid.
 Pausanias in Atticis scribit Mantheion Am-
 phiarai apud Oropios esse. Ibidem, Amphia-
 rai in flar deorum coli. Va. Max. de hono-
 ribus Amphiarai: Stephanus de vrbib: Pinda-
 rus, Aeschylus in Septem ad Thebas.
 Quique alto in melle necatum, Hic fuit Poly-
 dus, qui Glaucum Minois filium in dolio
 mellis suffocatum vitæ restituit, de his & de
 alijs Glauci iucundas narrationes dedimus
 in Alciati emblematis, titulo Gramen: illinc
 pete: & vide Adagium Glaucus mel bibens re-
 uixit.
 Et qui mille rates, Hic fuit Chalcas Thesto-
 ridis filius: de hoc quoque egimus in Emble-
 matis: titulo, Ex arduis perpet. nomen:
 Aut qui magica fera murmura lingua, ordo est:
 Quid loquar illum, qui fera & terribilia
 murmura iterans lingua Magica deduxitè
 G 3 coelo*

coelo sereno fulmen illud quo vitam, ut optauerat, finijt? quique iussit ut bidental, & cineres custodirentur, appositue, busta seruantia Tyaram Achæmenium, idest, Regnum Persicum. Est autē Tyaras (teste Pol luce, & Suida) ornamentum capitis, quod soli reges erectum portabāt, reliqui depresso, ac inclinatum. Zoroastrem hic intelligit Politianus, non regem illum Bactrianorum, quem occidit Ninus, de quo Iustinus in initio sui operis, Fuerunt multi hoc nomine, & fortasse omnes Magi. Nam (ut inquit Cic. lib. 1. diuinat) nullus rex Persarum potest esse, qui non ante Magorum disciplinam, scientiamque perceperit. Porro Zoroastres nomen, commune sapiētibus esse crediderim, & corruptum ex integris vocibus, *Zoon Astron*, i. viuens astrum. Recte igitur Plinius lib. 30. cap. 1. dubitat fueritne vnus, an multi, vnde Magica prodierit. addit Plin. Eudoxus Zoroastrem hunc sex millibus annorum ante Platonis mortem fuisse prodidit. Ibidem: Et vicies centū millia versum a Zoroastre condita. Idem Plin. lib. 7. cap. 16. Risisse eodē die, quo genitus esset, vnum hominem accepimus Zoroastrem: eidem cerebrum ita palpitasse, ut impositam repelleret manū, futurae praesagio scientiae. Me

olaoz

minit

minit idem Plin. lib. 11. cap. 42. sed quia Po-
litianus ad verba Suidæ se composuit, ea La-
tinè referam. Zoroastres Persamedes inter
astronomos sapiens, qui primus apud illos
Magi nomē incepit habere, fuit ante Troia-
num bellum annis quingentis. Scripsit Na-
turalis historiae libros quatuor: de pretiosis
lapillis vnum: de Asteroscopicis, & Apote-
lesmatis, & fulminibus libros quinque. Rur-
sus Suidas: Zoroastres astronomus tempo-
re Nini regis Assyriorum, qui deos est pre-
catus, vt igni celesti occumberet. Praece-
pitq; Assyrijs vt suos cineres conditos alle-
ruarent, sic fore vt ipsorum regnum nun-
quam deficeret: nunc autem sic seruantur
apud ipsos. D. Clemens lib. 4. recognitio-
num, sic ait. Mesraimi filius fuit hic, nepos
Chami, qui astris multum ac frequenter in-
tentus, cupiens apud homines Deus habe-
ri, velut scintillas quasdam ex stellis produ-
cere, & hominibus ostentare cepit, quo ru-
des in miraculi stuporem traherentur. Desi-
deransque augere hanc de se opinionem fac-
pius ista moliebatur: donec ab ipso daemo-
ne, quem importunius frequētabat, succen-
sus igni cremaretur. Simile quiddam de Sal-
moneo narrat Virgil. lib. 6.

*Vidi & crudeleis dantem Salmonea poenas,
 Dū flāmas Iouis, & sonitus imitatur Olympi
 Quatuor hic inuectus equis, & lāpada quassans
 Per Graiū populos, mediamq; per Elidis urbē
 Ibat ouans: diuūmq; sibi poscebat honorem.
 Demens, qui nimbos, & non imitabile fulmem
 Ere, & cornipedū cursu simularat equorum.
 At pater omnipotēs densa inter nubila telum.
 Cōtorfit (non ille faces, nec fumea tedis
 Lumina) praecepit ēq; immani turbine adegit.
 Berosus in fragmētis dicit, hūc fuisse Cham
 Noë ipsius filium.*

*An memorem Solimos, Recenset iā sacrorum
 Prophetarum procures, quorum primum lo
 cū occupat David diuinus Psalter. Qui (vt
 narrat Iosephus lib. 4. Antiq.) cantica, hym
 nosque vario metrorum genere cōposuit:
 vide. 2. Regum. 22. vnde appositè infra Poli
 tianus:*

*Dulcia terribili matans Psalteria bello:
 Occidit Gigantem Goliath. nota est histo
 ria. ex 1. Reg. 17.*

*Teq; Palaestini) De Solomone & templo
 Solomonis vide 3. Reg. 6. & Iosephum lib.
 8. cap. 3. Nec odorata centem oscula, Cantica
 canticorum carmine sunt conscripta re
 ste D. Hieronymo. Quorum initium est:
 Osculetur me osculo oris sui: & statim: quia
 amore*

amore langueo, ad haec verba allusit Politianus.

Nondum radiatus tempora Moses) Moyſes, antequam faciem cornutam ostenderet (vt Exod. 34. scribitur) carmen cecinit hexametrum, quod sic incipit: Cantemus Domino, glorioſe enim magnificatus est: Exod. 15.

Vt quos Babylone rebelles, ordo est: sic David Deum placat, vt illi, quos flamma ignis lambit. Vel lege: Et quos: vt sit: Et memorem illos, quos Babil? Nota est historia ex Daniel. cap. 3. & Iosepho lib. 10. Antiq. Sed attendere oportet in sacra scriptura P V E R O S pro seruis saepissime accipi: illi qui coniecti sunt in fornacem ardentem viri erant, & magna praediti autoritate in Regia domo. Vnus eorum erat ipse Daniel propheta. *Retrorsum Iudaea legit.*) Pomponius Mela lib. 1. de Aegyptijs sic. Suis literis peruerſe vtuntur. Ego sic explico: Non scribunt à sinistra in dextram, sed contra. Id vocat Politianus Retrorsum. Mela Peruerſe. Titulus Crucis tribus versibus Hebraico, Gracco, & Latino fuit conscriptus. Et omnes tres lineae retrorsum legebantur.

Sed enim Aethera magnum, Id est, antiquissimi hominum errore publico ducti, & frustra pij colebant pro Deo coelum ipsum, alij Ge-

nios, aut manes mortuorū faciebant Deos. Plinius in principio sui operis, aeternum & immensum Deum appellat mundū. Pomp. Melalib. 1. Augillae (inquit) manes tantum Deos putant, per eos deierant caet. Quo in loco ego Manes interpretor Piorū animas. vt latius explicui in Minerua.

Custodes alij Genios. Genius (inquit Censorinus de die natali) est Deus ouius in tutela, vt quisque natus est, viuit. Ita dictus, quod vna nobiscum nascatur. Genium (inquit Festus) appellabant Deum, qui vim obtineret rerum omnium gerendarum. Aufustius inquit, Genius deorum filius, & parens hominum, ex quo homines gignūtur: & propterea Genius meus nominatur, quia me genuit. Haec ille. Horat. lib. 2. epist.

*Scit Genius natale comes qui tēperat astringam,
Naturae deus humanae. Mortalis in vnam
Quodq; caput: vultu mutabilis, albus, & ater.*

In his carminibus explicandis nescio quas trichas infert Lambinus, & Turnebus, de cepti ex corrupto Plauti loco in Maenech. Ipso naturæ Deo. Vbi legēdum est Nunc ob sonatu redeo, & sic iam in emēdati legitur. Genius etiam dicebatur vnius cuiusque loci deus

deus. Virgil. 5. Aeneid.

Incertus Genium ne loci, famulumne parentis.

*Varijsq; animatum partibus orbem. vbicunq;
erant oracula, velut in Delphis, credebant
veteres animam mundi spirare. Lucan lib. 5.*

Vt vidit Paeon varios Telluris hiatus

Diuinam spirare fidem, ventosq; loquaces

Exhalare solum, sacris se condidit antris

Pomp. Mela lib. 3. cap. 1. Neque adhuc satis
cognitum est, anhelitune suo id Mundus
efficiat, retractamque cum spiritu regerat
vndā vndiq; si (vt doctioribus placet) viuū
animal est; sic enim ego iam olim emenda-
ueram, non vt legebatur, vnum, ex Ouid.
lib. 15. Metam.

Nam siue est animal Tellus: & viuic: habetq;

Spiramenta locis flammam exhalantia multis,

*Qui torqueat error Ocean. Hoc pulchrè dubi-
tat Pomp. Mela in principio. lib. 3. vide Plin.
lib. 2. c. 5. & Senecam in quaest. natural.*

*Inde Sacrosanctas m. c. l. m. f. nomon. Sacro-
sanctum dicebatur, quod iureiurando inter
posito erat institutum, vt si quis violasset
morte poenas penderet. Cuius generis sunt
Tribuni pl. AEdilesq; Festus. Leges dicun-
tur Sanctae, vt muri, & legati. Sed hīc vo-
cantur Sacrosanctae, per emphasin quasi*

constantes ex sacris & sanctis, Nomos autem est lex musica. Sueton. in Nero, Nec ante cantare destitit, quam inchoatum absoluerit nomen. Suidae verba Latine dicam: Apollo post inuentam Lyram, hominibus ostendit nomos, seu leges ad viuendi rationem accommodatas. Pecunos enim hominum affectus à principio cantu demulcebat, atque aditum quendam ad praecipendum illa carminis suauitate sibi praemuniebat. Has vocarunt leges cytharedicas, a quibus deinde rationes canendi appellatae sunt nomi, Haec & alia multa huc spectantia Suidas in voce, Nomos. Quod si pluracupis de nomo, ad Iul. Pollucem lib. 4. ca. 9. & Plutarchum in Musica. Duodecim tabulas Carmine conscriptas fuisse testatur Cicero in Orator. Discebamus enim pueri XII vt carmen necessarium.

Neque vulnera tantum. Adeo persuasum fuit antiquis vulnera carminibus curari, vt nullam potiorē medicinā crediderint. Apuleius in apologia prima. Veteres, inquit, medici etiā carmina remedia vulnerū norant: vt omnis vetustissimis certissimus autor Homerus docet: qui facit Vlysssei de vulnere sanguinem profluentē sisti cātamine, haec ille. Plinius lib. 28. cap. 2. Dixit. (Inquit) Homerus,

rus, profluvium sanguinis, vulnerato femine
Vlisse inhibuisse carmine. Vide totum Pli-
nij caput, in cuius fine sic ait: Carmina quae-
dam extant contra grandines, contraq; mor-
borum genera, contraq; ambusta: quaedam
etiam experta.

Orpheos atq; lyram. De Amphione & Or-
pheo superuacaneum est aliquid dicere, quia
nil magis tritum apud poetas. De Orpheo
tamen, si curiosius aliquid aues, lege Pausa-
niam in Boeoticis latius haec differentem,
mytheologiam Orphei etiā explicat Pausa-
nias, & Horatius in arte poetica.

Improbis hanc Chelyn Neāthus. Tota haec nar-
ratio ex Luciano sumpta est in sermone aduer-
sus indoctum. Arbitror (inquit) non intem-
pestivum esse Lesbiam quandam fabulam
tibi narrare. Quum Orpheum Thressae mu-
lieres dilaniassent: ferunt caput votis
vna cum lyra quum primum Hebrus exce-
pisset, in Nigrum pontum eiectum, ac ita si-
mul caput, ac lyrā natasse: lugubre quiddam
lingua de Orphei nece canēte, ventis etiam
chordas percellētibus apti materiae redde-
bantur moduli. Sic ad Lesbum appulerunt:
incolae ab undis haec eripiētes caput sepul-
cro cōdiderunt. Chelyn vero in Apollinis
templo suspenderunt. vbi quum per lōgum

tempus rite asseruaretur, Neanthus Pyttaci tyranni filius (quum quæ de Lyra narrabantur, audisset: quomodo feras bestias hac delinisset Orpheus, plâtas, & saxa mouisset: ac demum Lyra ipsa mortuo vate vndarum impetû superasset, & modularetur) habendæ Lyrae cupidissimus sacerdotem ingenti pecunia corrupit, vt alia supposita Lyram Orphei sibi cōcederet. Qua accepta, interdum quidem illam nec pulsare in vrbe neque cuiquam ostendere audebat: nocte verò occulte, & in suburbium secedens Lyram pulsare quum inciperet, ineptissimum efficiebat sonorem. Demens & stolidus qui Musicae imperitus sperabat fore, vt diuinum aliquod carmen percussæ fides resonaret, quo cunctos permoueret, & animi affectus, quo vellet, traduceret: vt hoc nomine beatus haberetur Orphei musices haeres. Dum hæc agit, vicini canes, qui in illo loco erant plurimi, strepitu excitati coeunt, ac infelicem citharedum dilaniant. Hoc solum cum Orpheo commune habuit, quod canes, vt ille quondam feras, in se adduxit. De Lyra caelesti vide Lucianû in Astrologia & Higinum de stellis:

Quin & Pellaei, Hæc ex Plutatcho sumpta in vita Alex. Alexandro (inquit) ad exercitum pro-

proficiscente, cum alia deorum visa prodigia, tum vero Orphei simulacrum, quod in Libetris ex cupresso extat, per id tempus sudorē emisisse traditur. Vniuersos eo prodigio perterrefactos bona spe esse iussit Aristander; Sempiternae memoriae dicens, illius res gestas futuras, & maximum sudorem & laborem poetis, ac Musarum cultoribus allaturas. Idem scribit Arrianus lib. 1. Perip. vnde Lucanus lib. 1.

*Indigetes flexisse deos, vrbisq; laborem
Testatos sudore lares.*

Testatur etiam Philostratus Cyrū Persarum regem, quum In Odrusios exercitum moueret, ibidem oraculum Orphei consuluisse: & responsum accepisse M E A O K Y R E T V A. quod minus intellexit Cyrus, sed euentus declarauit. Nam quemadmodum Orpheus fuit à mulieribus discerptus, sic Cyri caput regina Scytharum Thomyris amputauit.

At in qui merito. Seruius. 6. Aeneidos ad illud. *Musaeum ante omnes:* Theologus (inquit) fuit iste post Orpheum. Et sunt variae de hoc opiniones: nam eum alij Lini filium, alij Orphei volunt: cuius eum constat fuisse discipulum: Nam ad ipsum primum carmen scribit, quod Cratera appellauit. Haec Seruius.

uius. Suidas duos Musaeos vetustissimos esse testatur: alterum Eleusinium Orphei discipulum tempore Cecropis secundi, qui filio Eumolpo Hypothecas. i. institutiones carmine conscriptas reliquit. alterum Thebanum Thamyrae filium, qui etiam ante Troianum bellum vixit. Laertius aliter lib. 1. Opusculum quod circumfertur de Leādrī & Herus amoribus cuiusnam sit, docti dubitant. Carmen autem Cratera vocatum Suidas Orpheo, vel Zopyro tribuit. Similiter etiam de Orphei operibus, quae leguntur, docti quoque dubitant. Nam Argonautica Orphei Cercopis Pythagorici Cicero dicit esse; alij Orphei Crotoniatae, qui cum Pisistrato tyranno vixit.

Contra aut indocilem. Duos Linos scribit Pausanias lib. 9. primum Amphimaro Neptuni filio ex Vrania genitum. Hunc interfecit Apollo, quia se cantu ipsi conferebat: Secundus minor Linus vocatur a Thebanis, fuit Ismenij filius, quem Hercules puer, dum ab eo musicam doceretur, occidit. Miror cur Pausanias addat haec verba: Carmina certe neque superior vlla Amphimari; neque hic posterior vlla fecere: vel quae fortassis fecerunt, ad posteritatis memoriam non peruenerunt: quum lib. 2. dixit: Sepulchra

chra ibidem sunt Lini Apollinis filij, & Psamathes Crotopi: & Linum quidem hūc eundem esse dicūt, qui carmina fecit. Idem in Arcadicis lib. 8. Ab his nihil ferè discrepantia suis etiam versibus Linum cecinisse tradunt. Haec Pausanias. Dicamus igitur Linum Apollinis filium fuisse poetam eximium, duosq; reliquos alienorum veruum cantores. Hic Linus ab Hercule, quem fidi bus docebat, est interfectus. Diodorus lib. 4. & Aelianus lib. 3. Var. hist.

Iam Methymnaeum. Quod mare non nouit, quae nescit Ariona tellus. inquit Ouidius, quare nos hic tacemus rem notissimam, quum praesertim in Scholijs ad Emblemata multa collegerimus ex Herodoto, Plinio, Eginno, Agellio, Ouidio, Oppiano.

Iam Thamuyram. Thamuyras, siue Thamyris filius fuit Philammonis & Arfiae nympphae, genere Thrax, qui prius turpem amorem in pueros excitauit. Hic quum pulchritudine, ac arte cytharae praestaret, ausus est cum Musis contendere: pactus ut si victor euaderet, ad omnes accederet: sin victus, ut priuaretur arbitrio musarum re aliqua. Musae igitur victrices illum oculis, arte cytharae, atque adeo intellectu priuarunt. Haec ex Homeri schol. li. 2. Iliad. ad illa carmina.

— & Dorion: hic ubi Musae

Treicium Thamyrim spoliarunt carmine dulci,
Euryti ab Oechalia venientem; quæ lenis ardor
Reddiderat tumidum, laurum premia, quânis
Certantes canerent Musae Iouis aurea proles.
Ast illae iratae coecum fecere: canendi
Dulciter, & citharae dantes obliuia vati.

Statius lib. 4. Thebaid. sic ex Homero.

Dorion: hic fretus doctas anteire canendo
Aonias, multos Thamyris damnatus in annos.
Ore simul, Cytaraque.

Hoc enim Cyrrheus Philammon, Apponam
primum Pausaniae verba in Phocicis, obscu-
ra deinde Politiani carmina declarabo.
Quum cepti (inquit) iam essent Pythici ludi
celebrari, antiquissimum fuisse omnium
certamen memorant inter eos qui praemio
proposito, hymnum in Apollinis honorem
cecinissent. Et primū quidem omnium psal-
lentem vicisse Chrysothemias à Creta: cuius
pater Carmanor Apollinem de caede pur-
gasset. Consecutos Philammonem Chryso-
themidis ipsius, & Philammonis filium
Thamyrim. Haec ille. Philammon ergo fi-
lius fuit Thamyridis ex Brinthis Edonū oppi-
do: sed vocat illum Politianus Cyrrhaeum,
quia filius Apollinis erat, qui Cyrrhaeus
dicitur. Chione Nymphea (ut habet Ouid. 11.
Metam.)

Metam.) cōcepit ex Mercurio & Apolline:

Nascitur è Phoebō (namq; est enixa gemellos)

Carmine vocali clarus, citharaq; Philammon.

Sic igitur ordino contextum: Inter poetas, qui cantu in sacris certaminibus floruerunt, palmamq; obtinuerunt, primus fuit (de tempore loquor) Chrysothemis Cretenfis: secundus Philammon: tertius Thamyris. Nam alios duos Demodocum, & Phegium non est cur memoremus: quia sicut tempore priores sunt, ita diuinis Homeri carminibus quotidie reiuuenescunt. Homerus dictus fuit Melesigenes, quod iuxta fluium Meletem fuerit generatus. Demodocus celebratur in Odyssæa. Phoemius item cantabat inter procos ad mensas Neritias. i. Ithacenses. Hunc Vlysses non occidit, quia comperit inuitū illum ad cantandum accessisse.

Etenim ut stellas, Arrepta occasione ab his cantoribus, quos Homerus celebres fecit, de ipso Homero, atque Virgilio pauca praelibat, plura in Ambra, & Mantone dicturus. Similitudinem adumbravit Politianus poetæ Leonidæ in Graecis epigrammatibus, sic:

*Astra quidē obscurat, & sacrae cornua Luna, ut
Excussit auricomus Phaebus ab axe in bar:*

*Sed vates superat simul omnes diuus Homerus
Praelucens claram Pieridum faculam.*

Maeoni⁹ dictus fuit Homerus à patria Maeonia, siue à patre Maeone, qui fratris filiam in grauidauit, ex qua natus est Homerus, ex Plutarcho. Vide scholia ad emblemata.

Vnum q. d. c. Vulgatus est vericulus.

Ἡσόδῳ μὲν ἐγὼ, ἐξαρχαῶς εἰς θεῶν ὄμνησιν, id est,

*Ipse quidem eecini, scripsit diuinus Homerus,
Virgilius, cui rure sacro, id est, Virgilius par
est Homero in Aeneide, in Georgicis supe-
rat Hesiodum, & pastoralis carmine Theo-
critum. Paulo aliter in Mantone.*

*Namque Siracosis quamuis assurgat auenis,
Hesiodum premit, & magno cōtendi Homero,
Id est,*

*Quamuis honorem praestet Theocrito, id
enim est assurgere: alij legunt: quū vix assur-
gat, id est, quum vix honorem & reueren-
tiam, vt ita dicam, praestet, & cōcedat Theo-
crito, caet.*

*Liur tandem & sandalion, Liuorem posuit
pro Momo; Fuit autē Momus Nocte matre,
Somno patre progenitus: vt ait Hesiodus in
Theogonia: cui deo mos est, ipsum quidem
nihil operis edere, aliorum verò deorū ope-
ra curiosè contemplari, & si quid omissum,
sum-*

summa curiositate carpere. Ouid. de Adonis forma.

Laudaret faciem Liur quoque.

Politianus autem hoc loco transtulit verba Philostrati in epistola ad uxorem, quæ sic latine sonant. Hunc Momum in Venere nihil alioqui, quod reprehenderet inuenisse, nisi quod sandalium illius calumniabatur, ut stridulum, nimisque loquax ac strepitu molestum. Quod si Venus citra sandalium incesisset, ita ut emerisset e mari tota nuda, nullam omnino ansam carpendi Momus inuenisset. vide Adag. *Momo satisfacere.* Dione fuit Veneris mater, sed pro ipsa Venere saepius accipitur. Vide Scholia ad emblemata.

Excipiunt gemini procul hos, Post Homerum, & Virgilium, annumerat reliquos poetas Epicos; & Latinos cum Graecis componit. Ac primum Antimachum Graecum cum Pappinio Statio Latino, qui ambo Thebanum bellum scripsere. Sed quamuis hos secundo enumerat loco post Homerum, & Virgilium: alludit tamen ad illud Virgilij 5. Aeneid.

Proximus huic, longo sed proximus intervallo: Antimachi tres fuere. Hic de quo agit Politianus fuit Colophonius Hyparchi filius, Panyasidos discipulus, & Stesimbroti. Alius

fuit Aegyptius ex Heliopoli, qui multis verbis scripsit Cosmopoeiā. Tertius cognomento Psecas, quod familiares conuiuijs aspergeret. De hoc nostro dixit Catullus

At populus tui mudo gaudeat Antimacho,
Scripsit Thebaida, is adeo verbosus fuisse traditur, ut antequam septem Duces circum Thebana moenia duceret. 24. libros scripserit, fecit multa alia opera inter quae carmen est in Lydae funere, quam perditē amauit. Plutarchus in cōsolatione ad Apolloniam, hanc eius vxorem fuisse autumat. Poëma ipsum elegiacis conscriptum carminibus vocatur *Lyde* à nomine puellae. Vide Suidam *Lyde*: hinc illud Ouidij

Nec tantum Clario Lyde dilecta poëtae.

Plutarchus in vita Lysandri sic ait: Nā cum Niceratus Heracleota & Antimachus Colophonius Lysandro poemata legissent, Lysander Nicerato coronam, Antimacho nihil donauit. Quare Antimachus moestitia affectus, scripta à se carmina aboleuit. At iuuenis adhuc Plato Antimachi admiratus ingenium, eum solari coepit: Morbum, dicens, siue calamitatem esse ignorantibus, ipsam ignorantiam, ut luminis orbitatem caecis. Proditum insuper est memoriae, quum conuocatis auditoribus magnū

gnum suum illud opus legeret : & eum omnes , praeter Platonem , reliquissent legam nihilominus : Plato enim mihi vnus est instar omnium . Haec , Cicer. de claris orat. Quintil. lib. 10. Contra in Antimacho vis, & grauitas, & minime vulgare eloquentiae genus habet laudem. caet.

Statius Neapolitanus fuit. Neapolis autem à Cumis duxit originem, teste Plinio, & Strabone, Scripsit Statius Thebaida, & Achilleida: sed hanc non absoluit, vt ipsemet innuit 4. Silu. *Et primis me se cte meus haeret Achilles.* Scripsit & Siluas, & à Domitiano aurea corona donatus est. 4. Silu. *Palladio me tua manus induit auro.*

Ecce alij primo. Recenset poetas Graecos, & Latinos, qui Argonautica scripsere : Orpheum Crotoniata, Apolloniū Rhodium, Varronem Atacinum, Valerium Flaccum Setinum.

Palladium ratem vocat, quia Palladis monitu, & ductu fuit fabricata. *Tabulas loquaces* dicit, quia Argo navis vocem edebat, vt ait Apollonius lib. 4. & Cic. de claris orat. & Seneca in Medea *Ipsam quae vocem perdidit Argo.* Pallas enim ex quercu Dodonaea, quae vocem humanam aliquando edidit, lignum quodā Argo naui impegit. Orpheus igitur

igitur Crotoniata induit sibi personam Orphei Oeagri filij, & Calliopes, illius inquam qui vere inter Argonautas enumeratur. *Mysselli gente Salubri*. Myssellus condidit urbem Crotonem. & de Crotonis salubritate agit Plinius & Strabo. & extat adagium *Crotone salubrius. & Donum quodcunque*. *Alter Alexandri Nilot*. Apollonius Rhodius Alexandrinus fuit, & ex tribu Ptolemaide: sed quum calumnijs aliorum poetarum incesceretur, in Rhodum concessit: inde maluit Rhodius, quam Alexandrinus vocari. Fuit discipulus Callimachi, qui Callimachus nescio qua contumelia ab illo exasperatus dirum, & maledicum illud Carmen euomuit, quod Ibin vocavit, quem Ovidius est imitatus. Composuit Apollonius varium & praeclarum illud opus *Argonautica*, ex cuius lib. 4. Virgilius suum quartum *Aeneidos* fere expressit. De Apollonio vide Quintil. lib. 10. cap. 1. *Tumidamq; Colosso*, de admirando Colossi Rodij opere vide Plin. lib. 24. c. 7. *Et irriguam pluuio auro*, Alludit ad Pindari verba in Olimp. oda 7. de Rhodijs loquentis: Vbi quondam magnus deorum rex aureis imbribus rigauit urbem. & infra eadem oda: *Atque illis flauam adducens nebulam multum pluit auri*.

Huius in Ansonio, Varro Atacinus scripsit Argonautica: imitatus, seu potius interpretatus Apolloniū. Quintil. loco citato: Atacinus varro in ijs, per quae nomen est adsecutus, interpret operis alieni, non spernendus quidem, verum ad augendam facultatē dicendi parum locuples. Atax fluvius est Galliae Narbonensis. Varronem hunc sic laudat Ovidius.

Varronem primamque ratem, quae nesciet aetas?

Aurea q̄, Aesonio terga petita ducis?

Scripsit etiam Atacinus elegiaco carmine Leucadiam, id est, de amica sua. Propertius lib. 2.

Haec quoque perfecto ludebat Iasone Varro:

Varro Leucadiae maxima cura suae.

Scripsit & saturas Lucillium imitatus (qui primus Saturā scripsit, teste Plinio in prooemio) Alius M. Varro Romanus saturas etiā scripsit: sed Politianus de Atacino loquitur. Fuit porro Lucillius Italus Ex Arunca urbe: Sed (ut sentit Horatius) Atacinus minus foelix in Saturis:

Hoc erat, experte frustra Varrone Atacino,

Atq; quibusdā alijs, melius quod scribere possem.

Iuuenalis sat. 1. de Lucillio, & Satyra sic:

Quis tamen hoc libeat potius decurrere campo,

Per quē magnae equos Aruncae flexit alumnus.

Eleganter Politianus ad Horatij, & Iuuenalis verba respexit:

— Succeedere magno

Arancae quondam frustra conatus alumno.
Nam te Flacce sinu. Valerius Flaccus scripsit
itidem Argonautica: sed morte praeuentus
opus perficere non potuit. Quidam Setinū
faciunt ex Campania. Martialis Patauinum
vocare videtur: lib. 1.

O mihi curarum pretium non vile mearum,
Flacce Antenorēi spes, & alumne laris.

Quintil. loco citato: Multū in Valerio Flacco nuper amissimus. Dicaui autem suū opus
imperatorī Vespasiano.

Actibi Daedalaos monitus. Hesiodi mediocritatem in inscribendo laudat: quem admodū
Daedalus Icarum filium monebat dicens
apud Ovidium:

Inter utrunque vola: media tutissimus ibis.

Quintil. lib. 10. Raro assurgit Hesiodus, magna-
que pars eius in nominibus est occupa-
ta, tamen vtilis circa praecepta sententiae,
lenitasque verborum, & compositionis pro-
babilis: daturque ei palma in illo medio ge-
nere dicendi. Scilicet huic patris pecudes. Hoc
ipse de se in Theogonia.

Hae prius Hesiodo cuntes dum pasceret agnas
Monte sacro, pulchrā dederunt ad carmina vocē.

Tam sceptrum legere ex lauro, ramumq; dederunt
Diuinamque ambas vocem fudere per aureis.
De lauro multa diximus in Emblem. Hic tã
tum illud repeto: Poetas olim vocari solitos
Daphnephagos: idest, laurum vescentes.
Quia laurus Apollini sacra symbolum va-
ticiuij habetur. Vnde Iuuenal. *Laurumq; mo-
mordit.* Vnde etiam addit Hesiodus à Musis
sibi datum scire.

*Quae sint, quae fuerint, quae mox ventura tra-
hantur.*

Enumerat Politianus Hesiodi opera. Qua
Superum caneret stirpem. Extat hoc opus & di-
citur Theogonia, idest, de Gentilitate deo-
rum. *Præceptaq; morum.* Quintilian. lib. 1. cap.
1. memorat Hypothecas, idest, praecepta
morum, nō extat. Extat opus quod dicitur,
E R G A, idest, opera & Dies. *Clupeumq; tre-
mendi Herculis.* Extat Herculis Clypeus, sed
de autore ambigitur. Et vet. diu. genus He-
roinas. Lucianus in Disertatione cum He-
siodo, dicit, libris quinque scripsisse He-
siodum catalogum Illustriū Heroinarum.
Idem aiunt Plutarchus de claris mulieribus
& Pausanias, lib. 1. & Suidas. Citat etiã Stra-
bo lib. 7. Hesiodi opus de terræ ambitu. Pli-
nius lib. 18, cap. 25. Hesiodi Astrologiam me-
morat.

morat. Alia opera commemorat Pausanias in Boeoticis, cuius verba subscribam: Boeotiorum quidem pupuli, qui circa Heliconē domicilia habent, ex opinione quadam à maioribus accepta, Hesiodum negant aliud quicquam, præter illud poema, quæ Opera appellantur, scriptum reliquisse. Quin & ex eo Musarum inuocationem, quæ in Exordio est, remouent. Principium statuētes carminum eum locum fuisse, qui de Contentionibus est. Diuersa est ab hac, eorum sententia, qui multa alia versuum volumina Hesiodo ascribant: Ea videlicet, quæ in mulieres decantata sunt: & quas magnas Eoëas vocant: Deorum gentilitatem: In Melampodemi vatem carmen: Thesei cum Perithoo ad inferos descensum: Chironis præceptionem ad Achillem instituendam: Tum quæ operibus & diebus continentur. Didicisse iidem Hesiodum diuinandi artem tradunt ab Acarnanibus. Erexant sane eius de Diuinatione carmina; quæ ipsi legimus cum ijs, quæ ad finem additæ sunt, explicationibus. Contraria etiam quedam de Hesiodi morte narrantur. Nam Ginyetoris filios ob Hesiodi necem, Climentem, & Antiphū, ex Naupecto in Molucricam terram confugisse: & illic ob violatum Neptuni numen poenas susce

suscepisse, omnium hæc eadem sunt sermo-
nibus vulgata: sed adolescentium sororem
quum alius vitiaisset, in stupri suspensionem
falso Hesiodum vocatum, alij dixerunt: alij
vero illū haud dubie culpa nō vacasse. Hæc
Pausan.

¶ Ergo & Chalcidico. Magna quæstio est (sed
non hoc loco excutienda) vter prior fuerit,
Homerus ne, an Hesiodus. Est tamen inter
Græca epigrammata nomine Hesiodi disti-
chum tale ex lib. 3.

Ἡσίοδος Μῆσας ἐλικώνισι Τόνδ' ἀνέθηκε
ὕμνον, νικῆσας ἐν χαλκιδιδαίου Οὐκροῦ, id est.

Hesiodus musis, quæ sunt Helicone dicauit

Hec, cantu vincens diuinum Chalcide Homerū.

Hesiodus ipse in Georgicis non procul a fi-
ne meminit huius certaminis, sed Homerū
non nominat, imo etiam ex ipsis carmini-
bus elicio multis annis post Homerū fuisse,
siquidem Homerū circa tempora Troia-
na floruisse aiunt. Carmina sic habent.

*Non tamen ipse rei, quæ pertinet ad mare, doctus
Nam nunquam rate sum spacioſa per æquora
veſtus,*

*Præterquam Euboam ad vicinam ex Aulide:
vbi olim*

*Argiui a ducibus populi collectio facta est,
Dū seuum mare ibi tenuit Troiam ire volentes.*

*Illuc Amphidamantis ego ad certamina veni,
 Chalcidaque intraui: nam plurima premia clari
 Proclamata viri statuere: at carmine tunc me
 Victorem tripodem auritum retulisse recordor.
 Hunc ego suspendi Musis Heliconis honorem:
 Auritum tripodam dixit, id est habentem anfas,
 ut aures. Græce est ΑΤΟΕΝΤΑ, Hanc con-
 tentionem narrat etiam Plutarchus in con-
 uiuiio septem sapientum: dicitque fuisse iudi-
 cem Panidem Chalcidis regem: vnde pro-
 uerbum, *Panidae suffragium*, in illos qui ali-
 quid in erudite iudicant. Vide Gellium lib. 3.
 cap. vndec. ¶ *Moxque dolo extinct.* Plutarchus
 in conuiuiio, non longe à fine: Milesius (in-
 quit) quidam, cum quo hospitij, ac cōuictus
 vsus Hesiodo intercedebat, apud Locros ho-
 spitis filix pudicitiam clam imminuerat. Re-
 comperta creditum est Hesiodum ab initio
 conscium flagitij fuisse, in eoque occultan-
 do operam nauasse: quum ille insons, nulla-
 que culpa in iram hominum per calūniam,
 & sinistras incidisset suspitiones, Nihilomi-
 nus eum puellæ fratres apud Locrense Ne-
 meum ex insidijs trucidauerunt. Et paullo
 post: Hesiodi autem cadauer, vbi primum à
 terra in mare excidit, excipiens delphinorū
 grex ad Rhium & Molycriam deportauit.
Nec defuit index. tur.ca.) Plutarchus de in-
 dultis.*

dust. animal. Idem fecisse aiunt Hesiodi il-
 lius sapientis canem, qui Ganyetoris Naupa-
 ctij filios prodiderit, a quibus Hesiodus in-
 terfectus fuerat. *Darent qui corpora fontum,*
 idest, neque defuerunt, qui fontes proijceret
 in mare. Plutarchus in eodem conuiuio sic:
 Quum vero cadauer viderent adferri: mira-
 ti (vt par erat) ad litus accurrerunt, quum-
 que cadauer recens interfecti Hesiodi agno-
 scerent; gloria hominis permoti; nihil anti-
 quius habuere, quam cadis autorem quare-
 re. A coito eis res successit: inuentosque per-
 cussos viuos in mare præcipitauerunt, &
 eorum domum diruerunt. Ipse Hesiodus
 apud Nemeum sepultus est & sepulchrum
 eius plerique peregrini ignorant: Occulta-
 tur enim propter Orchomenios, qui illud
 quarunt, & reliquias Hesiodi monitu oracu-
 li cuiusdam auferre, & apud se habere cu-
 piunt. Hæc Plutarch. *Ossa que fatali tell. Myn,*
 Pausanias paullo post in Bæoticis refert: Se-
 pulchar visuntur Minyæ & Hesiodi. Hesio-
 di vero ossa hoc modo se [Orchomeni] rece-
 pisse narrât. Scuiète in homines ac pecudes
 pestilentia, missos ad oraculum cōsultores,
 responsum tulisse ad sedandam lucem, vnicū
 illud fore auxilium, si ex Naupacto agro, in
 Orchomenium Hesiodi ossa deportassent:

Aliam sanè nullam reperiri posse mali leuationem. Percur ètatos rursus eos in quatan-
dem Naupactij agri parte essent illa repertu-
ri, respondisse Pythiam, locum cornicem
monstraturam. Quùm redirent in patriam,
qui sciscitatum missi fuerant, non longè à
via cornicem conspexisse saxo insidentem:
ibique Hesiodi ossa inuētā in eius saxi latebra
cum hac elegorum inscriptione.

Hesiodi patria est frumenti fertilis Ascræ,

Sed bello insignes ossa tenent Minyæ.

Huius in Argolicis excellit gloria terris,

Iudicium quibus est, ingeniumque sagax.

*Annojæ conspectu. vide adagium. Cornicibus vi-
uacior.*

Nec quæ mag. Pisander Pisonis & Aristac-
niæ filius. Alexandrinus fuit, sed quùm in Rho-
dum se contulisset maluit se Camirensem
x appellari quam Alexandrinum. Camirus
enim vrbs est Rhodi vt ait Pomp. Mela & re-
liqui. Scripsit Pisander duobus libris, qui de
siderantur, labores Herculis. in his primus
ipse clauam Herculi dedit. Vide Macro. li.
5. Satur. c. 2. Meminit Pausanias in fine secū-
di Pisandri Camirēsis eiusq; operis de Hercu-
le: dicitur itaq; Camirēsis & Camiræus. Alius
fuit Pisander Larādæus poëta; itē alius miles
de quo extat prouerbiū, *Timidior Pisandro.*

ordo autem versuū est: Musa Pisandri neq;
 nullum, id est, aliquod nomen, & decus con-
 ciliat Camiro sterili. Camirus porro ab Ho-
 mero in catalogo nauium vocatur Sterilis,
 strabo libro. 14. Nec qui bis senos, Pan-
 nyasin dicit: Is enim labores Herculis qua-
 tuordecim voluminibus scripsit. Opus illud
 Heracleia nuncupauit. Ipse Halicarnasseus
 fuit. Meminit huius poetæ Pausanias in Pho-
 cicis: Panyasis (inquit) Poliarchi filius in his
 versibus, quos in Herculem fecit, &c. dein-
 de citat eius duo carmina. Quintiliani por-
 rō verba hæc sunt. Panyasim ex utroque (He-
 siodo & Antimacho) mistū putāt, in eloquē-
 do neutrius æquare virtutes, alterū tamē ab
 eo materia, alterū disponendi ratione supera-
 ri. Hæc ille. Hinc patēt carmina. Nō saltē lau-
 dibus æquet Ascræū, id est, Hesiodū, Clariū,
 id est, Antimachū, vt diximus supra. Scripsit
 alia multa Panyasis, vt refert Suidas.

Nec Calcis alumnum. Euphorion Chalcidicus
 Polymneti filius fuit, inter opera quæ scri-
 psit, referuntur Mopsopia, id est, res Ahe-
 nenses, nā Athenæ cognominatæ sunt Mo-
 psopiæ. Hunc poetam transferebat Gallus
 poeta in Latinam linguam, vt innuit Virgi-
 lius in Gallo.

Ibo & Chalcidico quæ sunt mihi condita versa.

Carmina, pastoris Siculi modulabor aenea.

His tibi Grinei nemoris dicatur origo.

Neque Tyrtæi Lacedæm. Tyrtæi poetæ historiam nemo melius Pausania narrat, quapropter illius apponam verba ex Messenicis: Adversus Messenios Lacedæmonijs bellum gerentibus Delphicum oraculum de belli exitu datum est, ut Atheniensem hominem rerum gerendarum authorem accerferent. Quare cum per legatos de oraculo docuissent Athenienses, ac simul Atheniensem sibi hominem cuius viderentur consilio, de poposcissent: ea res animi dubios tenuit Athenienses. Nam & periculosum nimis fore reipublicæ suæ iudicabant, si Lacedæmonij parte Peloponnesi optima potirentur, & rursus diuinis vocibus non parere nefarium censebāt. Cōsiliū ut in re dubia anceps capuit. Erat Athenis Tyrtæus quidā, ludi magister, qui neq; satis mēte valere credebatur, & altero claudicabat pede. Hunc ad Spartanos misere. Ibi ille modo ciuitatis principes, modo plebē, proinde ut locus, aut tēpus tulisset, elegos, & anapœstos decantans, quod facto opus esset edocebat. Hactenus Pausanias Ioan. Zezes aliquot Tyrtæicarmina profert sit.

*Eia agite ô Spartæ proles generosa parentum
Læna ferat Clypeos, audacter mittite contos.*

Spartanum est pulchra vitas impendere morti.

De hoc Horat., in Arte.

— *Post hos insignis Homerus,*

Tyrthæusque mares animos in Martia bella versibus exacuit.

Vide Suidam, & Iustinum lib. 3. Plutarch. in vita Agidis & in lib. de indust. animal. Athene. lib. 14. Plato.

Adde nouis, m. c. f. Parth. Duo fuerunt Parthenij vt refert Suidas, loquitur hic Politianus de Partenio Chio qui Metamorphoseos libros scripsit, vt citat Plutarchus & Eustathius in Homerum. Hunc poetam imitatus est Ouidius in sua Metamorpho.

Vide Suidam in voce Nestor.

Pictique notantem. Aratus Solensis Athenodori & Lenodora filius, scripsit Phænomena, quod opus M. Tullius latino carmine vertit: scripsit itē alia multa vt tradit Suidas & Pausan. Cicero vero in dialogis de Oratore sic meminit de Arato. Cōstat (inquit) inter doctos hominem ignarum astrologiæ ornatis-
simsimis, atque optimis versibus Aratum de Cælo, & Stellis scripsisse. Quintiliani verò iudicium tale est. Arati materia motu caret, vt in qua nulla varietas, nullus affectus, nulla personæ cuiusquā sit oratio. Sufficit tamen operi cui se parem credidit, Cui cor ab intor-

f. o. a. *Phi.* dilexit Aratus Philinum puerum
cuius meminit Theocritus in *Thalyfijis*. Et
portentoso. Arati sepulchrum sic celebrat
Póponius Mela: iuxta Solos (inquit) in pa-
rvo tumulo Arati poëtæ monumentū, ideo
referendū, quia ignotū, quā ob causam iacta
in id saxa disiliunt. Huius testimoniū citat
D. Paulus act. 17. qui etiā Paulus Cilix fuit.
Nec te quē Colophon. Nicāder Xenophanis fi-
lius Clari⁹ fuit, vt ipse testatur in fine Operis
cū inquit. — *Vrbs nebulosa Claros genuit.*

Sed Politianus sequutus Ciceronem, Colo-
phoniū illum facit. Verba Ciceronis in dia-
logis de Oratore sunt hæc. Cōstat de rebus
rusticis hominem ab agro remotissimū Ni-
candrum Colophonium, poëtica quadam
facultate non rustica, scripsisse præclare. à
Macrobio etiam & alijs vocatur Colopho-
nius fortasse quia Claros & Colophon cō-
terminę sunt ciuitates. *Pæonijs Celebrē* quia
medicus fuit. & Pæon medicus est celebra-
rim⁹ apud Homerū lib. 5. *Iliad.* vnde Pæoni⁹.
i. medicinalis. *Qui nigra venena.* scripsit inter
alia opera Theriaca, & Alexipharmaca quæ
extāt. Prognostica, & Georgica desiderātur.
Vide Suidā in voce Nicāder, & Macrob. li. 5.
Satur. c. vltimo. *Sed lustra ferarū.* Oppianus
Agēsilai Anazarbeni, & Zenodætæ filius flo-
ruit

ruit M. Antonij Imperatoris, & Seueri tēpo-
ribus. Mortuo autē Seuerō, a quo iussus fuerat
exulare, opus q̄ de piscib⁹ in exilio cōposue-
rat Antonino Seueri filio dicauit. At vero tā
gratus fuit Antonin⁹ erga Oppianū vt eū cū
patre ab exilio reuocauerit, & insuper pro
singulis eius operis versibus vnū aureum re-
penderit. Vnde Oppiani carminadiciuntur a
multis aurea, quia fuerunt auro repensā. fuit
verō cilix Oppianus vt ait Athenęus scripsit
de venatione, de aucupio, de piscib⁹, quod
opus vt diximus dedicauit Pio Antonino.
partim ex Suida partim ex alijs.

Pingit & exig. Multi fuere Dionysij. Hic de
quo nobis sermo est, creditur fuisse Afer,
quod opus nunc etiam extat, cum doctissi-
mis commentarijs Græcis.

Sed non & prælia Bæchi; Nonnus Panopo-
litanus scripsit Dionysiacon. 48. libros, qui
extāt Græce. vide Politian, Miscell. ii. scrip-
sit etiā carmine paraphratin in Euangelium
D. Ioannis. vide Suidam in voce Nonnæ.

Battiades Hecalem sonat. Callimachus Cy-
renæus Battifilius, aut originem a Batto Cy-
renes rege ducens multa scripsit, e quibus tā-
tū aliquot hymnos habemus. Callimachus
(vt ipsemet innuit in hymno Apollinis, &
scholiastes annotat) reprehensus ab emulis,

quod magnum non posset poema condere,
coactus est Hecalem scribere: & Thesei la-
bores in Tauro Marathonio trucidando. He-
cale autem fuit anus quæ adolefcētem The-
seum hospitio acceperat. vide Politianū Mis-
cell. 24. Petronius Arbiter.

*Qualis in Actæa quondam fuit hospita terra
Digna sacris Hecale: quā Musa loquentibus
annis*

Battiadæ veteris viuendo tradidit æno.
Hinc Politianus addit: *Celsior assæro. i. altior*
quam solebat. Scripsit & T A A I T I A.
i. causas, aut de causis rerum. Martial.

*Si non vis Mamurra tuos cognoscere mores,
Nec te scire: legas Aitia Callimachi.*
Scripsit & Amatoria versibus Elegiacis. Un-
deno pede. i. hexametro & Pentametro. sic
enim dixit Onid.

Musa per vndenos emodulanda pedes.
Scripsit contra Appolloniū Rhodium poe-
ma Ibin. vide scholia nostra ad emblemata cu-
ius est titulus. In Sordidos. scripsit etiā, lam-
bos; Comedias, & Tragædias:

Sed Tiberin dominum rerum Callimacho
comparat Ouidium. Nam Ouidius etiam va-
ria poemata edidit, etiam Ibin scripsit in he-
cem. vnde Politianus

Inuoluitq. nouum dubijs ambagibus Ibin:
De

De Ouidio pauca hic sunt prælibanda. Eius vitam multi scripserunt, *vel memorat pisces.* Scripsit Halieutica. i. de piscib. vide Plin. lib. 32. c. 2. *Coelo labentia computat astra.* Scripsit Phaenomena, ut autor est Lactāt. lib. 2. cap. 5. Diuinar. Instit. Composuit Ouidius tragoediam Medeam, ex versibus Virgilianis, teste Tertulliano, quā agit de Centonibus. Hāc vocat Politianus, *Consuetum syrma.* Est enim syrma vestis tragica cum longa cauda; à Syro, quod est: traho. *Indulgens tamen.* Aiebat Ouidius (referente Seneca. 2. declamat.) decentiorem esse faciem, in qua aliquis naeuus eisset. vide quæ amnotaui in Emblem. titulo, Non vulganda consilia.

Iam senior triplici. Ennius Calaber fuit è Rudis. Dicebat se tria corda habere, eo quod loqui Græce, Latine, & Osce sciret. Gellius lib. 17. ca. 17. Dicebat idem, se in somnis Homerianam accepisse. Horat. 2. epist.

*Ennius & sapiēs, & fortis, & alter Homerus,
Ut critici dicunt.* Persius sat. 6.

Lunai portum est opera cognoscere ciues.

Coriubet hoc Enni: postquam destertuit esse

Moeonides Quinctus pauone ex Pythagoreo.

Citatur passim hic versiculus ex Ennio.

— *Mihi visus Homerus adesse poeta.*

Pauper opum, fidens animi, Agellius lib. 12. ca.

4. pro.

4. profert versus, quibus ipsemet Ennius suos mores, & vitæ genus describit. Cic. in Senect. vocat Ennium fidei plenom, haud magna in re idem Cicero, ductum Ennium Romanum Questore Catone dicit. 4. Tusc. *Mox comes armorum Fulvii*, Cic. pro Archia: iam vero ille, qui cum Aetolis, Ennio comite bellavit, Fulvius, non dubitavit Martis manubias Musis consecrare. Silius Italicus lib. 12. eleganter per multa carmina pugnas Ennii describit, ex illo versu:

Sed vos Calliope nostro donate labori, tæc.
Sepulchrū habuit cōmune cum Scipione.
Oud. 3. de Arte Aman.

Ennius emernit Calabris in mōtibus ortus
Contiguus ponti Scipio magne tibi.
Antea legebatur (hortos contiguos) & suspicor ita legisse Politian.
In Ennii sepulchrum tale epitaphium celebrat M. Tullius.

Aspicite O Ciues, senis Ennii imaginis vrnā:
Hic vestrum panxit maxima facta patrum.
Nemo me lacrumis decoret, neq. funera fletu
Faxit. Quor? volito docta per ora virum.

Claudianus loquens de Scipione
Hærebat doctus lateri, castrisq. solebat
Omnibus in medias Ennius ire tubas.

Scriptit Tragædias, Comedias, & Saturas,
Latio-

Latior, Euhemeron infert, id est, Latine vertit:
Cic. 1. Nat. Deorum: Quæ ratio maxime tra-
ctata ab Euhemero est: quæ noster & inter-
pretatus, & secutus est præter cæteros En-
nius. vide Politia. Miscell. 35.

Deflorans carmina Nevij .i. quemad-
modum Ennius multa furatus est à Ne-
vio, qui scripsit bellum Punicum, ita En-
nium Virgilius expurgavit, & ab eo multa
selegit. Cic. in Bruto. Quid, nostri veteres
versus ubi sunt? *Quos olim Fauni, vatesq; cane-*
bant. Et paulo inferius: Neq; vero tibi aliter
videri debet, qui a Nevio vel fûsisti multa,
si fateris: vel si negas, surripuisti. Virgiliû ve-
ro sæpe solitum dicere aiunt: se ab stercore
Ennij margaritas seligere. unde illud mi-
nui poetæ.

Virgilius gemmas Enni de stercore legit:

Et mihi sunt vatam plura notanda luto.

Vide Plin. lib. 7. ca. 30. & Quintil. lib. 9. cap.
ultimo, & Polit. Miscell. 15.

Sed quâquâ imprimis. C. Valerius, Catullus &
Aimilius Macer Veronenses fuerunt. Catul-
lus multa scripsit, quæ interciderunt. Dilexit
Clodiam (Apuleius Apolog. i.) quam vo-
cat Lesbiam in carminibus. Aliquando est
in Caesarem inuectus, sed tandem in amici-
tiâ receptus. Sueton; in Caesare: Valerium

Catullum, à quo sibi versiculis de Mamurra
perpetua stigmata imposita non dissimula
uerat, satisfaciens eadem die adhibuit
coenae: hospitioque patris eius, sicut consue
uerat, uti perseueravit. De Aimylio Macro
sic meminit Ouidius

*Saepe suas volures legit mihi grandior aeno,
Quaeq; nocet serpens, quae iunet herba, Macer.*

Nec qui philtre bibit. Lucretius Romanus
fuit: scripsit libros de Natura rerum. Eusebius
in Chronicis sic: Titus Lucretius Carus poe
ta nascitur: qui postea amatorio poculo in
furorem versus, quum aliquot libros per in
terualla insaniae conscripsisset, quos postea
Cicero emendauit, propria se manu interfe
cit. ann. aetatis 43.

Aerisonas pedibus. Empedocles Metonis
filius Siculus ex Agrigento scripsit Graecis
versibus de rerum Natura, & saepe citatur
ab Arist. *Indutus amyclas*, correx, ex suida.
Empedocles (inquit) coronam portabat au
ream in capite, & amyclas aereas in pedibus,
Delphicasq; coronas in manibus. Horatius
in Arte. *Dicam: Siculiq; poetae*

*Naerrabo interitum: Dens immortalis haberi
Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus
Aethnam Infiluit.*

varie narrat eius mortem Diogenes Laertius,
& ex

& ex carmine Democriti Troezenij suffocatum memorat.

Connexo ex alta laqueo sua, guttura cornu

Inseruisse, anima ut tetrū penetraret ad orcū.

De hoc intelligendus Ouidius in Ibin; non ut Calderinus.

Vt ve Siracosio perstricta fauce poetæ,

Sic animae laqueo sit via clausa tuæ;

*Et cui de vocum, Heraclitus Ephesius Blisonis filius cognomine Scoreinòs, i. tenebri-
cosus propter obscuritatem. Hic quotiescū-
que domo exhibat, lacrimas fundebat huma-
nas cogitationes & conatus deplorās. Con-
tra illa omnia Democritus ridebat. De his
diximus emblemate 151. in vitam humanam
vide Adag. Delius natator.*

*Emicat Hesperio, Lucani vitam passim leges.
Politianus hic sequitur Papinium Statium,
qui post Lucani mortem Pollam Argenta-
riam duxit uxorem: & natalē Lucani cele-
brat lib. 2. Silvarum, conferamus nunc Poli-
tanium cum Statio, Polit. Qui vix puber ad-
huc. Stat. Ac primum teneris adhuc in annis Lu-
des Hectora, Thessalosq; currus: Et supplex Pri-
mi potentis anrum. Polit. Tartareasque domos,
Stat. Et sedes referabis inferorum. Polit. Dirum
que Neronem, Stat. Dices culminibus Remi va-
gantes Infandos domini nocentis ignes. Polit.*

*Orpheaque, Stat. Ingratus Nero dulcibus thea-
 aris Et noster tibi praeferetur Orpheus. Quum
 enim Nero Niobem se recitaturum promit-
 teret, Lucanus Orphea ex tēpore recitauit,
 coronaque donatus est. Quare imperatoris
 inuidiam in se concitauit. De quo ipse ita re-
 statur: Orpheus ingrati stimulus, liuorq; tyranni.
 Polit. merita peragit praemia Pollae, Stat. Tu
 castae titulum, decusq; Pollae Iucunda dabis allo-
 cutione. Polit. Lasciuiaq; iocis, Quia scripsit.
 Saturnalia, & Siluas. Polit. Ac torrens voce so-
 luta, Stat. Et iunctae pede vocis & solutae. Dā-
 nauit etiam oratione soluta Octauium Sagit-
 tam, qui Pontiam confoderat. Polit. Mox co-
 nat ardenti, Stat. Mox coepta generosior inuen-
 ta Albos ossibus Italis Philippos, Et Pharsalica
 bella detonabis. Polit. Aegyptiq; nefas, Stat. Et
 Pelasgiaci scelus Canopi Desflebuspius. cxt. Toruo
 quem Virgilius, Pingebatur Virgilius chorū
 * poetarum ducēs, quem Lucanus ita seque-
 batur, vt palmam de Virgilij manu conare-
 tur arripere: sed Virgilius toruo vultu Luca-
 num respiciebat. Dulichias aequare nives Ho-
 merus Iliad. 3. de Vlyssis oratione sic ait.*

*Hybernis niuib; dixitq; simillima verba.
 Quintilianus lib. 12. quum agit de tribus ge-
 neribus eloquēdi, Subtili, Grandi, Florido:
 Sed summam, Homerus, aggressus vt in
 Vlyssae*

Vlyffe, faciendam, magnitudinem illi iunxit:
 cui orationem niuibz hybernis copia ver-
 borum atq; impetu parem tribuit. Cum hoc
 igitur nemo mortalium contenderet: hunc
 vt deum, homines intuebuntur. Hanc vim,
 & celeritatem in Pericle miratur Eupolis:
 hanc fulminibus Aristophanes comparat.
 Hæc est vera dicendi facultas. Hæc Fabius
Tum felix tamen diuuenis, Stoicorū est dog-
 ma: Bonum virum etiam in tormentis, foe-
 licitorem & beatorem esse, quam qui iubet
 tormenta infligi. De talibus Tyrānis sic Se-
 neca lib. 1. de clementia cap. 13. O miserabi-
 lem illum, sibi certe: nam caeteris misereri
 eius nefas sit, qui cædibus, ac rapinis poten-
 tiam exercuit: qui suspecta sibi cuncta redi-
 dit, tam externa, quam domestica: quū arma
 metuat, ad arma confugiens, non amicorū
 fidei credens, non liberorū pietati. Qui vbi
 circūspexerit, quæ fecit, quæq; facturus est,
 & conscientiam suam plenā sceleribus, ac
 tormentis adaperuit; sæpe mortem timet
 sæpius optat, inuisior sibi, quā seruentibus.
 Lucanum dixisse de se aiunt: *Et quantum mi-
 hi restat ad Culicem?* Statius loco citato: *Hæc
 primo Iuuenis canes sub ævo, Ante annos culi-
 cis Maroniani.*

De morte Lucani sic Cornel. Tacit. lib. 15.

nō procul à fine: Exin M. Annaei Lucani
 caedē imperat. Is profluēte sanguine, vbi
 frigesce pedes, manusq;, & paulatim ce-
 dere spiritū, feruido adhuc, & cōpote mē-
 tis intelligit: recordatus carnē à se cōpositū
 quo vulneratum militē per eiusmodi Mar-
 tis imaginē obijisse tradiderat: versus ipsos
 retulit: eaq; illi suprema vox fuit. Haec Ta-
 citus. versus sunt:

*Scinditur aulsus, nec sicut vulnere, sanguis
 Emicuit lentus, ruptis cadit vndiq; venis.
 Discursusq; animae diuersa in mēbra meātis
 Interceptus aquis.*

De Rhamnusia diximus in Embl. ea est
 Nemesis.

Post hunc Sideniae, Silius Italicus oriūsus
 ab Hispania scripsit libros. xvij. de bello Pu-
 nico 2, annum agens 75. obiit inedia, fatum
 enim arcessiuit ob innatū insanabilem cla-
 uum. Fuit ter consul: eius tempore interfe-
 ctus fuit Nero. Extat epistola Plinij lib. 3. &
 est 7. vnde haec sumsit Polit. Meminit &
 Martial. lib. 4. epig. 14. Et li. 7. 62. & li. 8. 66.

Antaceam Bassum, Saleius Bassus Vespasia-
 no carus fuit, ab eoq; quingentis sestertijs
 donatus. Egregium poetam vocat Cornel.
 Tacitus in lib. de claris oratorib. Quintilia-
 nus: eius quidē vehemens, ac poeticum ina-
 genium

genium celebrat, sed quod tamen neq; senectute esset maturum.

Et fantem Sicula arma, Cornelius Seuerus scripsit Siculum bellum. Quintilian. Cornelius Seuerus etiam si versificator, quam poetameliior: si tamen, vt est dictum, ad exemplar primi libri bellum Siculum scripsisset: vendicaret sibi iure secundum locum. &c.

Aut te Sidonias, Ponticus heroico carmine bellè Thebana bella. Id indicat Propertius:

*Quñ tibi Cadmeae dicantur Pontice Thebae,
Armaq; fraternae tristia militiae.*

Aut Pelusiaci, Claud. Claudianus Alexandrinus fuit: vt etiam testatur Sidonius Apollinaris.

*Non Pelusiaco satius Canopo
Qui ferrugineos thoros mariti
Ec musa canit Inferos superna.*

Idem asserit Suidas. Quidam tamen (in quibus est Londinus & Franc. Petrarcha) Florentinum faciunt. Et ex Italia ob bella frequentia in Aegyptum se contulisse.

Aut te Niliaca, Masilius, siue Manilius scripsit poetice de Astrologia. Floruit sub Augusto. Dicitur Bis vates, vt ipse idem de se lib. i.

Bina mihi positis lucent altaria flammis.
 in Aegypto inuenta fuit Geometria: in Ba-
 bylonia Astrologia: vnde Horatius in Odis:

Nec Būbylonios tentaris numeros.

Quosq; sibi arq̃uenos, Haëtenus Heroicos Gre-
 corum, & Latinorum poetas in chorum in-
 duxit. Nūc Elegiacos producit. Ouidius sui
 temporis poetas recenset lib. 4. Trist. Eleg.
 10. & lib. 2. Eleg. 1. in fine.

Et qui Smyrnaeis, Titū Valgium sic laudat
 Tibullus. lib. 4.

Est tibi qui possit magnis se accingere rebus
Valgius, aeterno propior non alter Homero.

Musa Tibulli. Albius Tibullus eques Rom.
 scripsit Elegias. Item & Sex. Aurellius Pro-
 pertius vn̄ber. Similiter & Gallus, Politia-
 nus in his sequitur iudiciū Quintil. lib. cita-
 to. Elegia inquit Graecos quoq; prouoca-
 mus: cuius mihi tersus atq; elegans maxime
 videtur author Tibullus: sunt qui Proper-
 tium malint. Ouidius vtroq; lasciuior: sicut
 durior Gallus. Apuleius Apolog. 1. dicit Les-
 biam Catulli, reuera vocari Clodiam: &
 Cynthia Propertij, esse Hostiam: & De-
 liam Tibulli, fuisse Planiam: & Perillā Tici-
 di poetae, vocari Metellam. Sic & Galli Ly-
 coris teste seruo, dicebatur Citheris. Hinc
 tibi patebit contextus horum Versuum. Pro-
 fert.

pert.lib.2.eleg.vlt.

*Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus
Mortuus inferna vulnera lauit aqua.*

Sed tamē illa verba: *Clasam se iactat aman-*
ti: corrupta puto. Quid si legas, *elusam*, vt sit
ordo: Cytheris mima lasciuia in scenam ad-
fert falsam personam Lycoridis: i. represen-
tat Cytheridem sub persona Lycoridis: &
iactat se Gallo fuisse elusam ab Antonio.
Sed non admodū huic correctioni acquies-
co, tu lector aliam quere. De Galli Corne-
lij fato vide Virgilium Ecloga vltima: & ibi
Seruium.

At non exigui Calui, C. Licinnius Caluus
poeta, & orator fuit, Obijt Iuuenis: amauit
Quintiliā, cuius praematurā mortē carmi-
ne defleuit. vnde Propert. lib.2. eleg.vlt.

*Hoc etiam docti confessa est pagina Calui,
Quum caneret misere funera Quintiliae.*

Exiguum vocat Politianus ex Ouid. 2. Trist.

Par fuit exigui similisq; licentia Calui.

Ego exiguum, ad corpus refero, non ad car-
men, aut librum, Adscribam verba Senecae
ex lib.7. controuers. Caluus, qui diu cum Ci-
cerone iniquissimam litem de principatu
eloquentiae habuit, vsq; eo violentus accu-
sator, & cōcitatus fuit, vt in media aetione
eius surgeret Vatinius reus, & exclamaret:

N

Rogo,

Rogo vos iudices, num si iste disertus est, ideo, me damnari oportet? Idē postea quum videret à clientibus Catonis rei sui Pollio nem Asinium circumuentum in Sorite, imponi se supra cippū iussit: Erat enim paruulus statura: propter quod etiam Catullus in hendecasyllabis vocat illum Salluputū. De hac voce Salaputium multa scripsit Ios. Scaliger in Catalectis Virgil. & postea in Catull. Mihi videtur in Seneca posse legi, Salicippiū, propterea quod in cippū infilerit. Romani hodie vocāt Montanbāquos, circulatores & mercium vilium vēditores:

Neq; Cous adhuc, Philetas ex insula Co amauit puellam Battidem, seu potius Bittidem, sic enim lego apud Ouid.

Nec tantum Coe Bittis amata viro.

Quintil. lib. citato. Tum & Elegiam vacabit in manus sumere, cuius princeps habetur Callimachus: secundas confessione plurimorum Philetas occupauit. Hinc Propert. lib. 3.

Callimachi manes, & Coi sacra Philetæ,

Me sinite in vestrū, queso, venire nemus.

Vide Suidam late. Athenæus lib. 12. sic ait. Gracilior erat & Philetas Cous poeta, ita vt propter corporis exilitatē plumbeas pedibus aptaret soleas, ne videlicet à ventis concute

concuteretur. Obijt (vt idem Atten. lib. 9. refert) cura confectus, quod *Pseudomenon*, i. sophisticam captionē soluere nequiret. ibidem apponit Athenaeus tale epitaphium.

*Me curae vigilēs, hospes, stranēre Philetem,
Sermoq; pseudomenos perdidit implicitum.*

Ab hoc poeta creditur Virgilius sumsisse illud: *Audentes fortuna iuat*, quia scripsit Claudianus.

*Fors iuuat audentes, Coi sententia vatis,
Nec sine amore iocisq;.* Mimnermus (sic enim scribitur semper apud Athen) fuit Lyr gitiadae Colophonij filius, vt ait Strabo. Horat. lib. 1. epist. 6.

*Si Mimnermus vti censet, sine amore, iocisq;
Nil est incundum, viuas in amore iocisq;.*
Plura vide apud Lambinum in hunc locum Horat. & Suidam.

Quid rustica dicam? Post Elegiacos, illos qui Bucolica, vel Eclogas luserunt, decantat, videtur hic Politianus Moschū & Theocritum pro eodem sumere. Nam in codice Græco antiquo sub nomine Theocriti Idilia erant etiam & Moschi, & Bionis: at nunc iam sunt discreta, & separatur Theocritus à Moscho, & Bione. Apponam quae obseruaui Adolphus Mekercus in Moschum & Bionem à seorsum editos. Moschus car-

minis Bucolici scriptor natus est Siracusis in Sicilia: ac post Theocritum temporibus Aristarchi vixit Olymp. 156. quū in Ægypto regnaret Ptolem. Philometor. Sunt autem à principio regni Philadelphi, sub quo Theocritus vixit, vsq; ad principium regni Philometoris, sub quo Moschus vixit, anni circiter centum. Bion etiam vnus fuit ex tribus scriptoribus carminis Bucolici, natus Smyrnae, vt Homerus; nam & ipse Melesigenes dictus est, creditus è patre Meleta natus, qui fluuius per agrum Smyrneum ac Cumeum voluitur. Quod si epitaphiū Bionis Moscho vere tribuatur, vt à plerisq; fit; necesse est Theocritum, Moschum, & Bionem coaetaneos fuisse, quia in eodem epitaphio ipsius Theocriti fit mētio: quod satis arguit Theocriti non esse.

Iulius Titius Calphurnius, quanuis Siculus. Latinas scripsit Eclogas, quae adhuc extāt. Ordo igitur horum triū versuum est: Quid dicam vt Moschus Siculus nō dedignetur Sicelidas auenas? Et Bion, quum sit Smyrneus ex Asia, non dedignetur auenas externas, i. Siculas. Itemq; vt Calpurnius Latino cantu prouocet Tityron. i. Eclogas Virgilij.

Aerios procul intractus Pindarus. Sequuntur iam Lyrici poetae. Inter quos primum locum

locum occupat Pindarus. Apponam Latine Graecum epigramma, in quo nouem Lyricorum patria, parêtes, & dialecti, quibus vsi sint, continentur.

*Primos scire nouem Lyricos, patriamq; genusq;
Ac dialecton auens, haec tibi dicta cepe.*

*Omniſus his Mitylœnaeus præcellit honore
Alcæus: lingua est vsus is Aeolica.*

*Haud alia ſequitur Sappho lexei, patriaq;
Cui mater Cleis, ac pater Eurygiras.*

*Stesichorus Siculus, genuitq; hūc Himeræ vatem
Euphemi gnatum, Doridis harmoniae.*

*Rhegion agnoſcit Italum Ibycon, atq; Meſenæ
Eelidemq; patrem, Dorica & is pepigit.*

*Dulcia concinnuit bona proles Eetiei,
Parthenij patris Teius Anacreon.*

*Pindarus ex Thebis prodijt, pater hui Scopelin⁹,
Sublime inſpirans Dorica muſa melos.*

*Inde Simonidea, pariter quod Doricus idem
Patrem collaudans, eximium reputa.*

*Imparis haud virtutis adhuc Kion tibi vatem
Ex Molone ſatum ſuſcipe Bacchilidem.*

*Alcman & Lydos inter fulgens, Adamantis
Filius, & Spartæ eſt, Doricum & ille canit.*

De his vide late Quintilianum loco citato.
& Suidam in eorū nominib. Aërios procul in
traſt. Thebis fuit fons, nomine Dirce, vn-
de Pindarus dicitur Dircaeus olor, vel Cyg

nus Dircaeus. Vide oda m. 2. lib. 4. Horat. in qua de operibus Pindari, & eius praestantia multa leges. *Cui necesse blandae.* Pausanias in Boeoticis: Pindarum (inquit) ætate adhuc iuuenem, quum Thespias per aestum proficisceretur, de via fessum somn⁹ occupauit. Eo dormiente apes aduolitarunt, & in labris eius fauos finxerunt. Res haec Pindaro fuit principium futurae in componendis canticis praestantiae. Idem refert Aelianus lib. 12. variae histor. capit. de Mida. Idem & Philostratus in iconib. Pindarus. *Sed Tanagraea* Pausanias in Boeot, sic: Corinnae, quae sola cantica Tanagrae composuit, namentū est inter ciues illustres. In gymnasio autem pictura uisitur, in qua Corinna capite gerit coronam, propter victoriam, qua Pindarum Thebis cantu superauerit. Superasse autē mihi uidetur linguae proprietate, eo quod non lingua Dorica vsa est, sicut Pindarus, sed Aeolica. Et quod inter mulieres forma fuit praestantissima, si qua ex statua facienda est coniectura. Aelianus lib. 13. Pindarus poeta quum Thebis cum Corinna certasset, imperitis auditoribus vsus, victus est quinquies. Ruditatem vero auditorum improbens Pindarus ipsam Corinnam perstringere videbatur. *Irrita sereret figmenta*

canistro. Plutarchus in libello, Vtrum bello,
an sapientia Athenienses, Corinna (inquit)
Pindarum adhuc iuuenē, & audacius vten-
tem eloquentia monuit esse eum artis mu-
sicae rudem, quod nullas fabulas scriptis in-
fereret. id enim proprium poetae esset offi-
cium: quū elocutio, & figurae, ornatuſq; &
cantilena, ac carminis modus tātum eo ad-
ferantur, vt rebus propositis suauitatem cō-
ciliant. Huic admonitioni Pindarus quum
attentas aures daret, carmen scripsit, cuius
est initium:

*Ismenum ne, an aureis vtentē fufis Meliam,
Aut Cadmum, aut Spartharum genus Virūm,
Aut Herculis omnia superātem vim canam?*

Quod carmen quum Corinnae ostēdisset:
ridens ea dixit. Τῇ χειρὶ δέῃ σπείρειν, ἀλλὰ μὴ
ὄλῳ θυλάκῳ, id est, Manu ferere oportet,
non toto sacco, vel canistro. Vide Adag.
Manu ferendum. Ille *Agathoclea*, Agathocles
(vt discas ex quodam Graeco epigrammate
quod operibus Pindari praefigitur) in Lyri-
cis, & Musica magister Pindari fuit. Multa
scripsit Pindarus (vt discas ex Horatij oda
quae incipit, *Pindarum quisquis*, sed nunc
quatuor tantum extāt certamina, Olympia:
Pythia: Nemeæa: Isthmia. *Lunigenam men-
tita feram.* Interpres Arati scribit. Nemeaeū
Leonem

Leonem à Luna conceptū. Seneca in Hercu. Furen.

Sublimes alias Luna concipiat feras.

Vide Miscell. Polit. 17. *Tum numina diuum.*
 Scripsit Paiana : Encomia : Epitaphios : &
 Threnos. i. flebiles cātus. Haec Horatius in
 illa oda. & Suidas: quae Lābinus turbat, aut
 minus aduertit. *Frugibus hunc.* Pausan. in
 Boeot. Quum itaq; fama per totam Graeciā
 celebraretur, maiori gloria Pythias eū eue-
 xit, mandans: vt quascunq; Delphis Apolli-
 ni primitias offerrent, aequam ex omnibus
 portionem Pindaro largirentur. *Panaq; pasto-
 res.* Copiose hoc Philostratus in icone Pa-
 nos. Pindarus ipse oda. 3. Pyth. dicit tēplum
 Panos domui suae proximum fuisse, & à se
 Pana maxime cultum. Vide ibi interpretē.
 Hoc etiā in vita Numae narrat Plutarchus.
 Idem testatur Antipatri epigra. lib. 4. Flori-
 legij. plutarchus vero in lib. de Epicuri sen-
 tentia, Non pastores, sed ipsummet Pana di-
 cit hymnos Pindari decantasse. *Inde senem
 pueri:* Hūc puerum vocat Suidas Theoxenū.
 vixit Pindarus ann. Lxxvj. aut vt alij affir-
 mant Lxxx. De morte Pindari vide Valer.
 Maxim. lib. 9. cap. 12. Plutarchus in consol.
 ad Apoll. refert, Pindarum vatem Pythiam
 consuluisse Delphis: Quid nam esset opti-
 mum

in m. hon. mibus? Illamque respondisse:
 Neque ipsum ignorare: si ea quae de Tro-
 phonio, ac Agamemede scripserit, sua essent.
Tacito rapuit Proserpina dextra. Pausan. in
 Boet. Senectia iam aetate in somnis vide-
 re vilus est: distere sibi Perlephonem di-
 centem: Hymnum sibi soli ex his à Pin-
 daro non esse decantatum: sed facturum
 Pindarum, cum ad eam venisset. Atque
 adeo ante de cunctis tibi co. son. no. diem vi-
 tae moribus est perfundus. Addit de in-
 de Pausan. Anum quandam musices peri-
 tam audisse in somnis Pindarū laudes Per-
 sephones decantantē, quem humum ipsa
 postea scripsit, & vulgavit *Quinetiam host.*
 Quum Alexander Magnus Thebas in fla-
 mare, Pindari aedibus iussit parci. Tum
 deinde eius cōtanguineis. Hoc idē narrat
 Phil. lib. 7. ca. 26. Et Amianus in Alexand.
 In Plutarchus de sera numinis vindicta. Et
 Aelianus lib. 13. var. hist. De Thebis &
 Alexandro.

Non ego te longo Anac. Vixit Anacreon
 (esse Luciano) LXXXVI. annos. *Buolare ca-*
put. Quia vinolus. Pausan. in Atticis. Pro-
 pe Xantippi statuam Anacreon Tenus est
 positus, qui primus post Sapphoa Lesbiam
 plaeraque quae scripsit, aemulorum edi-
 dis.

dit. Statua homini ebrio est similis, & can-
tati in ebritate. *Nam modo Threicij.* Amauit
Smerdim puerum Thracium, ut canit Epi-
gram. Græca lib. 3. & .4. Leonidas memo-
rat Bathyllum, & Megistam amassios Ana-
creontis Horat. in odis

Non aliter Samio dicunt arsisse Betyllo

Anacreonta Teum.

Apuleius in Floridis lib. 2. in fine. Verū
hæc quidem statua esto cuiuspiam pube-
rum, quem Polycrati Tyranno dilectum,
Anacreon Teius amicitiae gratia Cantil-
lat. Sic emendavit hunc locum. Pet. Cu-
leios. & addit: Anacreō Teius Smerdiam,
puerum amatum Polycrati tyranno fami,
versibus suis in coelum tulerat: quod non
tam amoris, quam amicitiae gratia facie-
bat: magisque indolem ingenij eius, quam
corporis formam eximiam prædicabat.
Hæc eadem sentire videtur AElianus lib. 9.
variae histor. Ovidius bibacem & amato-
rem facit.

Quid nisi cū multo Venerē confundere vino

Præceptu Lyrici Teia musa senis?

Et quia pueros, & puellas dilexit, dixit
Polit. *Antipus stimulans Amathusia cura.*
Aristea dicitur Nemesis, quae indigna-
tionis dea est. Hæc fabulam, seu historiam

narrat

narrat Maximus Taurius, sic: Quum ebrius
esset Anacreon, nec pedibus quiret confis-
tere, in Panio foro, in Ionia, nutricem quā-
dam Cleobulum infantem in vlnis gestan-
tem impulit: simulque conuicijs illos est
prosecutus. Nutrix Anacreonti maxime
irata deum orauit, vt maiore laude puerū
in posterum celebraret Anacreon, quam
conuicio exceperat. Quod postea euenisse
traditur, Adultum enim infantem, quum
omnium formosissimus euasisset, Ana-
creon multis versibus celebravit. Hec ille.
Hic Cleobulus, vt auguror, fuit ille decan-
tatissimus Baullus. Amavit etiā puellam
Eurypylem, vt lib. 3. epig. Græc. tradidit An-
tipater. De Adrastea vide Strabonem lib.
13. De morte Anacreontis Valerij Maxi-
mi. lib. 9. capit. 12. Sicut Anacreonti, (in-
quit), quoque quanuis statum humanæ vi-
tæ modum supergresso, quem vnae passæ
succo tenues, & exiles virium reliquias fo-
uentem vnius grani pertinacior in aridis
saucibus humor absunxit

Ipse Lyci nigros oculos Alcaee. De Alcxo
sic Cicero. 4. Tuscul. fortis viri in sua repu-
blica cognitus, quæ de iuuenum amore
scripsit Alcaeus? Gessit autem bellum cum
Atheniensib, sed infoeliciter nam abiectis

armis aufugit, ut narrat Herodibus lib. 5. circa finē, & Strabo lib. 13. sed idem Strabo paullo post ita inquit, Per hæc tempora ciuitas (Mitilēnem intelligo) a compluribus tyrannis oppressa fuit propter intestinas seditiones: vnde Alcæi poemata, quæ Dichostasiastica vocantur. &c. Horat. lib. 1. oda. 37.

— *Age dic Latinum Barbite carmen:*

Lesbio primum modulate cūi:

Qui ferox bello, tamen inter arma,

Sine iactatā religarat vdo Lintore naue:

Liberum, & Musas veneremque & illi

Semper herentem puerum canebat:

*Et Lycum nigris oculis, nigroque Crine
decorum.*

Alcaeus (inquit Fabius) in parte operis aureo plectro merito donatur, quia tyrannos insectatur: multum etiam moribus confert. In eloquendo quoque brevis, & magnificus, & diligens plurimumque Homero similis: sed in lusus, & amores descendit, maioribus tamen aptior. Horat. lib. 2. Oda. 13.

— *Vidimus & A Eolijs fidibus querentem*

*Sappho puellis de popularibus, Et resonātem
plenius aureo, Alcæe plectro dura nauis.*

Dura fuga mala, dura belli, &c.

Gemam pueri vocat Politianus verrucam. Cicero. lib. 1. Natur. Naeus in articulo pueri delectat Alceum, at est corporis macula naeus, illi tamen hoc lumen videbatur. *Arma sed Attæ.* Narrant Suidas, Herodotus, & Strabo arma detracta Alcae in templo Palladis Mineruae fuisse suspensa.

De his Lyricis poetis sic loquitur Horatius lib. 4. oda. 9.

Non si priores Maeonius tenet Sedeis Homerus: Pindaricæ latent, Cææque, & Alcæi minaces, Stesichorique graues Camœnae: Nec si quid olim lusit Anacreon, Deleuit ætas: spirat adhuc amor: Vivuntque commissa calores A Eoliae fidibus puellae.

Sustinet heros. Stesichorus etiam si Lyricus sit, à Synæstio heroicus vocatur. Vnde Quintilianus loco citato: Stesichorus quam sit ingenio Validus, materiae quoque ostendunt, maxima bella, & clarissimos canentem duces. & epici carminis onera lyra sustinentem. Ac si tenuisset modum, videretur æmulari proximus Homerum potuisse. ceter. Tisias antea nominabatur, sed à chori statione, dictus est Stesichorus. hæc Suidas: instituit enim odas per Strophas, Antistrophas, & Epodas decantari. Strophe dicitur,

tur, quum per aliquot diuersi generis carmina incipitur ductus saltandi à dextra in sinistram partem. Antistrophe per totidem carmina saltantes reducit. Epodé autem canebatur, dum saltantes pausam facerent, nec mouerentur: & paucioribus versibus constabat. Inde prouerbum in indoctos: *Neq; tria quidem Stesichori nosti.* Est & aliud prouerbum, *Palinodiam canere.* quod ad Helenam spectat. Pausaniae verba sunt haec ex Laconic. Leonymum Crotoniatarum ducem vulnus aiunt in pectore à Locrésib. accepisse. Ex eo quum vehementer laboraret, Delphos opem ab oraculo imploratū venisse: responsum vero tulisse: Si in Leuceni insulam profectus esset: Aiacei vulneris remedium ostensurum. Quum vero iam curatus reuertisset, narrabat se Achillem, vna cum Aiacibus Oilei, & Telamoni, & Patroclum, & Antilochum vidisse. Dicebatque sibi mandasse Helenam (quae iam Achilli nupserat) vt Stesicoro apud Himeram nunciaret; oculorum calamitatem ei ob Helenes iram accidisse. Ex eo factum, vt carmen contrario argumento, quod Palinodiam vocant, Stesichorus fecerit. Huc allusit Horatius: *Dum modo fias recantatis aenica opprobrijs.* Suidas, Eum somno mor-

no monitum dicit. Isocrates item in Hele-
nes encomio. Horat. Epod.

*Infames Helenes. Castor offensus vice Fra-
terq; magni Castoris, victi prece Ademi-
vati reddidere lamina.*

De Stesichori Palinode multa Plato in
Phædro. Et Proclus in rep. Platonis. *Quem-
brax Phalaris.* Arist. 2. Rhet. narrat apolo-
gum Stesichori contra Phalarin. Sed tamen
ipse tyrannus maximè semper fecit Stesi-
chorum: vt ex epistolis Phalaridis intelli-
gitur. Sed eas epistolas Politianus, & alij Lu-
ciano adiudicant. *Cuius. & in labris.* Plin.
lib. 10. cap. 19. narrat Philomelam in ore
Stesichori infantis concinuisse. Huius rei
fit mentio in Græcis epigr. Quare autè dica-
tur Philomela Dauias, diximus in Emblè.

Sed vocat ad lacrimas, Simonidem Leo-
prepis filium facit Herodotus, Theoprepis
Suidas: fuit foedus aspectu: scripsit præci-
pue Threnos, id est, lacrumabile carmen,
vel Naenias. Vnde Horat: *Sed ne reliquis mu-
sa procarioris Cæcæ retractes munera Naenæ:*
& *Cæcæ* Mœstius lacrymis Simonideis. Duo
fuerunt Simonides: alter ex Iulide ciuitate
Cæcæ insulæ: alter lat. biographus, de quo
Strabo, & Stephanus. *Vnum Mnemosyne.*
Simonides primus memoriae artem inue-
nit.

nit. & Mnemosyne memoria est, & mater Musarum appellatur. *Ledæi iuvenes.* Hoc factum narrat Cic. 2. orator. Val. Max. lib. 1. cap. ult. Quintil. lib. 1. cap. 2. Martianus Felix. Ammianus Marcellinus lib. 16. Sed non possum quantum propero, quin bellam hanc historiam bello sermone latinuscule depingam. Sed ut ad rem redeam (inquit Cicero) non sum tanto ego ingenio, quanto Themistocles fuit, ut obliuionis artem, quam memoria malum: gratiam quæ habeo Simonidi, illi Coeo, quem primum ferunt artem memoriae protulisse. Dicunt enim, quum coenaret Crano in Thesphalia Simonides apud Scopam fortunatum hominem, & nobilem, cecinissetque id carmen, quod in eum scripisset: in quo multa ornandi causa, poetarum more in Castorem scripta, & Pollucem fuissent: nuntius solum fordide Simonidi dixisse: se diu idem eius, quod pactum esset, ei pro illo carmine daturum: reliquum à suis Tyndaridis, quos aequè laudasset, peteret, si ei videretur. Paulo post esse ferunt nuntiatum Simonidi, ut prodiret: iuvenes stare ad ianuam duos quosdam, qui eum magnopere euocarent: surrexisse illum: prodisse: vidisse: neminem. Hoc interim spatio conclauis illud,

Ind, ubi epularetur scopas, concidisse: ea ruina ipsum oppressum cum suis interiisse. Quos quum humare vellent sui, neque possent obrutos villo modo internoscere. Simonides dicitur, ex eo quod meminisset quo eorum loco quisque recubuisset, demonstrator vniuscuiusque sepeliendi fuisse. *Vacuam cui tristis ad arcam*. Duas dicitur habuisse arcas, alteram Gratiarum, alteram praemiorum, quas quum post aliquantum temporis aperuisset: gratiarum arculam semper inanem offendebat, praemiorum semper plenam. Hoc commento significans se nolle gratis donare carmina. vide. *Adag. Simonidis cantilenae*. Et Theocriti idilium titulo Gratiae. Et Plutharchum: & Aristote. in Rhetor, & Xenophontem in Sympos. *Quique sui vindex fuit*. Memoria dignum est, quod refert Suidas: Acragantibus (inquit) dux fuit nomine Phoenix, is Simonidis sepulchrum (dum cum Siraculis bellum geret) nimis insolenter, atque immisericorditer diruit, ex cuius lapidibus turrin construxit: quæ turris, ut ciuitas caperetur, causa fuit.

Ipse etiam Lacones. Alcman à quibusdam vocatur Alcon, inter quos est Statius, quidam Lydium faciunt, & in Lacedæmone

vixisse. Hoc inuit Politian. Servius Age-
clæ fuit: verumtamen quod esset indole iu-
cūda, docilique manumissus. & inter poe-
tas ad numeratus fuit. Lacones porro cele-
brantur à breuitate in dicēdo. Vnde Adag.
Laconismus. Pausan lib. 3. Ad Sabrij dexte-
ram est Alcmanis tumulus: cui in canticis
pangendis nihil omnino Laconica lingua
obfuit; & si nihil ea in vocibus appellan-
dis habet suauitatis. *Nunc gemit.* Perijt pe-
diculari tuorbo, hoc est phthiriasi. Plinius.
& Plutarchus in Sulla.

At te cui numeros Ibice. Rheginus fuit, vi-
xit vero Sami, quo tempore Chroesus Sar-
dibus imperauit Cic. 4. Tuc. Maxime ve-
ro puerorum flagrasse amore Ibicum ap-
paret ex scriptis. Vide Adag. *Ibyci equus.*
Auis pigmea, est Grus: vide Adag. *Ibyci*
grues. Historiam sic narrat Plutarchus: Iby-
eus poeta quidam, quum in latrones inci-
disset, iam iam occidendus grues forte su-
peruolantes obtestatus est. Aliquāto post
tempore quum iidem latrones in foro se-
derent, gruesque superuolarent, per iocū
inter se susurrabant.

αἱ Ἰβύνες ἐνδύοι τὰ ἄγροισιν.

Id est: Ad sunt Ibici vltiores. Eum sermo-
nem adfidentes in suspicionem rapuerūt,
quum

quā praeipue iam Ibycus desideraretur. Rogati latrones: respondent hæsitante, atque inconstanter: torquentur: facinus confitentur: ac suo ipsorum inditio, quasi forices, perierunt. In Adagio habes epigramma Graecum cum versione de morte Ibyci. Ausonius in Monosyll.

Ibycus ut perijt, vindex fuit altiuolans grus.
Statius lib. 5. silvarum in Epiced.

——— *Volucrumq; precator*

Obrutus, & tetricis Alcman cātatus Amyclis.
locus est mendosus: tu lege pro (obrutus)
(Ibycus.)

Nec vulgare canit. Bacchylides Kios, siue Cous fuit. Stephanus de urbib. Iulidē ciuitatem ait, in Co insula ob egregia ciuium ingenia nobilem fuisse. Hinc enim Simonides, & ei⁹ nepos Bacchilides, Erasistratus medicus, Ariston peripateticus ortum duxere. In hac ciuitate legem esse latā autor est Menander: ut senes quicunque sexagesimum aetatis annum excessissent, mortis certamen inirent. Ut inutilis scilicet aetas, & iuuenibus adultisque viris victus necessaria suppeterent largius. Siten vocatur in Graeco epigr. lib. 1. Iulacas voces pro suauibus accepit Lactant.

Sed enim Lyricis nona. De Sappho vide

epistolam Ouid. & lege argumentum in eandem, Multa illinc pete: nos hic aliqua suppeditabimus. Quidam suspicatur illam epistolam esse ductam é Graeca Sapphús. Vnde Horat. *Viuuntque commissi calores Aelia fidibus puellae.* Quod vero addit Politian. *Pierias legit unguerosas:* Credo allusum ad illa verba, quæ sunt in Plutarchi sympos. lib. 3. quest. 1. Sane Musis, ait, consecratam fuisse roseam coronam memini me legere in Sapphús versibus, quibus indoctâ quandam mulierem alloquitur.

Te simul letum rapiet, iacebis:

Nec suo quisquam celebrabit ore:

Particeps non es quoniam rosarum

Pieriarum.

De his puellis sic Maximus Tyrius sermone. 8. dum Sappho comparat cum Socrate. Vterque eodem properitu, hic quidem maritum, illa foeminarum amores coluisse videtur. Ambo se amore profitentes passim pulchrorum omnium speciem capi. Quod Socrati Alcibiades, quod Phaedrus, quod Carmides fuit: Idé Lesbiae Girinna, Athis, atq; Anaetoria erat. Quod ité Socrati erát aduersi studij Prodicus, Gorgias, Trasimachus, atque Prothagoras: id ipsi etiam Sapphoni Gorgô, atque Andromeda extitere.

Quas

Quas quidem modo acculat, modo redarguit. Haec ille. Horat, vt supra retulimus. Sappho de puellis querentem popularib. De Phaone latè Ouid. *Seu sic facit herba potentem:* Plin. lib. 22. cap. 8. de herba Centum capita. Sed si viris contigerit mas, amabiles fieri. Ob hoc & Phaonem Lesbium dilectum à Sappho. haec Plin. *Non illi Praxilla suos.* Sensus est: Multae fuerunt doctae foeminae, nulla tamen in poetica Sapphoni comparanda. Extat Antipatri epigramma lib. Florileg. in quo nouem foeminae doctae celebratur, Politianus decem putauit: nam per incuriam ex epitheto fecit nomen propriū Agacle. Graece est Telesillā agaclean id est Telesillam insignem. Graecum Epigramma sic Latine Vertebar:

*Has Helicon hymnis diuina voce puellas
Pieriae in scopulis & Macedon genuit:
Praxillam, Myrò, Anytes os foeminae Ho-
merum,*

*Praedoctam Sappho, Lesbiumque decus.
Erinnam, Telesillam insignem, teq; Corinna,
Pallados horribilem quaerecimis clupenm.
Noßida blādiloquā, dulci modulamine Myr-
tin,*

Omnes quae aeternos composuere modos,

*Vtq̃ nouem coelum diuina per atria Musae
continet: has nobis dat quoque terra nouem.*

De his puellis vide Politian. lib. 3. epist.
ad Cassandram.

Praxilla (teste Athenæo) Sicyonia fuit. vi
de Adag. Praxillae Adonide stupidior.

Nossidis extant aliqua epigrammata in
Florilegio.

Myrtis (teste Plutarcho) Anthedonia
fuit.

Anite, huius extant etiam epig. Graeca
in Florileg.

Erinna fuit Rhodia. aut, vt ait Stephe-
nus, Tenia. Haec scripsit poema quod in-
digitauit Helacaten trecentis versibus per-
quam similibus Homericis. Huius crebra
est mentio in Florig. meminit & Papias
& Propert. lib. 2.

*Et sua quum antiquae committit scripta Co-
rinnae,*

Carminaq̃ Erimnes non putat aequa suis.

Myro fuit Bizantia, & mater Homeri
tragici hanc laudat Athenæus.

Telestilla Argiua fuit, vocatur hic ferox,
quia bellatrix fuit, vt refert Plutarch. de vir-
tutib. mulierum. & Pausan. lib. 2.

Corinna, cecinit Palladis Ægida. statua
eius visebatur coronam habens propter vi-
ctoriam,

Coriam, quam de Pindaro est lucrata. verba Paulaniae de Corinna. vide supra, in Pindaro. pag. 102.

Illam etiam decimo. De Sappho sunt multa epigrammata Graeca, in illis nuncupatur Decima musa. Ausonius:

Leshia Pierijs Sappho soror addita Musis.

Dicitur Nona inter Lyricos. Decima inter Musas.

Hinc venusina fauos. Horatius in odis imitatus est Lyricos Graecos, & praecipue Sapphó. Ipse Horatius sese apud Matinae comparat. 4. carm.

*Ego apud Matinae more modoq; grata carpētis
thyma per laborem plurimum, circa nemus
vuidiq; Tyburis ripas operosa paruos caminus
fingo.*

Sensus horum carminum est: Horatius princeps Lyricorum est apud Latinos, qui more apud Matinae. i. Venusinae fauos colligit: sed eadem haec apud acu ferit cruento. i. satyras composuit: Hunc secuti sunt Aquinas Iuuenalis, & Persius: cū quibus non certent, qui iambos. i. maledicum carmen scripsere, Archilochus, Hipponax, Batus, Bibaculus. *Aruncae in reprobis.* Lucilius primus fuit Satyrarum scriptor, hunc secutus est Horatius, & ceteri. Iuuenal.

Sed

*Cur tamen hoc libeat potius decurrere campo
Per quem magnus equos Aruncae flexit alum-
nus,*

Archilochus Parius fuit, maledicus poe-
ta: vnde in maledicos extant Adag. Archi-
lochum teris: & Archilochi melos. Tri-
tum est illud de Licambe socero. De cuius
morte sic Suidas, & Plutarchus de fera vin-
dicta: Calondas miles, cognomine Corax
quam Apollinis templum intraret de suis
rebus consulturus his verbis à Pythia repul-
sus fuit.

Μουσῶν θεράπωντα κατέκτανες ἔξιθι νηὺς.

Templo exi, famulū Musarum namq; necasti.

Tunc Calondas belli fortunam coepit
in medium afferre dicens.

*Ἄλλ' ἀναγής, εἰμι, ἀναξ, ἐν χειρῶν γὰρ νό-
μῳ ἔκτεινα, id est,*

Sed purus & insons sum, ò Rex, iure &
lege belli occidi. Seque quodammodo in-
culabat, quod non potius occubuisset. Qui-
bus verbis commotus Apollo iussit illum
ad Taenaron ire, vbi erat Tettigis sepul-
crum, vt manes placaret filij Telesticlae. Ar-
chilochus Tolesiclae filius fuit, & Tettix,
id est, cicada vocabatur. Calondas porro
Corax, i. coruus cognominabatur. vnde il-
lum

lum Politianus nigrum vocat.

Nec ferus Hipponax. Sumta haec sunt ex Plinio. Deinde (inquit lib. 36.) nepos Anthermus Chius: cuius filij Bupalus, & Antermus clarissimi in ea scientia fuere Hipponactis poetae aetate. & infra: Hipponacti nobilis foeditas vultus erat: quam obré imaginem eius lascivia iocorum ij propofuere ridentium circulis. Quod Hipponax indignatus, amaritudinem carminum distinxit in tantum, vt credatur aliquibus ad laqueum eos cōpulisse. Quod falsum est. Hæc Plin. sed pro Anthermus, lege Athenis, ex Suida in voce, Hipponax. vidit hoc etiam Alciatus in Parerg. Fuit autem filius Pythæi & Protidis, Ephesius, scripsit contra illos sculptores Scazonte carmine, id est, claudo. vnde Ouidius in Ibin:

Vtq; parū stabili quæ carmine læsit Athenin.
Horat. *Nec acer hostis Bupalæ.* Vide Adag.
Hipponactæum praeconium.

Nec Batius. Dubitabam aliquando quis nam esset hic Batius. donec aduerti legendum Battus. ex. 4. trist. Eleg. 10.

Ponticus heroo; Battus quoque clarus iambis.

Spinisq; Bibaculus. M. Furius cognomento Bibaculus, iambographus fuit, & Cremonensis, ex Quintil. & Macrobio,
Q qui

qui dicit aloquot carmina Virgiliū ab hoc sumfisse.

Multi Bacche tuo proculcanere coturno.
Sumta haec sunt ex Plutarchi libello: vtrū Athenienses bello an sapiētia. caet. Quae omnia (inquit) cernēs Lacon ille non inepte diceret: Grauit̃ peccare Atheniēs̃es, res serias in ludicrū impendentes: hoc est, magnarum clāssium, & exercituum com̃meatum, atque sumtus in theatrum prodigētes. Si enim rationes subducantur, quāti constiterint singulae Atheniensibus fabulae: apparebit eos in Bacchas, Phoenissas, Oedipos, Antigonom, Medaeque, & Electrae mala plus fecisse sumtuum, quam in bella pro imperio, & libertate contra Barbaros gesta. Hæc ille. Platonius in Aristophanis prolegom. testatur Athenienses olim in Choreutis magnos profudisse sumtus. vnde Ouid.

Premiaque antiqui magna tulere chori.

Orestis furijs nihil est magis tritum. Atrei, & Thyestis fratrum epulas nullus est, qui non legerit. Teiephus Achillis hastā percussus, atque ip̃sius hastae rubigine sanatus non ignoratur. Meleager Oenei & Altheae filius fatali tore combusto interiit, fabulam narrat late Ouid. 8. Metam.
Ale-

Alcmaeon Amphiarai, & Eryphiles filius
 matrē occidit paterni funeris vindex fuit,
 ob quod factum furijs est correptus. *Olidum*
ob hircum: alludit ad Horatianum carmen
 in Arte. *Carminē qui tragico vilem certavit ob*
hircum. Marathonium proelium gestum
 fuit ab Atheniensibus contra ingentes Da-
 rij copias duce Miltiade. Barbarorum occu-
 buere sex millia trecenta: Atheniensium
 vero centum nonaginta duo, Haec late He-
 rodot. lib. 6. Xerxis exercitum numerosis-
 simum, aut potius sine numero, fudit Temi-
 stocles Atheniēsiū dux. Latissimē Hero-
 dot. lib. 7. *Tarda refugum earina*: alludit ad il-
 lud iuuenalis: quum de eodem Xerxe lo-
 quitur satur. 10.

Sed qualis redijt? nempe vna naue cruentis
Fluctibus, ac tarda per densa cadauera prora.
Autorem perhibent Thespin. id est Thespis
 primus fuit tragoediarum inuētor. Horat.
 in Arte.

Ignotum tragicæ genus inuenisse Camenæ
Dicitur, & plaustis vexisse poemata Thespis
 Diogenes Laertius in vita Solonis: Thespin
 Solon tragoedias agere ac docere prohi-
 buit, inutiles eas falsiloquentiam vocans.
 Et Plutarchus in Solone: Eo tēpore, quum
 Thespis iam Tragoediam proferret, eaque

res nouitate sua animos ciuium alliceret, nondum tamen ad certamina peruenisset; Solon homo audiendi, discendi que natura studiosus, quique senectam suam ocio, & ludicris rebus, atque adeo compositionibus iam; & musica transigeret: spectauit Thespim ipsum (qui mos antiquis fuit) personam agentem. Finito spectaculo compellauit hominem, ac sauciatus est: quare eum non puderet sic coram tanta multitudine mentiri? Qui quum respondisset: Nihil mali esse, quum hæc per ludum animi causa & agerentur, & diceretur: Solon terram grauius Scipione percutiens. Cito (inquit) fiet, ut si hunc ludum ludamus, & honore afficiamus, in tabulis & contractibus inueniamus.

Æschylus Atheniensis fuit. Emphorionis filius, frater Cynegiri, illius qui in Marathonio bello aeternum meruit nomen. Hunc narrat Plutarchus in vita Cimonis relictis Athenis in Siciliam secessisse iratum & pudore affectum, eo quod à Sophocle adolescente victus fuerit in Tragoediae concertatione. Eius mortem sic narrat Vale. Max. lib. 9. cap. 12. Æschili vero poetæ excessus, quemadmodum non voluntarius, sic propter nouitatem casus referendus est. In Sicilia

cilia moenibus vrbis, in qua morabatur
egressus aprico in loco resedit: Super quē
aquila testudinem ferens elusa splendore
capitis (erat enim capillis vacuum) perin-
de, atque lapidi eam illisit, vt fractae car-
ne vesceretur. Eoque ictu origo & princi-
pium fortioris tragoediae extinctum est.
vide Suidam.

Quemque senē meritaē. Sophocles (inquit
Valer. Max. eodem loco) vltimae iam sene-
ctutis, quum in certamine tragediam dixis-
set, ancipiti sententiarum euentu diu solli-
citus, aliquando tamen vna sentētia victor
causam mortis gaudium habuit. Idem asse-
rit Plinius lib. 7. Lucianus aliter hāc in Ma-
crobijs. Ait enim acino vuae passae suffoca-
tum: quod alij Anacreonti tribuūt. Agell.
lib. 3. cap. 15. enumerat aliquos, qui inspe-
rato gaudio animam expirasse traduntur:
inter quos Philippidem poetam comicum
ob acceptum de victoria comoediae nun-
cium.

Quemque tegit. Euripidem intellige. Va-
ler. Max. eodem loco: Sed atrocius aliquā-
to Euripides finitus est: ab Archelai
enim regis coena in Macedonia domum
hospitalem repetens canum morsibus la-
niatus obiit. Late, & pulchre haec narrat

Agellius, libr. 15. cap. 20.

Inuasere locum Plias. Enumerantur alij septem Tragici, qui dicuntur Septem Pleiades; horum meminit Suidas in voce Sophocles iunior. & in voce, Homerus Tragicus, & in voce, Philiscus, & voce, Lycophron Calcidensis. Meminit & Zezes Lycophronis interpres. Sed Politianus Hephestionis verba subnotauit. Tempore (inquit ille) Ptolemaei Philadelphi floruerunt Homerus, Sositheus, Lycophron, Alexander, Anantiades, Sosisphanes. Philiscus. Adit interpres Lycophronis: Et quemadmodum inter Pleiadas vna est obscurior; sic Lycophron obscurissimus, & tenebrosus est. vnde dixit Papin. Statius: tenebrasque Lycophronis atri.

Ni Latium varius. Quintil. libr. 10. Iam variij Thyestes cuilibet Graecorum comparari potest. vide Cornel. Tacitū de Oratorib. Horatius in odis: *Scriberis Vario fortis, & hostium victor*. & in Serm. *Forte epos acer, vt nemo, Varius ducit*. Thyestem dicit Acron ab Horatio significari, quum dixit de Vario: *Et saeuam Pelopis domum*.

Atque suum iactet Corduba) Senecae traegodiae, quae circumferuntur non omnes à Seneca scriptas sentit Lypsius, cui accedo.

do. Hercules furēs valde probatur, de qua Sidonius sic meminit.

Orchestra quatit alter Euripidis.

Ecce & grandiloquo. de Accio, & Pacuvio, vide pulchrum apud Agellium lib. 13. cap. 2. Quintil. lib. 10. cap. 1. Tragoediae scriptores Accius, atque Pacuvius clarissimi gravitate sententiarum, verborum pondere & autoritate personarum. caet.

Nitidumque ostentat musa Secundum. De Pomponio Secundo Sic Quintil. loco citato. Eorum quos viderim longe princeps Pomponius Secundus: quem senes parum Tragicum putabant, eruditione, ac nitore praestare confitebantur. Plura Pet. Crinitus de poetis. cap. 59.

Adde & mordaci. Post Tragicos, enumerat Comicos. Fuit autem apud Græcos duplex comedia: vetus, & nova. Priscæ comoediae plures fuere autores, sed Aristophanes, Eupolis, Cratinus praecipui enumerantur. Eupolis igitur (vt refer Aristophanis interpretes in prolegomen. & ex Platonio Politianus cap. 10. Miscell.) quum publice Alcibiadem Cliniae filium in comœdia, quam Baptas inscripsisset, carpsisset: Ab ipso Alcibiade equodam nauigio in mare proiectus est. *Fabula mendax:* hoc dicit Politianus.

litianus propter verba Ciceronis Ad Atticum lib. 6. epist. 1. Quis (inquit) non dixit Eupolim ab Alcibiade nauigante in Siciliam deiectum esse in mare? Redarguit Eratosthenes. Adfert enim quas ille post id tempus fabulas docuit, Alius fuit Eupolis, de quo Ouid. in Ibin.

Sit tibi coniungij nox prima nouissima vitae:

Eupolis hoc perijt, & noua nupta modo.

Aristophanis multae circumferuntur comoediae, quarum una inscribitur *Nebulae*: de qua hic Politian. Cratinus Atheniensis adeo fuit vini appetens, ut prodāt nonnulli, illum obijisse, quum e pleno vase vinum effundi videret. vixit ann. xcviij. ut ait Lucianus. Horum poetarum meminit Horat.

Eupolis, atq; Cratinus, Aristophanesq; poetae

Atq; alij, quorum comedia priscae virorum est.

Adde nonos etiam. Nouae comoediae princeps fuit Menander Atheniensis. Hunc laudat Quintil. Scripsit. cv. fabulas, ex quibus tantum octo vicit. Hic quum fauore populi a Philemone vinceretur: forte illi factus obviam dixit: Quæso Philemon, bona venia, dic mihi: Non erubescis, quum me vincis? De cuius morte Pet. Crinitus li. 4. cap. 7. & Agellius lib. 17. cap. 4.

Claudicat hic Latinum. Dicturus de Comi-
cis

cis Latinis refert haec verba Quintiliani lib. citato. In comaedia maximè claudicamus: licet & Varro dicat: Musas, Aelii Stolonis sententia, Plautino sermone loquuturas, si Latine loqui vellent: licet Caecilium veteres laudibus ferant: licet Terentij scripta ad Scipionem Africanum referantur: quae tamen sunt in hoc genere elegatissima: & plus adhuc habitura gratiae si intra versus trimetros stetissent. Vix leuè consequimur umbrā: adeo ut mihi sermo ipse Romanus non recipere videatur illam solis concessam Atticis venerem: quādo eam, ne Graeci quidem, in alio genere linguae obtinuerunt. Tegatis excellit Afranius, caet. Volcatij Seligiti lambi circumferantur de iudicio comicorum, inepti sane, ut aliqui iudicant. Apud Athenēum innumerati comici numerantur. Opicos vocat Politianus lib. 2. Epis. eos qui Graece nesciant, etiam si Latine non sint indocti. Iuuenal.

Et diuina Opici rodebant carmina mures.

Mimos sed enim scrip. Accedunt Mimi ad comaediam: Nam sunt poemata festiua, & iocosa, in quibus maxime valuit Sophron: quem nunquam Plato è manibus demittebat. Fuit obscurus: Stadius lib. 5. filu. *Sophrona q̃ implicitum.* lego igitur in Politia. *Impli-*

citus Sophron, visuq. Phil.

Risusq. Philistio. Hic Sardinianus fuit, risu interijt, vt ait Suidas. Martial. lib. 2. *Mimos ridiculi Philistionis.* vide Epigram. Graeca in Philistionem.

Hinc Laberi, lasciuia, multa q. Publi. pro Laberij, & Publij. Publius, & Laberius apud Latinos Mimographi fuerunt. late de his agit Macrobius. lib. 2. cap. 7. & Agellius lib. 17. cap. 14. & lib. 16. cap. 7. Ouid. 2. Trist.

*Quid si scripisssem Mimos Oscena iocantes
Qui semper iuncti crimen amoris habent?
In quibus assidue cultus procedit adulter,
Verba q. dat stulto candida nupta viro:*

Pars quoq. Sotadicos. Sotades Cretenfis Maronites multa scripsit, varijsq. versuum generibus est usus. Duo fuere Sotades, de quibus late Athenæus. Strabo, & Agellius lib. 7. cap. 9.

Sed quia plurimum utebatur Ionico à maiore, vt ait Terentianus, versus ille Sotadicus dictus est. Carmen est commatis incisum teste Fabio. Et quia haec carmina retro currunt, cinoedica dicuntur. Martial. *Neque retro lego Sotadem cinoedum, & Ausonius Sotadicò cinoedum Ionicum utrinque*

que, huiusmodi exemplum citat Quintil.
lib. 9.

Messem area, classes mare, coelum tenet astra:

Astra tenet coelū, mare classes, area messem.

Citat & Diomedes hoc, quod in hexame-
trum recurrit.

Pansa opime diuos cole, si vis bonus esse.

Collegi ego animi gratia multa quæ varijs
modis recurrunt, nec tamen Sotadica ideo
dicentur: Virgil.

Muse mihi causas memora, quo numine laeso.

Laeso numine quo memora causas mihi Musa.

Aliter, illud Philolphi recurrit in Piū Pon-
tificem; laudās, & vituperans.

Laus tua, non tua fraus, virtus, non copia rerum

Scandere te fecit hoc decus eximium.

Et nos hoc imitantes sic lusimus,

Sollicitudinibus laxemus pectora amici,

Pellamus curas, est procul invidulus.

Multa leges huiusmodi lib. 6. Epigram.

Graecorum, vnū accipe quod nos eodem
sensu, & artificio vertimus,

Πινολόπη τόδε σοί φάρεθ', καὶ χλαῖναν ὄδυρ
οὔεις

Ηνεγκερ, ὀδλιχὴν ἐξανύσας ἀτραπὸν.

Penelope, tibi has vestes tramittit Vlysses,

Distamus quoniam longo in exilio.

Quaedam recurrunt nō per dictiones, sed per literas vt si inuertas, Roma Amor: tale est illud:

*Signa te signa, temere me tangis, te angis,
Roma tibi su. ito moribus ibit amor.*

Parstennes sparsere sales. Epigrāmatum scriptores Latinos refert: quorū princeps est Martialis: deinde Ausonius Gallus, qui consul Romanus fuit. Hortensius orator secundas post Ciceronem tenuit: sed Plinius iunior illum etiā inter Poetas enumerat, & Ouid. 2. Trist.

Nec minus Hortensi, neq, sunt minus improba Seruij

Carmina, quis dubitet nomina tanta sequi. De Valer. Catone poeta, & Grammatico multa Suetō. in libello de claris Grammat. ibi leguntur hi versiculi:

*Cato Grammaticus Latina Siren,
Qui solus legit, ac fecit poetas.*

Cornificius, & Cato hic, de quo agimus, scripserunt amatoria, referuntur ab Ouid. 2. Trist. ele. 1.

Et leue Cornifici, parq, Catonis opus: Tici dæ poetæ meminit Sueton. loco citato. & Ouidius loco citato: Item Apuleius Apolog. 1. Eadem (inquit) opera accusent C. Catullum, qui Lesbiam pro Clodiano mina-

minauit: & Tucidam similiter, quod quæ Metella erat, Per illam scripserit.

Et Cinna obscurum. Hic Cinna errore populi fuit interfectus, quum cognominis esset vni ex interfectoribus Caesaris. Scripsit obscurum poema Smyrna vocatum: quod poema Crassitius Grammaticus, non sine multa laude, enarrauit. Catullus:

*Smyrna mei Cinnae nonam post deniq; messem
Quæ coepta est, nonamq; edita post hyemem.*
De Anser Poeta sic Ouid.

*Cinna quoq; his comes est: Cinnaq; procacior
Anser.*

Anser Antonij partes secutus fuit, & ab eo partem agri Falerni accepit: vnde Cicero, E Falerno pellantur Anseres. Propert.

*Nec minor his animis, aut se minor ore canorus
Anseris indocto carmine cessit olor.*
Huc referendum illud Virgilij in Bucolicis.

*Nam neque aduc Vario videor, neque dicere
Cinna*

*Digna: sed argutos interstrepere Anser
olores:*

Panmetron hic cecinit. Sensus est: Multos praetereo, quorum alij diuersi generis epigrammata composuerunt: id enim significat Panmetron, apud Graecos. Diogen. La

ertius, ut ipse testatur in vitis Philosopho-
rum, scripsit Panmetron. Alij Sillos dede-
re: Sunt autem Silli Poemata amarulenta,
& conuictijs plena, a verbo Sillancin, car-
pere & conuiciari. Sillos Timonis citat
Diog. Laertius in Thalete, Vide Agellium
lib. 3. ca. 17. *Ioca miscellanea Menippeæ pera,*
dixit, quod sparsim multa tractauerit argu-
menta. Varro cognomento Menippeus:
sic enim vocatur ab Atheneo, Menippus,
quem sapissime Lucianus exagitat, Cyni-
cus fuit: & ideo pera illi tribuitur, & bacu-
lus. Eius libros salibus esse refertos testatur
Laertius in ei⁹ vita. Vide Agellium lib. 3. c. 17.
Satyros alius nudauit egresles. Hoc non dixit
propter satyricos scriptores: sed alludit ad
illa Horatij verba in Arte poet. *Mox etiam
egresles Satyros nudauit.* Vbi loquitur Hora-
ti⁹ de Epipsodijs in Tragaedijs, quod Hispa-
ne dicimus Entremeses. Vt docuimus in
scholijs ad Artem poeticam.

Nec tamen Aligerum, Dantē Aligerium,
& Petrarcham populares egregijs poetis
adiūgit. Petrarcha præter alia scripsit Amo-
ris triumphum: sed, quia iam alius scripse-
rat Cupidinis triumphum (ut ait Lactant.
lib. 1. cap. 11.) dixit Politianus *Repetit.* Ioan-
nes Bocatius multa scripsit proſa oratio-
ne

ne quæ extant: sed nihilominus poetis annumeratur, quia multa carmine cōposuit, & ingenio poetico fuit, vt ipse de se testatur libro. 15. Genealog. Deor. *Et qui bis quinis centum.* Id est cētum nouellas, scripsit, qui liber inscribitur: *Il de camerone.* *Obscuri qui semina.* inscribitur hic liber. *Labyrintho de Amore.*

SCHOLIA IN RV-
sticum.

QUoniam huius siluæ enarratio à Virgilio potissimum, & ab Hesiodo pendet; ab enarratoribus Georgicon petenda sunt quæ hic poterant negotium facessere. Ne igitur actum agamus, tantum difficiliores locos percurramus.

Pag. 36. *Scilicet, his Babylon.* Babylonem non condidit Semiramis, vt omnes scriptores proclamant, sed Néroth, vt ait D. Augustinus libro. 16. de ciuitate Dei cap. 4. Semiramis autem coëtilibus muris cinxit urbem, & Tigrim arque Eufratē siccis regionibus intulit, inde urbem ædificasse dicitur. *Nabatheæ que, Nabath, pars est Arabiæ,*
dicta

dicta à Nabaioth filio Ismaëlis, omnes autē illi erant pastores, vt pater ex sacris literis. *Hic Mopsopio.* Athenienses dicebantur Autochthones, id est eiusdem terræ nō aliunde trahentes originem, vnde credibile est in principio fuisse pastores, qui Athenas cepērunt colere, ab his igitur fuerunt electi milites qui pugnam Maratoniam vicerūt. Achemania pars est perfidis *Romula tellus.* Leuius abunde. libro. 1. quomodo habuerit originem à pastoribus Roma, narrat.

37 *Daulias & Getici.* Hirundinem significat, quæ fuitex Daulide Pandionis filia, hac veniente, ver incipit.

38 *Nec pictas lugubre.* Plin. lib. 18. cap. 12. ob hæc faba Pythagorica sententia damnata: vt alij tradidere quoniam mortuorum animæ sunt in ea. Qua de causa parentando vtique assumitur. Varro etiam ob hæc Flaminem ea non vescitradit, & quoniam in flore eius literæ lugubres reperiantur. Hæc Plinius.

39 *Ensifer Orion.* Orionis fabulam habes apud Ouidium in Fast. hic autem capitur pro signo cælesti quo ex oriente, maximæ concitantur tempestates. Arcturus. id est cauda vrsæ, est aliud sidus iuxta polum. *Pantias.* id est. Aurora.

39 *Vesta Medusæo Tithonia.* Tithonia quoque dicitur Aurora, eò q̃ vxor fuerit Tithonis, qui frater fuit Priami, habet autem Aurora Pegasus equum (vt ait Zezes in Lycophronem) quē petijt a Ioue post occasum Bellerophontis.

39 *Idalio Pudibunda* declarat hoc Politianus in Miscel. cap. vndecimo.

40 *Auricomæ iubare exor.* Hesiod' in Theogonia Iouis & Themidis filias facit Horas Irenen, Dicen, Eunominā. alij vt refert Higinus decem posuere horas Irene, id est, pax. Dice. i. iusticia. Eunomia. i. bene pascere.

43 *Sinon Tanarijs.* Imitatio est Propertiana lib. 3. eleg. 2.

Quod non Tanarijs domus est mihi fulta columnis, Laconicum marmor viride erat, vnde Statius in Si. Hic dura Laconū saxa virent. Et Tenarus Laconix promontorium est, marmore laudatissimo abundās. Tibullus.

Quid ve domus prodest Phrygijs innixa colūnis, Tanare sine tuis, sine Caryste tuis.

Asaroticum pauimētum dicitur illud quod verri non debeat propterea quòd picturæ arte elaboratum sit, de quo plura Plin. lib. 36. cap. 25. De *Mauritania mensis*, vide eun-

dem Plin. lib. 13. cap. 15. de Myrone Plin.

44 *Aut bis in Herculea*, Iulius Pollux, (cuius verba vertit Bayfius in libello de re vestiaria) Tirij (inquit) ferunt Herculem amore Nymphe indigenæ, quæ Tyrus vocabatur, captum fuisse. Sectabatur autem Herculem canis, ut erat mos antiquus. Canis igitur Herculeus purpuram per scopulum adrepentem conspicatus, ipsius prominentem carunculam mordicus arripuit, & pro cibo usus est, cruorq; labra canis colore phoeniceo infecit. Ut verò redijt heros ad puellam, ipsa conspicata canis labra insueto colore infecta, negavit sibi quicquã posthac cum illo fore, nisi vestem canis labris speciosiore afferreret. Sic itaque Hercules concha illa inuenta, cruorem collegit, munusque puellæ attulit, primus inventor, ut Tyrij perhibent, phoeniceae infecturae. vide Plin. lib. 9. per multa capita.

44 *Quæ Pergamos*. Attal⁹ rex fuit Pergami preciosa suppellectili ditissim⁹, quã post mortem donavit populo Romano. Attalicum textum *Hispanè Brocado* Memphis, Tyros, & Babilō in tincturis, purpura, & telis laudantur.

44 *Silenique senes subdinalesque Ithyph*. Silenus nutritor fuit Bacchi, vnde comites Bacchi

Bacchi vocabantur Ithyphalli qui in sacris Bacch Phallum ferebant induti muliebri indumento. Vide adagi. Cicernus Bacchus Subdinales. i. nudi, aut qui sub diu viuunt, nam, vt dicimus sub Dio, ita quoque sub Diuo, vnde Subdialis, vel subdualis. Pales pastorum dea.

44 *Et quo pastore Pherei.* Quomodo Apollo versus fuerit in pastorem habes. 2. Metam. Phere autem in Achaia est iuxta Messenem, *Mimallon.* i. Baccha, nam Mimalonides dicebantur Bacchae ab imitando, allusit autem ad versiculum Ouidij.

Ecce Mimalonides sparsis per terga capillis.

50 *Quidque silens moueat.* Vide Polit. in Miscel. cap. 100. quauis mihi aliud videtur Luna silens, aliud tacita.

52 *Clāgunt Naupliadae.* Nauplius Palamedis pater fuit. Grues autem dicuntur Palamedis aues. Martialis.

Turbabis versus. nec litera tota volabit.

Vnam perdideris si Palamedis auem.

I N M A N T O N E M S I L
nam Scholia.

C Ontinet hæc filua vaticinium, quod Māto cecinit in Virgilij natali. Recen

sentur ordine omnia Virgilij poemata.

58 *Est Dea quæ Nemesis* Latinum nomē non habet, sed vertentes tamen dicimus, Indignationem, à verbo *Nemesân*, id est indignari. Aristoteles lib. 2. ad Theodectem multa de ea disputat: & ita describit indignationē. Indignari est dolere, quòd alicui prospera indignè contingāt. Vide adagiū: *Adrastia Nemesis.* & Pausan. in Attic.

59 *Namque Siracōsijs.* Legitur hic versiculus bifariam, alia namque exemplaria legunt: *Quum vix assurgat*, alia verò *quannus assurgat.* Politianus priorem lectionem probat in Nutric.

*Virgilius, cui rure sacro, cui gramine pastor
Ascreus, Sículusq; simul cessere volentes.*

59 *Post Geticam. s. ch.* Sensus est: Quis mihi tribuat post Orphei lyram, etiā Sirenas cantu possem antè ire, dignè Maronem ut queam celebrare.

59 *Sic frondifera lignator in Ida* Pulchra si militudo ex Theocrito sumpta, sic latine sonat.

*Arboribus densam veniens lignator in Idan
Vnde opus incipiat dubitat, præsentia turbāt.*

60 *Dant Pandionias.* Hoc est Philomellas, nam hæc fuit Pādionis filia. Vide Ouid. comparatur poetis philomella propter cantus

tus dulcedinem.

60 *Manto quæ. i. fi.* Manto filia fuit Tiresiæ vatis Thebani, quæ Ocnium peperit, qui Mantuam constituit à nomine matris: Virg. Aeneid. 10.

Ille etiam patrijs agmen ciet Ocnus ab oris.

Fatidicæ Manius, & Tusci filius amnis:

Qui muros, matrisq; dedit tibi Mātua nomen.

61 *Aut mea qui Tyr.* Manto, ut diximus, Thebana erat, porro Thebani à Tyrijs traherent originem propter Cadmum. Amphion verò Tebanus cantu lyre muros Thebanos construxit.

61 *Laurumq; habitura secundam.* Ascra patria Hesiodi, Arethusa fons in Siracusis patria Theocriti, Smyrna Homeri. Sic autem sunt hæc verba distinguenda. Horreat tuos ortus tota Graecia, & Ascra habitura secundam laurum: Nam Maro primam tenet in Georgicis scribendis: sed Arethusa, & Smyrna suis colonis. i. Theocrito, & Homero metuant, nam cum illis de principatu certabit Maro.

62 *Tusci eques.* Mæcenæ hic est, qui tanquam mollis notabatur, quia discinctus viveret. Idque volunt sensisse Horatium in Satyris: *Malchinus tunicis dimissis ambulat.*

62 *Iamq; Phalantei, r. p. Galefi.* Galefus flu-

uius est Calabriae prope Tarentum. sed de Tarento, & Phalanto non ignobilis refertur historia. Tarentum, (inquit Pausanias in Phocicis) Lacedæmoniorum coloni sunt deducti. Princeps coloniae Phalantus fuit Spartanus. Misso autem in coloniam Phalanto responsum est Oraculo Delphico: Tum demum potiturum eum regione, & ciuitate cum pluias senserit in aethra. i. aëre splendido & cœlo sudo. Cum itaque non priuatim ipse oraculum consideraret, neque cum interpretum aliquo communicaret: confestim nauibus in Italiam contendit. Sed quia deuictis barbaris, neque oppidum expugnabat ullum, neque regione potiebatur: recordatus est oraculi, & ea responsa esse à Deo existimauit, quæ euenire non possent. Nunquam enim fore, ut sudo, & sereno cœlo pluiæ deciderent. Sic itaque quum esset quasi desperato animo, vxor (secula enim erat domo) tum alijs amicis eum tractauit, tum ingenua reclinato mariti capite, pediculos inquisiuit. Ibi fleuit mulier, cum videret res ex mariti sententia non procedere. Quia verò largius effundebat lacrimas, & Phalanti caput irrigabat, intellexit oraculum (mulieri enim Aethrae nomen erat) atque ita nocte insequenti Tarentum cepit,

cepit, Urbem Barbarorū opulentissimam.

62 *Sed maiora vocant.* videtur hic Politianus aliter intellegere versiculum illum,

Iam redit & virgo, ac vulgo solet intelligi, Sumsit vero hanc interpretationem ab Eusebio de vita Constantini, de qua nos in scholijs ad Bucolica Virgil. latius.

65 *Aspera Cinyphæ.* Cinyps seu Cinyphis fluuius est in Africa vt ait Pōponius: abundat hircis quare Ouidius in Ibin dixit.

*Qui simul impura matris prolapsus ab aluo,
Cyniphiam fædo corpore pressit humum.*

65 *At tu quæ tellus* Subobscure apostrophē facit ad terram Hesiodi, ne moleste ferat submittere laurus nostro poëtae. Aspera vero Hesiodi patria sita est iuxta Heliconem vt in Ergis inquit Hesiodus.

Hand Helicone procul miseranda habitabat in Aspera.

Qui malus ac grauis est, brumaque aestateque vicus.

65 *Smyrna, Rhodos,* Vide Gellium libro. 3. cap. 11. vnde hæc sumpta sunt. *Quippe Bianoream.* Ocnus Mantus filius de quo supra diximus, alio nomine dictus est Bianor. vide Virg. in Bucol.

70 *Qualia nec castae.* Hoc sumtum est ex Suida cuius verba sic Latine sonāt. Peplus velum

velum erat Panathenaei tēpli, quod Atheniēses quarto quoque anno Mineruae offerebant: quo etiam pompam constituebant: à Ceramito vsque ad Eleusinium. Peplum autem vocabant quia laneus erat. Depingebatur ibi Euceladus, quem interfecit Minerva; erat autē vnus ex Gigantibus. Quando etiam vincebat Athenienses peplum ferebant Mineruae, in quo viri strenui depingebantur. Aristote. hoc nomine commentarium scripsit, vbi ducum genealogiae continebantur. Est item indumentum muliebre. Ad Atheniēsiū ritum allusit Plautus cum dixit. *Nunquam ad civitatem venio nisi cum infertur peplum.*

70 *Nec vetus immensum.* Septem orbis miracula enumerat. Sumsit autē haec ex Graeco epigramate Antipatri Sidonij, vnde etiā Martialis suum primum videtur sumsisse. Sic verti Latine:

*Mœnia mirabar Babylonis trita quadrigis,
Et iuxta Alpheum templaq; eburq; Iouis:
Pendentesq; hortos altè: Phœbiq; Colossū:
Et decora altarum barbara Pyramidum:
Et molem ingentē Mausolū. Sed tamen altam
Vt vidi Artemidos aeriāq; domum,
Caetera sordescunt, nā dēpto Phœbus Olympo
Nil quicquā illustrat pulchrius aut melius.*

70 *Namq̃, hæc aut.* Imitatus est Propertium lib. 3. ubi ille sic loquitur eleg. 2.

Nam neque Pyramidũ sumtus ad sidera ducti,

Nec Iouis Elei cælum imitata domus,

Nec Mausolei diues fortuna sepulchri,

Mortis ab extrema conditione vacat.

Aut illis flamma, aut imber subducet honores,

Annorum aut ictu pondera victa ruent.

At non ingenio quæsitum nomen ab æno

Excidet: ingenio stat sine morte decus.

Neptuni quassa trid. Neptunus multa sortitur apud Græcos epitheta, ex illis est Ennosigæus, id est terrae coccussor, & Ennosichthon. quod idem est. *Aut telo Sumanæ tuo.* Plin. libro secundo cap. 52. loquens de fulminum obseruatione sic ait: Romani duo tantum ex ijs seruare: diurna attribuētes Ioui: nocturna Sumanæ. Hæc Plin. est autem Sumanus idem quod Pluto.

71 *Serta comis triplici.* Triplici dextra dixit quia tres sunt Charites siue Gratiae, de quibus in Emblematis diximus. *Iuuenalis,* & *iuuenilis.* Idem ferè sunt.

71 *Quis talia cernens reg. inuid.* Hæc retulit ad Plauti verba quæ sunt in Curculione.

Sibi sua habeant regna reges: sibi diuitias diuites:

T

Sibi

Sibi honores: sibi virtutes: sibi pugnæ: sibi prælia.

Dum mihi abstineant invidere, sibi quisq; habeat quod suum est.

Tantum hinc procul esto malignum vulgus.
Ita Horatius libro tertio carminum.

Odi profanum vulgus & arceo.

ARGUMENTVM

Ambræ.

Iupiter cum Aethiopum epulas de more adisset, cūque Dij Deæque omnes festis convivijs adfuissent alacres, sola Thetis Achillis mortem lugēs moesta erat. Quae cum ad Iovem querellas suas attulisset: Iupiter eam solari cupiens, promittit fore, ut Achillis gloria nūquam sit intermoritura. Nasciturum nanque vatem qui Achillis virtutes, & facta diuino, & immortali carmine prosequeretur. Hic est Homerus, cuius opera omnia percurrit Politianus. Politianus in fontem Ambram Laur. Medicis.

Vt lasciva suo furtim daret oscula Laurus,

Ipsa sibi occultas repperit Ambra vias.

73 *Spicea si Cereri.* Tibullus lib. primo

Flava

Flava Ceres, tibi fit nostro de rure corona

Spicea, quae templi pendeat, ante fores.

75 *Tartaream Pallas galeam.* Extat adagiū *Orci galea*. Sed valde miror quid mouerit nostrum Politianum, quid etiam doctissimum Erasmus, & alios vt *Aidos Kyne* Plutonis, siue *Orci galea* verterint. Nā nusquam credo legitur Plutonem galeam habuisse, & si habuerit, quis illi surripuerit, aut tradiderit Perseo nemo indicabit. Higinus in poëtico astronomico loquens de Perseo sic ait: A Mercurio talaria, & petasum accepit, praeterea galeam, qua indutus, ex aduerso non poterat videri. Itaque Graeci *Aidos* dixerunt esse, non vt quidam inscientissimè interpretantur, eum *Orci galea* vsum, quae res nemini docto potest probari. Haec ille: Politianus itaq; *Tartaream galeam*, Plutonis intellexit. *Et Phorcynida*. Medusa & reliquae sorores filiae fuerunt Phorci: porrò caput Medusae scuto infixū Perseus dedit Palladi. Fabulam recēset Erasmus loco citato.

75 *Clauiger in semet.* De Iano loquitur, de quo multa diximus in Emblem. Iuuenalis Satyr. 10.

— *Atq; suos iam dextra computat annos.*
Hanc veterum numerandi rationem nos

late in nostris Paradoxis explicuimus. *Ad Saturnum lanea compes.* Iupiter per Mulciberum, id est Vulcanum, alligauit Saturnum in Tartaro, vt inquit Ouid. i. Metam. Vide adag. *Dij laneos habent pedes.*

76 *Genua Iouis.* Exprimit gestus antiquæ supplicationis, hoc autem sumtum est ab Homero primo Iliad. vbi Thetis Iouem orans pro Achille, laeua Iouis genua: dextra mentum apprehendit. Et Medea apud Eurypidem.

Sed te per mentum hoc supplex obtestor tuum

Atque per genua tua, en humilis fio tibi.

Declarat hoc Plinius libr. ii. capit. 45. cùm inquit, Hominis genibus quaedam & religio inest, obseruatione gentiũ. Haec supplices attingunt: ad haec manus tendunt: haec, vt aras, adorant, fortassis quia inest ijs vitalitas. Namque in ipsa genu vtriusque commissura, dextra laeuaque à priore parte gemina quaedam buccarum inanitas inest: qua per fossa, ceu iugulo, spiritus fugit. Et infra. Antiquis Graeciae in supplicando mentum attingere mos erat. Ex his Plinij verbis intelligitur illud Maronis Aeneid. 10.

Et genua amplectens, effatur talia supplex.

76 *Non ego vincla tibi.* fabulam Homericam ex primo Iliad. ex scholijs ita verti. Iupiter

pitur ne cepta in coelo gubernatione, ita efferebatur gloria, & pertinaciter multa faciebat; ut Neptunus, Iuno, Apollo & Minerva conspirarent, ut eum in vincula conjicerent. Cum audisset Thetis à patre Nereus (erat enim vates) coniurationem hanc in Iovem, ad ipsum festinavit adducens secum simul Ægeona horribilem Dijs coniuratis. Erat hic marinus dæmon qui patri Neptuno viribus antestabat. Audiens autem Iupiter quæ Thetis dixerat: Iunonem ex eisdem vinculis suspendit, quæ Ioui parabantur: Neptunum autem, & Apollinem edicto iussit ad Laomedontem pro mercede exulare. Thetidi autem promisit se aliquando Achilli filio ingentem donaturum honorem. Haec Scholia. In quibus oportet notare verba illa (erat enim vates) ad plenior declarationem eorumque diximus in Nutride Nereo.

77 *Anne etiam sobolem.* Fabulâ latè profecti sumus in scholijs Emblem.

Aut faciem Titani tuam. Titanis Lunani significat, ut Titan Solem.

77 *Siquidem transegit Opuntia.* Sarpedon Lycius qui in auxilium Troianorum venit, & Iouis filius erat, ut ait Homerus: interfectus fuit à Patroclo, qui Locrensis erat ex

Opunte. eodem Homero teste Iliad. 16.

78 *Est etiam cui Memn.* Memnon Aurora filius venit in auxiliū Trojanis, & cū Achille singulare certamen iniens ab illo est interfectus, ut ait Quintus Calaber. 2. Paralipo.

78 *Mutatis pulchram.* Ex Lycophronis Cassandra hoc sumtum est, quo in loco interpretis ait, Achillem apud inferos in insulis beatorum accepisse Medeam uxorem, quæ filia fuit Aetae, & Idyiae, regum Colchorum. Porro Aeta Solis erat filius: Idyia verò Oceani insula est in Ponto Euxino Boristhenis ostio obiecta, parua admodū, & quod ibi Achilles situs est, Achillea cognomine, hæc Mela Pomp. dicitur autem Leuce à candore.

78 *Adde quod & pulchro.* Hoc etiā est ex Lycoph. ubi Zezes ait: quinque habuisse maritos Helenam, Primus fuit Theseus, qui septennem illam rapuit, alter Menelaus: tertius Alexander, qui & Paris: post Alexandri mortem eius frater Deiphobus propter bellicam virtutem illam dono accepit: quintus Achilles, qui ante Deiphobū in somnis illam habuit. *Thalamis ensternuit.* Aristoteles in primo de historia animal. c. 11. loquens de naso sic ait: Sternutamentum quoque eadem

dem agitur parte, quod flatus vniuersi eruptio est, signum augurale, & vnum ex spirituum omnium generibus sanctum & sacrum. Idem. 33. sectione problemate. 7. disputat quare sternutatio pro numine habeatur, respondetq; quoniam e capite exit, vbi est ratio: aut quia caeteri spiritus ab infirmitatibus generantur, hic nō item. Idem Aristoteles eādem Sect. prob. 9. lōgius hæc eadem prosequitur, dicitq; sacrum haberi caput, ideo spiritus ab eo procedens sacer item est. vide locū, Xenophon. libr. 3. Anabaseō maximē hoc declarat: eius verba Latine recitabo. Haec cum dixisset, quidā sternuit. Militesq; audientes simili omnes impetu Deum adorauerunt. Et Xenophon dixit: Mihi videtur o viri, quoniam nobis de salute loquētibus Iouis seruatoris auguriū oblatum est, huic Deo supplicandum esse, vt scilicet Soteria consecremus vbi primū amicam regionem contigerimus, & caeteris Dijs pro facultate rem diuinā faciamus. Iam hinc patet vnde traxerit originem noster mos aperiendi caput sternuentibus. Sed non qui sternuit, debet caput aperire, sed audientes quasi bonum augurium accipientes. Haec quidē est vera origo. Sed Christiani qui non captamus auguria, retinui-

mus quidem morē, sed non eodē fine, imō bene precātes illi qui sternuerit, ducto principio, vt aiunt, à quadam peste, quæ Romæ grassata est, vbi exhalabant animā cum oscitatione, aut sternutamēto; vnde à summo Pontifice cōcessa est illis quaedam gratia, qui sternutantibus Dei nomine fauerent. Homerus: qui lib. 17. Odyssæ in ipso fine, Thelemachum ad verba Penelopes inducit sternutantem, cuius ego carmina sic Latine reddebam.

*Sit athen in propriam patriam se ferret Ulysses,
Cum gnato pariter puniret facta Procorum.*

*Dixit: Telemachus sed valde sternuit, amplam
Concutiens aulam, risit tum Penelopeia,
Indeq; ad Eumæum velocia verba locuta,
Vade age, ne cessa: quin huc mihi ducitur hospes?*

*Nonne vides verbis vt gnatus sternuit istis?
Certa procis igitur mors cunctis: nam neq; fatū
Vitabit quisquam, tristi ve occumbere morti.*

Plutarch. in libello de Genio Socratis refert ex opinione Terpsionis sternutamētum fuisse Socratis Genium:

78 *Vtq; tuos artus. Quemadmodū (inquit) Vulcanus duas vxores habet Venerem & vnā Gratiarum, teste Homero Iliad. 18. Sic illum formoso Helene, formosa Cytaeis. Lycophron*

cophon Cytaicam vocat Medeam. Subdit interpretes: Cytaea vrbs est Cholchidos, vnde illam Cytaicam dixit.

79 *Quondam etiam nostro.* Alexadrum magnum intelligit, qui Iouis filius dici voluit, Hic (vt ait Cicero pro Archia poeta) cum in Sigaeo ad Achillis tumulum astitisset: O fortunate (inquit) adolescens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inueneris.

81 *Prima tulit, pater Aonij.* De patria Homeri non conuenit, hic tamen Smyrnaeum illum facit. Neque de patre Homeri constat, Politianus tamen sequitur hic opinionem Aristotelis, quam refert Plutarchus ex. 3. de Arte poetica, In Io, inquit, insula quo tēpore Neleus Codri filius Ionicae coloniae dux erat, puellā quandā indigenā à Daemone quodam illorum qui cum Musis versantur, fuisse compressam. Quae propter ventris onus infamiam verita, abit in locum nomine Aeginam. Ibi à latronibus capta, in Smyrnam ducta est, Maeonique Lydorum regi dono data. Ille puellae venustate captus illam duxit vxorem. Quae cum aliquando iuxta Meletem fluuium spaciaretur, partus doloribus oppressa, Homerum apud fluuium peperit. Quem Maeon

pro suo educavit. Paucis, o diebus Cris-
theis moritur, & c.

81 *Vosq. Etheocleae.* Tres Gratias seu Cha-
rites intelligit. Dicuntur autem Etheocleae,
quia (vt ait Pausanias in Baeoticis) Etheo-
cles primus Gratijs sacrificavit, tresque illas
esse constituit, & nomina illis imposuit. De
Gratijs multa diximus in Scholijs in Emble-
mata.

82 *Maeander sub humum.* Maeander flu-
vius est Phrygiae, de quo multa Strabo in fi-
ne lib. 14. ubi asserit terram illam cauerno-
sam esse mirum in modum, unde fit vt flu-
mina abscondantur. Pausanias in Corinth.
Maeandrum ex Celaenis montibus per Phry-
giam, & Cariam manare ait, & circa Mile-
tum in mare delapsam in Peloponnesum
defluere: ibique Aesopi alueum efficere.
Non inuenio tamen qui dicat Maeandrum
subterraneum alueum agere, sed Lycum qui
in Maeandrum influit. Autor est huius rei
Strabo eodẽ loco & Herodotus in. 7. Quod
ad tabulam attinet quam hic narrat Politia-
nus, nihil adhuc cõperi. Plutarchus in libro
de fluminibus alias fabulas recitat, quas,
quia nõ omninõ huc quadrant, nõ appolui.

83 *Tiresiae magni.* Tiresias, vt refert Cal-
luma.

limachus in Hymnis, quia Minernam vidit in lauacro, caecus remansit, sed pro caecitate, datum fuit illi vaticinium. Hoc latius tractat Politianus Miscell. cap. 80.

89 *Anticlon Ortygidem.* Dum essent inclusi Danaï in equo Troiano, Helenaque voces imitari vxorum cuiusque coepisset, caeteris tacentibus, Anticlus voluit respondere: quod cum animaduertisset Vlysses illum manibus impressis suffocauit. vide Miscell. cap. 75.

92 *Tactae dux ille cohortis.* Pythagoras quinquennale silētiū imperabat discipulis. *Ante ortus memor vsque.* Apollonius Rhodius lib. 1. & ibi Scholia. Ait Aethalidem à Mercurio, cuius filius putabatur, accepisse, ut nunquam amitteret memoriam, licet moreretur, quod cum obtineret, tempore belli Troiani erat Euphorbus Panti filius, postea Pyrrhus Cretensis, deinde Elius quidam cuius nomen non proditur. Tandem fuit Pythagoras. Haec paulò aliter narrat Diogenes Laërtius in vita Pythagorae.

93 *Quin et Apell.* Vide Valer. Max. lib. 3. capit. 7 de Phidia. & expende carmina ibidem citata.

94 *Hunc et Sitbonij.* Zoilus qui contra
V 2 Home-

Homerum scripsit & eius statuas verberabat, fuit Amphipoliaes vt ait Suidas: est porro Amphipolis inter Macedoniam & Thraciam in sinu Strimonico, Thracia verò alio nomine dicta fuit Sithonia, vide Virgilium in Gallo. *Asseruit patrio*. Zoilus hic contulit se in Aegyptum ad Ptolemaeum sperans aliquod praemium, sed, vt aliqui affirmant, ab rege in cruce suffixus est. Vide haec latius in Adagio Zoili.

94 *Hunc quoque captino*. Alexandro cum esset oblatum pretiosissimum scrinium inter deuicti Darij spolia repertum, consultantibus amicis cuinam rei posset illud inseruire, dixit Alexander, Huic optimè dabitur asseruandas Homerus.

F I N I S.

INDEX RERVM MEMO rabilium quæ in his scholijs continentur.

A Chemænia. p.	136	Apollonius Rhodi⁹.	73
Actius poeta.	127	Aquilæ cur jouis armige	
Adraſtea Nemefis.	106	ra.	30
Æſchylus poeta.	124	Aquilæ cur in tēplo A-	
&. 125.		pollinis.	26
Ætalides Pythagoras.		Aratus.	83
155.		Arcturus.	136
Agamemnonis oſſa in-		Archilochus.	120
uenta.	43	Arethufa.	141
Agathocles.	103	Argo nauis.	71
Aimilius Macer.	89	Aſaroticū marmor.	137
Alcmæon.	123	Aſcra Heſiodi patria.	
Alcman.	113	141.	
Alcæus.	107	Aſtrologiæ inuētor.	96
Alexander.	153	Atax fluuius.	73
Alexander Pindari ædi-		Athenienſes cura autoch-	
bus pareit.	105	tyones.	135
Amalthea Sibylla.	36	Attalus Rex.	138
Ammonis oraculū.	32	Auis pigmæa.	113
Amphiaraus.	53	Auſonius Gallus.	132
Anſer poeta.	133	Babylone,	135
Antipelargei adagiū.	5	Bacchilides.	115
Antiftrophe,	110	Bacis fatidicus.	40

Batiusvel Battus.	121	Comœdia duplex.	117
Benemeriti.	43	Cœlū pro deo cultum.	57
Bianor.	143	Colondas.	120
Bibaculus poeta.	121	Corinna poetria.	102. & 118.
Bion poeta.	100	Cornelius Seuerus.	95
Bocaius poeta.	134	Cornificius poeta.	132
Bocō poetria.	38	Cratin ⁹ poeta.	95. & .123
Branchius.	33	Cumea cur infana.	23
Cæcilius poeta.	129	Cygni cur moriturica-	
Caieta.	6	nant.	22
Caius Valerius Veronē		Cytheris mina.	97
sis.	89	Dantes poeta.	134
Callimachus:	85	Daulias.	136
Calpurnius poeta.	100	Delphos vmbilicus mun	
Caluus poeta.	97	di.	28
Capra Olenia.	9	Demo Sibylla,	37
Carmēta Nicostrata.	37	Desultores.	17
Catadupi.	24	Dionysij multi.	85
Catullus Veronensis.	89	Diuisio appetitus.	18
Catulli locus.	98	Dirce fons.	101
Chalcas	53	Dodoniades columbæ.	
Ciceronis locus restitu-		30. & .45.	
tus.	39	Draconum cristæ.	17
Cinna poeta.	133	Empedocles.	90
Cinyphs fluuius.	143	Ennius.	87
Claudius Claudian ⁹ .	95	Enthiasmos.	87
Color rauus.	10	Epodos.	110
Colūbæ respōsā dabāt.	45		

Eracritus.	91	Herophyle.	30
Erinna poetria.	118	Hesiodi & Homeri anti-	
Euphorion poeta.	81	quitas.	77
Eupolides duo.	128	Hesiodi sepulchrū.	79
Euripidis mors.	125	Hipponax.	121
Faba Pythagoræ.	136	Homeri patria & ori-	
Faunus oracula redde-		go.	151
bat.	35	Homer' cur Mœoni'.	68
Fœminę doctę multę.	17	Homerus cur Melesige-	
Galesus fluuius.	142	nes.	67. & 153.
Genius.	13. & 58.	Homo microsmus.	18
Genialis lectus	13	Horæ Iouis filiæ.	137
Genialia cur Ouidius di-		Horatii loc'.	134. & 141
xit.	23	Horatius.	119
Genua supplices appre-		Hortensius poeta.	132
hendebant.	148	Huades vnde dictæ.	7
Giareanus refellitur.	26	Huades falso saculæ.	8
Glauci plures.	47	Ibicus poeta.	114
Gratiarū mercæ.	113	Idas Apharei filius.	48
Gratiæ seu charites.	154	Idmon vnde dictus.	48
Haurientes aquæ vapo-		Ithyphali qui.	139
rē vaticinabantur.	35	Instrumenti organici des-	
Hecale anus.	86	criptio.	23
Helene mariti multi.	150	Iupiter à capra nutrit'.	9
Heraclitus refellitur.	14	Iulius Titius.	100
Herculis aurea mala.	27	Laberius poeta.	137
Hercules amore Nym-		Laconicū marmor.	130
phæ Tyri captus.	138	Leo Nemæus.	104

Lesbia Catulli.	132	Melāpodis historia.	50
Lex apud Iulidem.	115	Mele fluuius.	21
Licinius Caluus.	97	Meleager.	122
Lini duo.	64	Memnon.	150
Lucan ^o Neroni inuis.	92	Memoriæ repertor.	112
Lucilius Italus.	73	Menander poeta.	128
Lucretius Romanns.	90	Menipea pera.	134
Lupercalia.	7	Meretrices cur dicantur	
Lychus Argonautas fus.		capræ.	10
cepit.	48	Mimallon.	139
Lychus prophetes.	41	Mimi.	129
Lyches augur.	42	Mimnermus poeta.	99
Lycophron poeta.	126	Minerualia quid.	4
Lyrici scriptores.	100	Miracula septem.	144
Mæander fluuius.	154	Momus.	68
Mæcenas Thuscus.	141	Montambancos.	98
Magnes lapis.	25	Mopsus vates.	49
Manilius.	95	Mopsopiæ Athenæ.	136
Mantô Tirisiæ. filia.		Moschus poeta.	99
38. & 141.		Moses diuinus vates.	57
Mantua vnde dicta.	38	Mundus animans.	59
Marathoniu præliu.	123	Musæ celestibus orbibus	
Marpesia Sibylla.	36.	dedicatæ.	20
Martialis poeta.	132	Musæi duo.	64
Martius vates.	39	Musica in sideribus	19
Medea vxor Achillis.		Myropoetria.	118
150.		Myrtis poetria.	ibid.
Medeavnde Cytaica	153	Myscellus quis.	72
		Nabath	

Nabath vnde dicta.	135	Orphei fabula.	61
Naulon quid.	22	Orphei responsum.	63
Nauplius quis.	139	Orpheum lenire tigres	
Neanthi fabula.	61	quid.	11
Nebulæ Aristophanis.		Organorum multa nomi	
128.		na.	22
Nectar quid.	10	Orion.	136
Nemæus leo.	103	Ouidij loc'. 7. 30. 88. 98	
Nemesis vnde dicta.	140	129. 143.	
Nemus, saltus, & silua in		Pacuuius poeta.	127
quo differunt.	3	Palamedis grues.	139
Neptuni epitheta.	145	Palinodiam canere.	110
Nereus primus vatū.	26.	Pan interuates an nume-	
Neuius	89.	ratur.	32
Nicander.	84	Pan oracula dedit.	32
Nicostrata.	37	Panici terrores.	33
Niketeria quid.	4	Panmetron quid.	133
Nomos quid.	60	Paniafis poeta.	81
Nonnus poeta.	65	Parcæ oracula dedere.	35
Nossis poetria.	118	Parthenij duo,	83
Nutricia quid.	4	Pegas' equ' Auroræ.	137
Nutrices Bacchi.	8	Peliadum versus.	45
Ocnus	141. & 143.	Peplus.	144
Olen vbi natus.	40	Perilla Tici dæ.	133
Olenia capra.	9	Pestis ex sternutatione	
Opici qui.	129	orta.	152
Oppiannus.	84	Phalaris.	111
Orci galea.	147	Phalantus.	142
		Phal-	

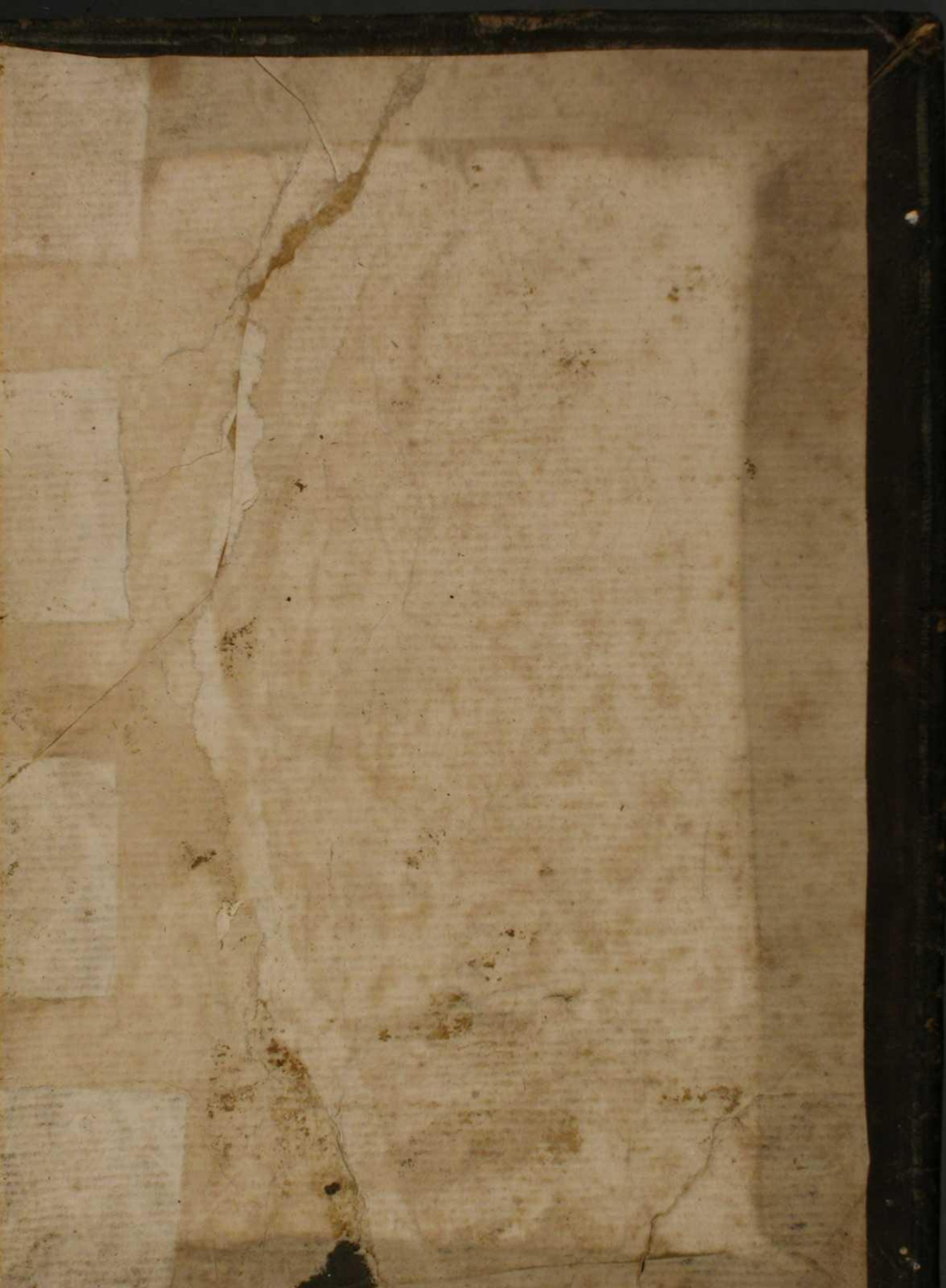
Phallus quid.	139	Pomp. Melæ locus resti-	
Phigo Sibylla.	37	tutus.	59
Philammon poeta.	66	Pomp. Melæ locus enu-	
Philesiatempla.	34	cleatus.	57
Philetas poeta	98	Pōponius Secūdus.	127
Philipides.	125	Ponticus.	95
Philistiopoeta.	130	Porphirius refellitur.	20
Philomellæ. 140. &.	111	Praxilla poetria.	118
Phœbas quæ.	23	Primus ignis vbi inuen-	
Phœmonoe Dei inter-		tus.	28
pres prima.	38	Proelium Maratoniū.	123
Phœnis Sibylla.	37	Prometheum ab aquila	
Pindarus cur Dirce.	101	consumi quid.	27
Pisander poeta.	80	Prosapodosis quid.	9
Plautus.	129	Proteus quis.	45
Plauti locus restitut.	14	Protei mutationis allego-	
Pleiades poetæ.	126	ria.	ibid.
Plinij loc ⁹ restitutus.	121	Psalteria cur conuiuijs	
Pœon medicus.	84	adhibebantur.	23
Pœtæ cur Daphniphy-		Publius poeta.	130
gi.	75	Pueri pro seruis in sacra	
Pœsis à sapientia nō dif-		scriptura.	57
fert.	15	Purpuræ inuentior	138
Politiani error animad-		Pythagoras.	154
uertitur.	117	Qui rinus Romulus.	7
Politiani locus restitu-		Rhetorica an utilis.	17
tus.	29. &.	Roma à pastoribus ori-	
Polij dus.	53	ginem habuit.	135
		Sab-	

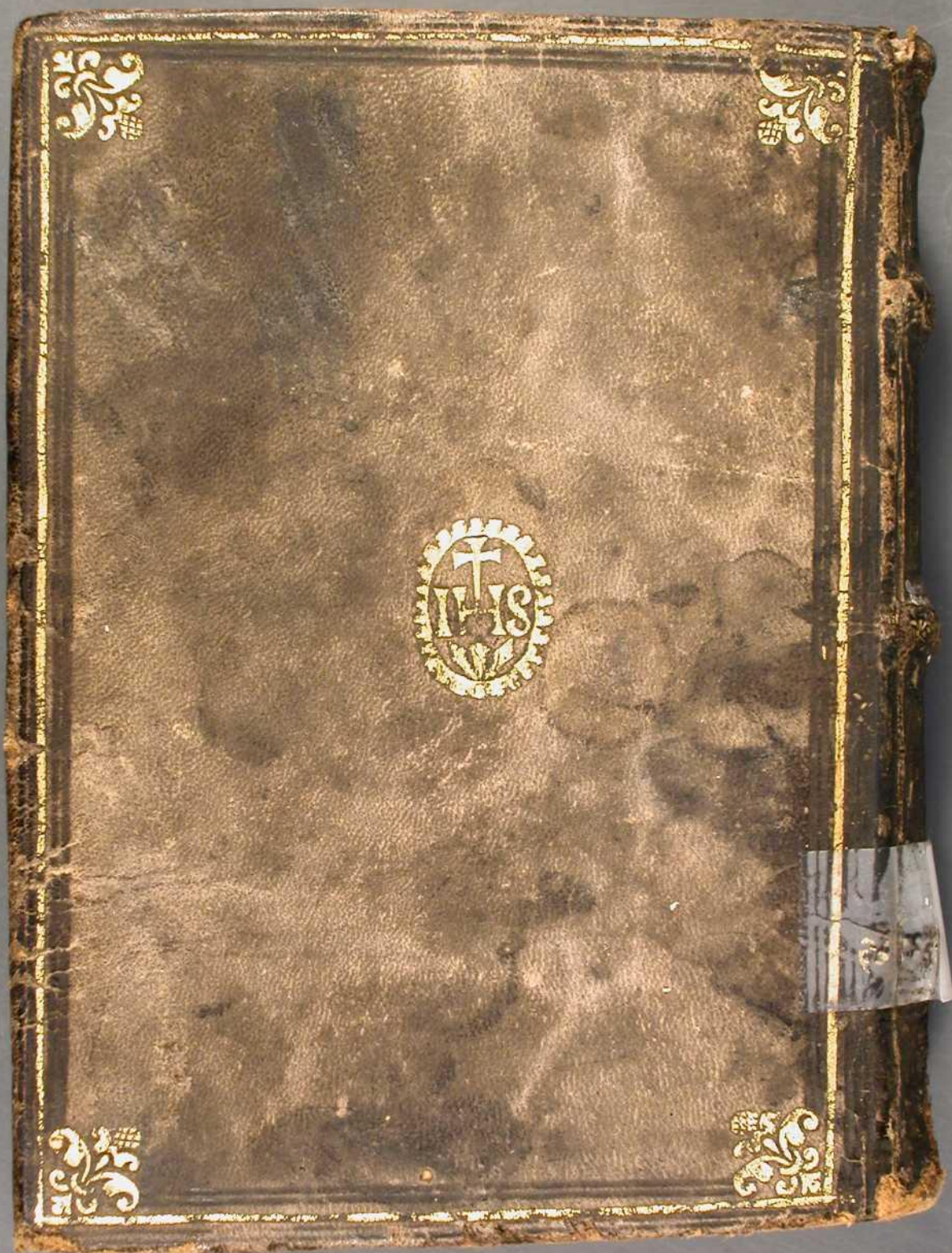
Sabbe.	37	Sophon?	129
Sacrosanctum quid.	19	Sotades poeta.	130
Salaputium Catulli.	98	Sotadici versus.	ibid.
Saleius Bassus poeta.	94	Statij locus restitvt?	115
Salomon.	56	Statij scripta.	71
Sappho poetria.	116. &c.	Sternutatio cur augura-	
119.		lis.	151
Sarpedō Iouis filius.	149	Sternuenti cur caput a-	
Saturnus ligatus.	148	peritur.	ibid.
Satyrici scriptores.	119	Stesichorus vnde.	109.
Secundus poeta.	127	Stoicorum dogma.	93
Senecæ locus.	48	Stolo.	129
Senecæ tragædiæ.	126	Strophe.	109
Senes octuagenarij.	115	Sumanus.	145
Septem tragici,	126	Tænarus.	137
Silenus Bacchi nutri-		Telephilla poetria.	118
tor.	138	Terentius.	129
Silius Italicus poeta.	94	Thamiris quis,	65
Silli quid.	134	Thaumantias Aurora.	136
Silua vnde.	3	Themis.	18
Simonides poeta.	111. &c.	Themistocles.	123
113.		Theocritus.	99
Simonides duo.	111	Thespis tragicus.	123
Sirenes curnoxiæ.	20	Thetis Iouem à vinculis	
Sollers vnde.	6	liberauit.	149
Solon tragicos expulit.		Tubullus poeta.	96
123.		Tibullil loc ⁹ restitutus.	37
Sophoclis mora,	125	Ticides poeta.	132

Tiresias cur visupriua-		Versus Sotadicus.	130
tus.	154	Virgilij locus.	133
Torone Protei vxor.	40	Virgilius Maro,	140
Tripus quid.	33	Vitrũ stupas incendit.	21
Tres gratiæ cur Etheo-		Volcatius Sedigitus.	129
cleæ.	154	Vrbes aratro circumci-	
Tyaras quid.	54	sæ.	18
Tyrtæus poeta.	82	Vrbs vnde.	18
Valerius Cato.	132	Vulnera carminibus cu	
Valeus Flacus.	74	rari credebatur.	60
Valgius.	96	Xerxis clades.	123
Varius poeta.	126	Zoilus quis.	155
Varro Atacinus.	73	Zoroastres quis.	14
Varro Menippeus.	134		

FINIS.

Josep Delasco

210/26

